

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Ανοιξε συζήτηση για μέτρα κατά του Ισραήλ

Λήψη μέτρων κατά του Ισραήλ μελετούν οι Βρυξέλλες καθώς η Κομισιόν πρότεινε την μερική αναστολή πρόσβασης οντοτήτων του Ισραήλ στα κονδύλια του προγράμματος ερευνών Horizon Research fund. Η πρόταση, καθιστά σαφές ότι η υπομονή της Ε.Ε. εξαντλείται και προετοιμάζει πως η «άτυπη ασυλία» που απολάμβανε το καθεστώς Νετανιάχου, ενδέχεται να υποχωρήσει. **Σελ. 6**

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΑΝΑΒΑΤΕ ΠΡΟΕΙΔΙΚΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΩΝ. ΕΝΔΕΙΧΝΕΤΕ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ Η ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΟ ΕΛΛ.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Δυσεπίλυτο παραμένει το πρόβλημα στην Ελλάδα

Η εύρεση προσιτής φοιτητικής στέγης δεν έχει βρει λύση, καθώς συνεχίζονται για ακόμη μία χρονιά οι μεγάλες αυξήσεις των ενοικίων, ιδίως για κατοικίες μικρότερων επιφανειών, που ζητούνται κυρίως από φοιτητές. Το πρόβλημα επεκτείνεται και σε περιοχές πέραν της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, με χαρακτηριστικότερα παραδείγματα την Πάτρα και το Ηράκλειο, όπου οι τιμές έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. **Σελ. 20**

ΝΤΟΝΑΛΝΤ ΤΡΑΜΠ

ΠΩΣ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Σελ. 11

ΕΛΛΑΔΑ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΩΝ 50 ΔΙΣ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σελ. 14

Αισιοδοξία φέρνει το deal των δασμών

Θετικά αποτιμά ο επιχειρηματικός κόσμος τη συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ για το διεθνές εμπόριο

Περίορισε τις ανησυχίες για μελλοντική αστάθεια στο επιχειρείν και ανέκοψε το κλίμα ανασφάλειας η εμπορική συμφωνία πλαίσιο που επιτεύχθηκε μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε. με βάση την οποία σχεδόν όλα τα αγαθά της Ε.Ε. που εισέρχονται στις ΗΠΑ θα υπόκεινται σε βασικό δασμό 15%. Όπως σημειώνουν στην «Κ» οι αρμόδιοι επιχειρηματικοί φορείς η επίτευξη συμφωνίας για επιβολή μειωμένων κατά το ήμισυ δασμών στα ευρωπαϊκά προϊόντα σε σχέση με τις αρχικές «απειλές» του Τραμπ, βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό το επιχειρηματικό κλίμα αλλά και την καταναλωτική εμπιστοσύνη. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι η αστάθεια και η αβεβαιότητα υποχωρούν σταδιακά, δημιουργώντας ένα πιο σταθερό και προβλέψιμο περιβάλλον τονίζει ο επιχειρηματικός κόσμος. Όπως αναφέρουν η συμφωνία αυτή προσφέρει στη βιομηχανία και το εμπόριο ένα σταθερό έδαφος, πάνω στο οποίο μπορούν να οικοδομηθούν υγιείς και βιώσιμες εμπορικές σχέσεις. Σε μια περίοδο όπου όλα ήταν ρευστά εκτιμούμε ότι η συμφωνία είναι σαφώς καλύτερη από τις αρχικές προθέσεις του Τραμπ, υποστηρίζουν οι αρμόδιοι φορείς. **Σελ. 4**

Η Αγκυρα επενδύει από τη Σομαλία μέχρι το Πακιστάν

Η **Τουρκία** χρειάζεται περισσότερους ενεργειακούς πόρους για να καλύψει τις ανάγκες της οικονομίας της και γι' αυτό έχει επιδοθεί σε μαράζ ενεργειακών ντιλ από τη Σομαλία μέχρι το Πακιστάν. Αυτές οι συμφωνίες, εκτός από το ενεργειακό όφελος, αποτελούν παράλληλα όχημα για την επέκταση της διπλωματικής και πολιτικής επιρροής της Αγκυρας ανά τον κόσμο. **Σελ. 13**

ΞΕΝΟΔΟΧΟΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Απεργιακά μέτρα εξετάζουν στα ξενοδοχεία

Τις τελικές τους αποφάσεις λαμβάνουν σήμερα οι συνδικαλιστικές οργανώσεις αναφορικά με την απεργία που προγραμματίζουν για τη μη τήρηση των συμφωνηθέντων από ορισμένα ξενοδοχεία. Οι καταγγελίες αφορούν 80 ξενοδοχεία. Άτοπες χαρακτηρίζουν τις απεργίες οι εργοδότες που κάνουν λόγο για δυσμενείς επιπτώσεις στη βιομηχανία. Το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων υπολογίζει όπως μέχρι το τέλος της εβδομάδας υπάρξει κατάληξη είτε με συμφωνία είτε με αδιέξοδο. **Σελ. 4**

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Στο Υπουργικό οι αποφάσεις για πυρόπληκτους

Στο **Υπουργικό** Συμβούλιο πάνε τα σχέδια αποζημίωσης του Τμήματος Γεωργίας για τους πυρόπληκτους της Λεμεσού, με το κόστος να ανέρχεται περίπου στα 100 εκατ. ευρώ. Το ποσό δεν συμπεριλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό, αφού δεν προβλέπεται πρόνοια για μεγάλες καταστροφές. **Σελ. 6**

ΜΙΑΟΥΝ ΣΤΗΝ «Κ»	
■ Μάριος Καπιδής	Σελ. 5
Γενικός διευθυντής Kyndryl Κύπρου	
■ Δρ Γιώργος Πεχλιβανόγλου	Σελ. 7
Γενικός διευθυντής του Ομίλου Eunice	
■ Cristophe Petit	Σελ. 7
Πρόεδρος Δ.Σ. της Hermes Airports	

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

ΗΠΑ - Ε.Ε. σημειώσατε 1

Λίγες μόλις μέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας της πρώτης Αυγούστου, ΗΠΑ και Ε.Ε. κατάφεραν να συμφωνήσουν σε μια νέα εμπορική συμφωνία, προκαλώντας χαμόγελα ανακούφισης, αφού οι δύο παραδοσιακοί σύμμαχοι δεν θα χρειαστεί να συγκρουστούν, προς το παρόν.

Η συμφωνία προβλέπει όπως όλα σχεδόν τα προϊόντα που θα κατευθύνονται από την Ευρώπη προς την Αμερική θα επιβαρύνονται με βασικό δασμό ύψους 15%. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και τα πολύ σημαντικά για τη Γερμανία αυτοκίνητα, τα οποία χωρίς συμφωνία θα επιβαρύνονταν με 27,5%. Η αυτοκινητοβιομηχανία έχει ιδιαίτερη σημασία για την Ευρώπη, αφού το 15% της παραγωγής εξάγεται στις ΗΠΑ.

Ο βασικός δασμός του 15% περιλαμβάνει ημιαγωγούς όπως και φαρμακευτικά προϊόντα, τίποτα όμως δεν είναι τελικό αφού για τις συγκεκριμένες κατηγορίες βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα σε 232 υποθέσεις η έκβαση των οποίων ίσως αναγκάσει τον πρόεδρο Τραμπ να επανέλθει ζητώντας αναθεωρημένη συμφωνία. Χωρίς δασμούς θα διακινούνται αεροσκάφη και εξαρτήματα, κάποια χημικά, συγκεκριμένα γενόσημα φάρμακα, εξοπλισμός ημιαγωγών, κάποια γεωργικά προϊόντα και κρίσιμες πρώτες ύλες. Σε αυτή τη λίστα αναμένεται πως θα προστεθούν και νέα προϊόντα, ενώ με ενδιαφέρον αναμένεται η ρύθμιση που θα γίνει για τα αλκοολούχα ποτά.

Όσον αφορά στο σίδηρο και το αλουμίνιο, όπως έχουμε δει και σε προηγούμενες συμφωνίες, ο δασμός παραμένει στο μέγιστο όριο του 50%, αν και η επικεφαλής της Ε.Ε. πιστεύει πως αυτή η πρόνοια θα αντικατασταθεί από ένα σύστημα ποσοστώσεων.

Ο πρόεδρος Τραμπ προκειμένου να δεχθεί την πιο πάνω ασαφή κατά τα άλλα συμφωνία, ζήτησε και έλαβε από την Ε.Ε. επενδύσεις ύψους 750 δισ. δολαρίων σε ενεργειακά προϊόντα και 600 δισ. δολαρίων σε αμυντικούς εξοπλισμούς. Σύμφωνα με την ανακοίνωση οι αγορές θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πριν από τη λήξη της θητείας Τραμπ.

Με βάση τα στοιχεία, η Ε.Ε. εξάγει προϊόντα αξίας 300 δισ. δολαρίων και εισάγει προϊόντα αξίας 160 δισ. δολαρίων, καταγράφοντας εμπορικό πλεόνασμα με τις ΗΠΑ.

Η συμφωνία προφανώς και αποτελεί άλλη μια διαπραγματευτική νίκη του προέδρου Τραμπ, ο οποίος καταφέρνει έναντι παραδοσιακών συμμάχων να παίρνει αυτό που θέλει και να διατηρεί το δικαίωμα αλλαγών, αφήνοντας την Ε.Ε. σε μειονεκτική θέση. Με άλλα λόγια, η συμφωνία μπορεί να χαρακτηριστεί και ως ασύμμετρη αφού αυτά που εξασφάλισε η Ε.Ε. είναι στον αέρα ενώ οι υποχρεώσεις προς τις ΗΠΑ είναι συγκεκριμένες. Όπως είδαμε και στην περίπτωση της Ιαπωνίας στο τέλος η συμφωνία θα ερμηνευθεί όπως θέλει ο πρόεδρος Τραμπ. Εξάλλου όπως ήδη έχει ανακοινωθεί αν δεν γίνουν οι αγορές ύψους 1,35 τρις. δολαρίων τίποτα από όσα συμφωνήθηκαν δεν θα ισχύει. Επί της ουσίας, να αναφέ-

ρουμε ότι οι νέοι «χαμηλότεροι» δασμοί είναι οι υψηλότεροι στην ιστορία της Ε.Ε. Γιατί μπορεί να αποφευχθηκαν τα ποσοστά ύψους 27,5% που θα επιβάλλονταν την Παρασκευή στην αυτοκινητοβιομηχανία, σήμερα βρίσκονται στο 10%, όμως ακόμη και στο 15% τα κέρδη των εταιριών θα επηρεαστούν αρνητικά.

Αν και τίποτε δεν έχει μπει στο χαρτί, οι επόμενες εβδομάδες θα αποκαλύψουν πολλά σχετικά με τις λεπτομέρειες της συμφωνίας αφαιρώντας από την αβεβαιότητα. Προς το παρόν οι ευρωπαϊκοί ηγέτες παραμένουν ψύχραιμοι αναμένοντας το τελικό κείμενο της συμφωνίας. Παρόλο που δεν είναι μια συμφωνία για να πανηγυρίσεις, τα χειρότερα έχουν αποφευχθεί.

Καλωσορίζουμε τη Νέα μας Εποχή

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

20ό Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού

Το 20ό Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού που διοργανώνεται από τη Brave New Culture και επιχορηγείται από το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του υφυπουργείου Πολιτισμού, είναι πανέτοιμο να φιλοξενήσει στο Ceronia Hall - Χαρουπόμυλος Λανίτη, από τις 1 έως τις 8 Αυγούστου, τους φίλους και τις φίλες του ντοκιμαντέρ, και όχι μόνο, μιας και στις 24 προβολές ισάριθμων ντοκιμαντέρ που έχουν προγραμματιστεί όλοι και όλες μπορούν να βρουν μία ενδιαφέρουσα προβολή. Όπως άλλωστε είπε σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Γιάγκος Χατζηγιάννης, καλλιτεχνικός διευθυντής του φεστιβάλ: «Προσπαθούμε να καταρτίζουμε χρόνο με τον χρόνο ένα άκρως πλουραλιστικό πρόγραμμα που να καλύπτει ένα ευρύ φάσμα τόσο από θεματικές όσο και από κινηματογραφικές προσεγγίσεις. Όλες όμως οι ταινίες που επιλέγονται φέρουν το κοινό χαρακτοριστικό ότι έχουν κάτι ουσιαστικό να πουν για τον κόσμο στον οποίο ζούμε και για τις προκλήσεις της εποχής και ότι μέσα από τη διεισδυτική και απόλυτα συνειδητοποιημένη ματιά του σκηνοθέτη εκφράζεται δημιουργικά και ευφάνταστα ή πραγματικότητα στην πιο πολύπλοκη και αναπόδραστη της μορφή». Το φετινό πρόγραμμα προβολών, όπως αναφέρουν οι οργανωτές, συνθέτουν πολυβραβευμένες ταινίες από διακεκριμένους σκηνοθέτες, πρωτοεμφανιζόμενα ταλέντα από το διεθνές στερέωμα αλλά και ταινίες από Κύπριους δημιουργούς.

Τα ντοκιμαντέρ

Μία από τις θεματικές με τις οποίες καταπνάνεται το φεστιβάλ είναι οι γυναίκες και η πολιτική ζωή και στο φεστιβάλ προβάλλεται το πολυβραβευμένο «Coexistence, My Ass!», που σκηνοθέτησε η Amber Fares και το ντοκιμαντέρ Cutting Through Rocks, σε σκηνοθεσία Mohammadreza Eyni και Sara Khaki, το απέσπασε, ανάμεσα σε άλλα, το Μεγάλο Βραβείο Επιτροπής στο φετινό φεστιβάλ Sundance και το ντοκιμαντέρ «Riefenstahl», το οποίο υπογράφει ο Andres Veiel, η Leni Riefenstahl θεωρείται μία από τις πιο αμφιλεγόμενες προσωπικότητες του 20ού αιώνα, τόσο ως καλλιτέχνης όσο και ως προπαγανδίστρια του ναζισμού.

Μία ακόμη θεματική είναι η Αποικοποίηση των Αφγνέσεων, με το «How to Build a Library» των Maia Lekow και Christopher King, με τη Shiro και τη Wachuka να προσπαθούν να μεταμορφώσουν μια ερειπωμένη και γεμάτη σκουπίδια βιβλιοθήκη στο κέντρο του Ναιρόμπι σε έναν ζωντανό κόμβο πολιτισμού και δημιουργίας για τους

κατοίκους της πόλης. Μετά την προβολή, θα ακολουθήσει συζήτηση για το πώς η Λεμεσός μπορεί να αναδείξει τις διαφορετικές πολιτιστικές αφηγήσεις, ιστορίες και φωνές της πόλης για τον τίτλο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2030, αντλώντας έμπνευση από το ταξίδι της ταινίας για την αποικιοποίηση της γνώσης και την ανάδειξη κρυμμένων φωνών. Την προβολή στηρίζει το Λεμεσός 2030.

Στο πρόγραμμα του φεστιβάλ περιλαμβάνεται και το «Life After» του Reid Davenport. Το ντοκιμαντέρ απέσπασε το Ειδικό Βραβείο Επιτροπής στο Sundance για αμερικανικό ντοκιμαντέρ, και πρόκειται για μια συγκλονιστική προσωπική διερεύνηση που εκθέτει τα ηθικά διλήμματα και τα κίνητρα απόκτησης κέρδους σε σχέση με την ευθανασία. Ο, σκηνοθέτης με αναπηρία, αποκαλύπτει τη σοκαριστική κατάχρηση εξουσίας ενώ ενισχύει τις φωνές ατόμων με αναπηρία, που παλεύουν για δικαιώση και αξιοπρέπεια, σε ένα ζήτημα ζωής και θανάτου.

Ενδιαφέρον έχει και το ντοκιμαντέρ, όπως το «Predators» του David Osit, που ασχολείται με την εξερεύνηση του ανόδου και της θεαματικής πτώσης της αμφιλεγόμενης τηλεοπτικής σειράς «Το

Το φετινό πρόγραμμα προβολών, όπως αναφέρουν οι οργανωτές, συνθέτουν πολυβραβευμένες ταινίες από διακεκριμένους σκηνοθέτες, πρωτοεμφανιζόμενα ταλέντα από το διεθνές στερέωμα αλλά και ταινίες από Κύπριους δημιουργούς.

Catch a Predator» και του κόσμου που δημιουργήσε στο ανατρεπτικό. Επίσης, το προσωπικό ντοκιμαντέρ του Ewan Waddell με τίτλο «The Longer You Bleed» ακολουθεί εκτοπισμένους Ουκρανούς καθώς έρχονται αντιμετώπι με τη συρρεαλιστική συνήκη της εμπειρίας του να παρακολουθούν την πατρίδα τους να φλέγεται σε πραγματικό χρόνο μέσα από το Instagram, το «Unwelcomed, σε σκηνοθεσία Amilcar Infante και Sebastian Gonzalez Mendez από τη Χιλή, που τοποθετεί στο επίκεντρο διαμαρτυριών κατά των μεταναστών ενώ ακολουθεί τη μεταναστευτική κρίση

της Λατινικής Αμερικής μέσα από τις Άνδεις, την Έρμη Ατακάμα και την ακτή, αποτυπώνοντας τις εντάσεις καθώς οι Βενεζουελάνοι αναζητούν νέες πατρίδες. Στα ζητήματα επιβίωσης και ταυτότητας επικεντρώνονται τα «Welded Together», σε σκηνοθεσία της Anastasiya Miroshnichenko, «I, Poppy» του Vivek Chaudhary από την Ινδία, και το «Enigma», φέρνοντας στο φως τις παράλληλες αλλά και αλληλένδετες ιστορίες δύο γυναικών που σημάδεψαν την ιστορία και την κουλτούρα των trans ατόμων.

Εικόνες σαν ποίηση

Φτιαγμένο αποκλειστικά από υλικό αρχείου, το ντοκιμαντέρ «Trains», του Πολωνού σκηνοθέτη Maciej Drygas ο οποίος θα παρευρεθεί στο Φεστιβάλ στην Κύπρο, σκιαγραφεί ένα πορτρέτο της Ευρώπης του 20ού αιώνα. Το ντοκιμαντέρ απέσπασε το Βραβείο Καλύτερου Ντοκιμαντέρ και το Βραβείο Μοντάζ στο φετινό Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ του Άμστερνταμ (IDFA). Το δε βραβευμένο με το Μεγάλο Βραβείο του CPH:DOX, «Always», του Deming Chen, ένα νεαρό αγόρι σε ένα ορεινό χωριό της Κίνας, ανακλύπτει τη δύναμη της ποίησης.

Το 20ό Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού από τις 1 έως τις 8 Αυγούστου στο Ceronia Hall - Χαρουπόμυλος Λανίτη έχει προγραμματίσει 24 προβολές ντοκιμαντέρ, παράλληλες δράσεις. Στις προβολές θα δώσουν το παρών τους και σκηνοθέτες/δημιουργοί, επίσης, έχουν προγραμματιστεί και συζητήσεις μετά από κάποιες προβολές.

Σύγχρονη Ελλάδα

Η Ολυμπιονίκης Σοφία Μπεκατώρου που πυροδότησε το κίνημα #MeToo στην Ελλάδα δίνει τη δύναμη σε μια νεότερη αθλήτρια να σπάσει τη δική της σιωπή. Σε μια δικη-ορόσημο, η Σοφία στέκεται στο πλευρό της Αμαλίας, η οποία αποφασίζει να καταγγείλει τον πρώην προπονητή της για τη συστηματική κακοποίηση που υπέστη από εκείνον όταν ήταν παιδί. Το ντοκιμαντέρ Tack θα προβληθεί παρουσία της σκηνοθέτριας, Βάνιας Τέρνερ. Το ντοκιμαντέρ του Steve Krikris, «Super Paradise», επικρείει να απαντήσει στο πώς κατάφερε ένα μικρό νησί να αφομοιώσει σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα τόσες διαφορετικές εμπειρίες; Το ντοκιμαντέρ «Εδώ Μιλάνε για Λατρεία» του Βύρωνα Κριτζά, ακολουθεί την πορεία των Κόρε, Ύδρο, εστιάζοντας στα δύο βασικά μέλη, αλλά και στη σημασία του να είναι κανείς ιδιαίτερος χωρίς να ντρέπεται γι' αυτό.

Οι Κύπριοι δημιουργοί

Παρόντες στο Φεστιβάλ οι Κύπριοι δημιουργοί για να παρουσιάσουν τα φετινά τους έργα. Στο πειραματικό Waves Won't Stop, σε σκηνοθεσία Ιωάννη Παπαλιόζου και παραγωγή Χάρη Μαυρομυχάλη, ο αφηγητής ανασύρει

τις παιδικές του μνήμες από την Κύπρο και μια ανεξίτηλη φιλία που σημαδεύτηκε από τον αποκωρισμό. Αναπόλυντας καθοριστικές στιγμές της ζωής του, συλλογίζεται έννοιες όπως η επιθυμία και η αίσθηση του ανήκειν. Η ταινία Σύμπραξη: Ανάμεσα σε Αγγεία βασίζεται σε μακροχρόνια, βιοματική έρευνα και συνεχή κοινοτική εμπλοκή. Τοποθετημένη στον Κόρνο, ικνπλάτει την απειλούμενη τέχνη της αγγειοπλαστικής κόκκινου ππλού, ακολουθώντας τους ρυθμούς της ζωής των αγγειοπλαστών. Το ντοκιμαντέρ «αγρέλια, όποιος θέλει, όποιος του αρέσει» είναι μια οικεία κινηματογραφική εκδρομή που παρακολουθεί τη σταδιακή διαμόρφωση της σχέσης μεταξύ της εικαστικού-σκηνοθέτριας Χριστίνας Σκαρπάρη και του συλλεκτη-χειροτέχνη Περικλή Γαβριήλ κατά το μάζεμα των αγρελιών. Το ντοκιμαντέρ «Tastes in Plates; Getting together with Neighbours» της Στέλλας Γεωργίου, μάς τοποθετεί στη συντροφιά ενός τραπέζιου όπου οι γείτονες μαζεύονται για να μοιραστούν μεσογειακές γεύσεις με την καλλιτέχνηδα. Το «Μάμμα» δίνει φωνή στην ωμή πραγματικότητα της μητρότητας στην Κύπρο. Μέσα από προσωπικές εμπειρίες γυναικών και τη συμβολή ειδικών, φέρνει στην επιφάνεια τις κοινωνικές, οικονομικές και δομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μητέρες, αναδεικνύοντας ένα ξεκάθαρο αίτημα για ουσιαστική, συστηματική αλλαγή. Η ταινία αποτελεί μια παραγωγή του FILMHOUSE PICTURES και RESET CY, σε σκηνοθεσία Χρίστου Κουτούλα και Χαράς Πιτσιλίδου.

Forensic Architecture

Σε συνεργασία με το The Island Club θα προβληθούν τρία έργα του Forensic Architecture, τα «The Pylos Shipwreck, When it Stopped Being a War: The Situated Testimony of Dr Ghassan Abu Sittah» και «Return to Al-Main», που άπτονται της θεματικής του εκτοπισμού και της προσφυγοποίησης.

Το Forensic Architecture είναι ένας ερευνητικός οργανισμός με βάση του το Goldsmiths, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Κύριο έργο του είναι η ανάπτυξη, και διάχυση νέων τεχνικών, μεθόδων και εννοιών για διερεύνηση κρατικής και εταιρικής βίας.

Πληροφορίες

20ό Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού, 1 – 8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, Ceronia Hall - Χαρουπόμυλος Λανίτη, Λεμεσός. Πρόγραμμα προβολών: www.filmfestival.com.cy Όλες οι ταινίες είναι για άτομα άνω των 18 ετών.

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Ενα Σύγχρονο Τρίο Πιάνου

Μια ξεχωριστή μουσική εμπειρία έρχεται στον κήπο του Τεχνόπολις 20, την Παρασκευή 1 Αυγούστου, με το σύγχρονο τρίο πιάνου Takoushis – Makamian – Xydias. Το τρίο αποτελούν οι Μάριος Τακούσις, με σημαντική παρουσία στη μουσική για κινηματογράφο και τηλεόραση, ο κοντραμπασίστας Γκρεγκ Μακαμιάν, που διερευνά τον ρυθμό, την υφή και την κινηματογραφική αρμονία και ο ντράμερ Στέλιος Ξυδιάς, με πολλές συνεργασίες και εμφανίσεις σε φεστιβάλ σε όλη την Ευρώπη. Η μουσική τους κινείται ελεύθερα ανάμεσα στη σύνθεση και τον αυτοσχεδιασμό, αφήνοντας χώρο για αλληλεπίδραση και αυθορμητισμό. Η προσέγγισή τους είναι δυναμική, ουσιαστική και βασισμένη στη βαθιά ακρόαση.

Παρασκευή 1 Αυγούστου, ώρα 8:00 μ.μ. Τεχνόπολις 20, λεωφόρος Νικ. Νικολαΐδη 18, Πάφος. Εισιτήρια / Πληροφορίες www.technopolis20.com | τηλέφωνο 70002420.

«Η μουσική συναντά τη γλυπτική»

Ο Δήμος Παραλιμνίου – Δερύνειας διοργανώνει ένα μουσικό ταξίδι στον μύθο και την ιστορία του Πρωταρά, σε τέσσερα νέα γλυπτά, στην πλατεία και στον παραλιακό πεζόδρομο, με τη σειρά εκδηλώσεων «Η μουσική συναντά τη γλυπτική». Η σειρά των εκδηλώσεων ξεκί-

Μια ξεχωριστή μουσική εμπειρία έρχεται στον κήπο του Τεχνόπολις 20, την Παρασκευή 1 Αυγούστου, στην Πάφο, με το σύγχρονο τρίο πιάνου Takoushis – Makamian – Xydias.

νησε την Τρίτη 29 Ιουλίου, με την εκδήλωση «Η Ναυμαχία της Λεύκολλας» στην ομώνυμη πλατεία του Πρωταρά, με τους Γιώργο Γρηγορίου «Κινέζος» στη φωνή, κιθάρα και τον Παναγιώτη Τοσιππή, στη φωνή, κιθάρα, μπουζούκι, ντέ. Συνέχεια των εκδηλώσεων την Τρίτη 5 Αυγούστου, με τη «Η Συκιά του Πρωταρά», στον παραλιακό πεζόδρομο του Πρωταρά, παραλία Fig Tree Bay, με το μουσικό συγκρότημα RetroVibe (Αννίτα Κουνελέ | Φωνή, Χρίστος Τελεβάντος | Φωνή, Τάσος Παπαμιαχάη | Πιάνο, Παναγιώτης Στυλιανού | Κρου-

Ο Δήμος Παραλιμνίου – Δερύνειας διοργανώνει ένα μουσικό ταξίδι στον μύθο και την ιστορία του Πρωταρά, σε τέσσερα νέα γλυπτά, στην πλατεία και στον παραλιακό πεζόδρομο, με τη σειρά εκδηλώσεων «Η μουσική συναντά τη γλυπτική».

στά και Νίκος Νικολάου | Σαξόφωνο). **Επόμενες** εκδηλώσεις την Τρίτη 19 Αυγούστου και Τρίτη 26 Αυγούστου. Η είσοδος σε όλες τις εκδηλώσεις είναι δωρεάν.

Μαραθώνιος Θερινών Προβολών

Συνέχεια προβολών στον Θερινό Κινηματογράφο «Κωνσταντίνος», που διοργανώνει το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του υφυπουργείου Πολιτισμού και το Θέατρο Ένα. Στο φετινό πρό-

γραμμα περιλαμβάνονται βραβευμένες ταινίες που διακρίθηκαν σε μεγάλα φεστιβάλ από όλο τον κόσμο, και δύο πολυβραβευμένα ντοκιμαντέρ. **Επόμενες** προβολές: Στις 30 Ιουλίου «Η Πισίνα», στις 31 Ιουλίου, «Όλα θα πάνε καλά» και 1 Αυγούστου «Crossing». Κινηματοθέατρο Κωνσταντίνος, Σόλωνος Μιχαηλίδη 15, Παλλουριώτισσα. Προβολές κάθε Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή, από τις 9 Ιουλίου 2025 μέχρι 7 Σεπτεμβρίου 2025, στις 9:00 μ.μ. Πληροφορίες www.theatroena.com.cy | cypuscinemaoffice.cy

Η Edit Gallery παρουσιάζει την έκθεση Survival of the Fittest, σε επιμέλεια της Μαριάντρης. Πρόκειται για μια ομαδική έκθεση που επαναπροσδιορίζει την έννοια της δαρβινικής ανθεκτικότητας μέσα από το πρίσμα της σύγχρονης τέχνης του υφάσματος. Σε επιμέλεια της Μαριάντρης, η έκθεση συγκεντρώνει εννέα γυναίκες εικαστικούς, των οποίων τα έργα γιορτάζουν το ύψος τόσο ως μέσο όσο και ως μήνυμα, ενσωματώνοντας ιστορίες μνήμης, αντίστασης και ταυτότητας σε κάθε κλωστή. Εμπνευσμένη από τη φράση «survival of the fittest», η έκθεση επαναπροσδιορίζει την έννοια του «ισχυρότερου» όχι ως δύναμη ή κυριαρχία, αλλά ως ικανότητα προσαρμογής, αντοχής και εξέλιξης. Οι συμμετέχουσες εικαστικοί χαρτογραφούν το πέρασμα από την παιδική ηλικία στην ενήλικηση, καταγράφοντας συναισθηματικές, ψυχολογικές και σωματικές μεταμορφώσεις μέσα από πολυεπίπεδες, ζωντανές συνθέσεις.

Fengaros Festival

Το Fengaros Festival φέτος θα υποδεχθεί τους φίλους του στο νέο του σπίτι, στον Κορνό της επαρχίας Λάρνακας από τις 31 Ιουλίου έως την 1η Αυγούστου, στα Lumina Botanical Gardens. Στις πέντε σκηνές με περισσότερες από 60 ζωντανές εμφανίσεις, η φεστιβαλική εμπειρία του Φέγγαρου ξεφεύγει από τα συνηθισμένα. Το Fengaros είναι ένα τριήμερο ταξίδι όπου η κυπριακή σκηνή συναντά το παγκόσμιο κύμα και οι τοπικοί ήχοι μπλέκονται με διεθνή ονόματα. Οι Headliners που θα συζητηθούν είναι η pop-sensation

Beth McCarthy από τη Βρετανία, ο Taf Lathos με τα κοινωνικά του rap και οι εκρηκτικοί Tramhaus από την Ολλανδία, η Billie Kark από την Αθήνα, η ακτιβίστρια Madame Gandhi από τις ΗΠΑ, οι Ισπανοί Merina Gris. **Περισσότερες** πληροφορίες και εισιτήρια στο fengaros.com

«Survival of the Fittest»

Η Edit Gallery παρουσιάζει την έκθεση «Survival of the Fittest», μια ομαδική έκθεση που επαναπροσδιορίζει την έννοια της δαρβινικής ανθεκτικότητας μέσα από το πρίσμα της σύγχρονης τέχνης του υφάσματος. Σε επιμέλεια της Μαριάντρης, η έκθεση συγκεντρώνει εννέα γυναίκες εικαστικούς, των οποίων τα έργα γιορτάζουν το ύψος τόσο ως μέσο όσο και ως μήνυμα, ενσωματώνοντας ιστορίες μνήμης, αντίστασης και ταυτότητας σε κάθε κλωστή. Εμπνευσμένη από τη φράση «survival of the fittest», η έκθεση επαναπροσδιορίζει την έννοια του «ισχυρότερου» όχι ως δύναμη ή κυριαρχία, αλλά ως ικανότητα προσαρμογής, αντοχής και εξέλιξης. Οι συμμετέχουσες εικαστικοί χαρτογραφούν το πέρασμα από την παιδική ηλικία στην ενήλικηση, καταγράφοντας συναισθηματικές, ψυχολογικές και σωματικές μεταμορφώσεις μέσα από πολυεπίπεδες, ζωντανές συνθέσεις.

The Edit Gallery, Αγίας Ζώνης 1, 23 Nicolaou Business Centre, Λεμεσός. Διάρκεια έκθεσης έως 2 Αυγούστου. Πληροφορίες theeditgallery.com

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή
ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΞ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.agenda.cy

Don't miss
out, early
bird tickets
are available
now!

digital agenda

CYPRUS SUMMIT

Beyond AI

A-class speakers at a world-class event

October 9th, 2025
Nicosia Municipal Theatre

POWERED BY

Bank of Cyprus

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Ανέκοιμε το κλίμα ανασφάλειας και επανάφερε την εμπορική ειρήνη η συμφωνία πλαίσιο που επιτεύχθηκε την Κυριακή μεταξύ ΗΠΑ και Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την οποία σχεδόν όλα τα αγαθά της Ε.Ε. που εισέρχονται στις ΗΠΑ θα υπόκεινται σε βασικό δασμό 15%, συμπεριλαμβανομένων των αυτοκινήτων, τα οποία τώρα αντιμετωπίζουν 27,5%, καθώς και των ημιαγωγών και των φαρμακευτικών προϊόντων.

Θετικά αποτιμώ ο επιχειρηματικός κόσμος της Κύπρου τη συμφωνία, η οποία βάζει τέλος σε μια παρατεταμένη περίοδο αβεβαιότητας γύρω από το ζήτημα των δασμών διασφαλίζοντας την εμπορική ειρήνη μεταξύ των δύο μερών. Υπενθυμίζεται ότι πριν από την επίτευξη συμφωνίας ο Αμερικανός Πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ έκανε λόγο για δασμούς ύψους 30% στα προϊόντα που εισάγονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις ΗΠΑ. Τονίζεται ότι η συμφωνία θα πρέπει να εγκριθεί από όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. για να επικυρωθεί, κάτι που προμηνύει εντάσεις καθώς ήδη ορισμένα κράτη εξέφρασαν επιφυλάξεις ή και αντίθεση, με τη Γαλλία να ηγείται των αντιδράσεων.

Η προβλεψιμότητα

Καταλύτη για την ανάπτυξη και την υγιή επιχειρηματικότητα αποτελεί η προβλεψιμότητα. Ειδικότερα σε μια εποχή συνεχών ανατροπών, η προβλεψιμότητα παραμένει μία από τις πιο σταθερές αξίες για ένα βιώσιμο οικονομικό μέλλον.

«Σε μια περίοδο όπου όλα ήταν ρευστά και κυριαρχούσε η ανασφάλεια εκτιμούμε ότι η επιτευχθείσα συμφωνία είναι σαφώς καλύτερη από τις αρχικές προθέσεις του Τραμπ», λέει ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου.

Όπως σημειώνουν επιχειρηματικοί φορείς η επίτευξη συμφωνίας για επιβολή μειωμένων κατά το ήμισυ σε σχέση με τις αρχικές «απειλές» του Αμερικανού Προέδρου δασμών των ΗΠΑ στα ευρωπαϊκά προϊόντα, βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό το επιχειρηματικό κλίμα αλλά και την καταναλωτική εμπιστοσύνη. Εξάλλου, ο παράγοντας της προβλεψιμότητας είναι κρίσιμος για τη διαμόρφωση ενός φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος προστιθέται.

Η εμπορική συμφωνία για εμπορική ειρήνη μεταξύ των δύο

πλευρών κατέυνασε το κλίμα ανασφάλειας και έβαλε τέλος στην αβεβαιότητα και τη ρευστότητα των πραγμάτων τονίζει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου. «Σε μια περίοδο όπου όλα ήταν ρευστά και κυριαρχούσε η ανασφάλεια εκτιμούμε ότι η επιτευχθείσα συμφωνία είναι σαφώς καλύτερη από τις αρχικές προθέσεις του Τραμπ», πρόσθεσε ο κ. Αντωνίου.

Μείωση επιτοκίων

Σε εκτιμήσεις για περαιτέρω μείωση των επιτοκίων λόγω της

εξάλειψης της αβεβαιότητας στο διεθνές εμπόριο προβαίνει ο κ. Αντωνίου. Ειδικότερα, όπως υπογραμμίζει, η επίτευξη προβλεψιμότητας δημιουργεί τις προϋποθέσεις για περαιτέρω μείωση των επιτοκίων καθώς οι πληθωριστικές τάσεις για τις οποίες καταδεικνύονταν ανησυχίες παραμένουν σε διακερίσιμα επίπεδα. Ως εκ τούτου προς τα πάνω αναμένεται να κινηθούν το επόμενο διάστημα η καταναλωτική εμπιστοσύνη και το επιχειρηματικό κλίμα ανάμεσα σε επιχειρήσεις και καταναλωτές αναφέρει ο κ. Αντωνίου.

Όπως επεξήγησε, η προβλεψιμότητα δεν προσφέρει μόνο πρεμία στις αγορές αλλά ενισχύει την εμπιστοσύνη, μειώνοντας το ρίσκο και ευνοώντας τον στρατηγικό σχεδιασμό τόσο σε επιχειρηματικό όσο και σε κρατικό επίπεδο. Η συνέχιση αυτής της δυναμικής, υπό την προϋπόθεση ότι ο πληθωρισμός θα παραμείνει ελεγχόμενος, αναμένεται να στηρίξει περαιτέρω τη μείωση του κόστους δανεισμού και να ενισχύσει τις προοπτικές ανάκαμψης και σταθερής ανάπτυξης τονίζει. Είναι πολύ πιθανόν στην επόμενη συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής

Κεντρικής Τράπεζας η οποία έχει προγραμματιστεί για τις 24-25 Ιουλίου στη Φρανκφούρτη να εξεταστεί η περαιτέρω μείωση των επιτοκίων υποστήριξε ο κ. Αντωνίου.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι η έιδηση της συμφωνίας έφερε άνοδο στα χρηματιστήρια της Ευρώπης, της Ασίας αλλά και των ΗΠΑ. Όπως έγινε γνωστό παρά τους υψηλούς δασμούς που συμφωνήθηκαν, οι αγορές εκτίμησαν θετικά το γεγονός ότι τουλάχιστον το πλαίσιο της εμπορικής συμφωνίας φέρνει την πολυπόθητη σταθερότητα στον εμπορικό τομέα.

Παρά τους υψηλούς δασμούς που συμφωνήθηκαν, οι αγορές εκτίμησαν θετικά το γεγονός ότι τουλάχιστον το πλαίσιο της εμπορικής συμφωνίας φέρνει την πολυπόθητη σταθερότητα στον εμπορικό τομέα.

Ο πόλεμος που αποφεύχθηκε

Λίγες μέρες πριν από την εκπνοή του αμερικανικού τελεσιγράφου για επιβολή υψηλών δασμών από 1ης Αυγούστου καταγράφηκε μια συμφωνία η οποία υπό τις περιστάσεις επέφερε εμπορική ειρήνη σε ένα υπό απειλούμενο πόλεμο μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε. επισήμανε ο κ. Αντωνίου. «Μιλάμε ξεκάθαρα για ένα εμπορικό πόλεμο που επρόκειτο να αρχίσει μεταξύ των δύο πλευρών και αποφεύχθηκε» σημειώνεται εκ μέρους της ΟΕΒ καθώς η Ευρώπη παρά τη στάση αναμονής και την προσπάθεια διατήρησης χαμηλών τόνων, είχε ήδη έτοιμα δύο πακέτα αντιποίνων που, αν εφαρμόζονταν, επρόκειτο να πλήξουν αμερικανικά προϊόντα αξίας \$93 δισ. Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο πακέτο σχεδιάστηκε ως απάντηση στην απειλή της Ουάσιγκτον για δασμούς 50% στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου και στόχευε σε αμερικανικά προϊόντα αξίας €21 δισ. Το δεύτερο πακέτο είχε στόχο τους «ανταποδοτικούς» δασμούς, όπως τους αποκαλεί ο Ντόναλντ Τραμπ, και είχε στόχο αμερικανικά προϊόντα αξίας €72 δισ.

Πίσω η αστάθεια

Η απόφαση για τη σύναψη συμφωνίας που περιορίζει τους δασμούς στο 15% κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς απομακρύνει σημαντικά την αβεβαιότητα που επισκίαζε το διεθνές εμπόριο υπογραμμίζει ο γενικός γραμματέας ΚΕΒΕ Φιλόκυπρος Ρουσούνιδης στην «Κ». Είναι σημαντικό για το επιχειρείν το γεγονός ότι η αστάθεια και η γενικότερη αβεβαιότητα υποχωρούν σταδιακά, δημιουργώντας ένα πιο σταθερό και προβλέψιμο περιβάλλον τονίζει. Δεν είναι τυχαίο εξάλλου ότι οι αγορές ήδη αντιδρούν θετικά, γεγονός που αποτυπώνεται στην ενισχυμένη εμπιστοσύνη και στην αύξηση της επενδυτικής κινητικότητας.

Η συμφωνία αυτή προσφέρει στη βιομηχανία και το εμπόριο ένα σταθερό έδαφος, πάνω στο οποίο μπορούν να οικοδομηθούν υγιείς και βιώσιμες εμπορικές σχέσεις, επισημαίνεται από πλευράς ΚΕΒΕ. Την ίδια ώρα, δημιουργείται έτσι ένα λειτουργικό πλαίσιο που ευνοεί τη διαφάνεια, την ασφάλεια και τη συνέπεια στις συναλλαγές, προσθέτει ο κ. Ρουσούνιδης. Ο επιχειρηματικός κόσμος αναγνωρίζει τη σημασία αυτής της εξέλιξης και την προσγγίζει με θετική διάθεση, θεωρώντας την ως καταλύτη για ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας είτε ο γενικός γραμματέας του ΚΕΒΕ.

Αναβρασμός και πάλι στην ξενοδοχειακή βιομηχανία

Τρεις όμιλοι και 80 ξενοδοχεία δεν τηρούν τη συλλογική σύμβαση του 2024 – Πάνω από 10 χιλιάδες οι επηρεαζόμενοι του κλάδου

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Δύσκολος γρίφος αποδεικνύεται για το υπουργείο Εργασίας η εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης ανάμεσα στις συντεχνίες και τους εργοδότες στον τομέα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, με σημείο τριβής τα συμφωνηθέντα της συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε τον Δεκέμβριο του 2024. Ως γνωστόν οι συντεχνίες υποστηρίζουν ότι πρόκειται για κλαδική σύμβαση, η οποία θα πρέπει να καλύπτει το σύνολο των εργαζομένων του ξενοδοχειακού τομέα, ανεξαρτήτως συνδικαλιστικής ιδιότητας. Στον αντίποδα, οι ξενοδόχοι μέσω των συνδέσμων τους, ΠΑΣΥ-

Σήμερα οι συντεχνίες ΣΕΞ-ΚΑ-ΠΕΟ και ΟΥΞΕΚΑ-ΣΕΚ προσδιορίζουν, εκτός απροόπτου, τον χρόνο και τον τρόπο των απεργιών τους μέτρων και ξεκαθαρίζουν ότι οι απεργίες θα αφορούν μόνο τα ξενοδοχεία που δεν τηρούν τα συμφωνηθέντα.

ΞΕ και ΣΤΕΚ, επιμένουν ότι πρόκειται για συλλογική σύμβαση, η οποία αφορά αποκλειστικά τα μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Σήμερα οι συντεχνίες ΣΕΞΚΑ-ΠΕΟ και ΟΥΞΕΚΑ-ΣΕΚ προσδιορίζουν εκτός απροόπτου τον χρόνο και τον τρόπο των απεργιών τους μέτρων, ξεκαθαρίζοντας ότι οι απεργίες θα αφορούν μόνο τα ξενοδοχεία που δεν τηρούν τα συμφωνηθέντα στις κλαδικές συμβάσεις. Την ίδια ώρα, εκφράζουν ετοιμότητα να αξιολογήσουν οποιαδήποτε ουσισ-

Άτομες οι απεργίες των ξενοδοχοϋπαλλήλων τη δεδομένη στιγμή, λένε οι εργοδότες, οι οποίοι κάνουν λόγο για διωσμενείς επιπτώσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία εν μέσω της τουριστικής περιόδου.

αστική και θετική πρωτοβουλία που λαμβάνεται από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του υπουργείου Εργασίας με στόχο την εξεύρεση συναινετικής λύσης στο ζήτημα.

Όπως πληροφορούμαστε τόσο ο υπουργός Γιάννης Παναγιώτου όσο και ο επικεφαλής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων Άντνης Αποστόλου επιδιώκουν την εργασιακή ειρήνη στον ξενοδοχειακό κλάδο και προχωρούν παρασκηνιακά σε στοχευμένες ενέργειες προκειμένου να εξευρεθεί η χρυσή τομή μεταξύ των

δύο πλευρών με κύρια επιδίωξη τη διασφάλιση της ομαλότητας του κλάδου. Από την πλευρά τους, οι εργοδότες εκφράζουν προβληματισμό για την επιλογή απεργιακών κινητοποιήσεων στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία, επισημαίνοντας τον αρνητικό τους αντίκτυπο στην ομαλή ροή της θερινής περιόδου, ιδίως κατά την αιχμή της.

Τα μέτρα

Σήμερα, εκτός απροόπτου, αποφασίζεται το χρονοδιάγραμμα των

απεργιακών κινητοποιήσεων από τις συντεχνίες ΣΕΞΚΑ-ΠΕΟ και ΟΥΞΕΚΑ-ΣΕΚ. Όπως μας αναφέρθηκε εκ μέρους των συνδικαλιστικών οργανώσεων, κατά τη σημερινή συνεδρία των συντεχνιών του κλάδου θα οριστεί ο χρόνος και τα ξενοδοχεία στα οποία θα τεθεί σε ισχύ η απεργία από μεριάς των ξενοδοχοϋπαλλήλων που επηρεάζονται από όσους ξενοδόχους δεν ανταποκρίνονται στις συλλογικές συμβάσεις. Σύμφωνα με τις συντεχνίες των εργαζομένων του κλάδου, τα

απεργιακά μέτρα που θα αποφασιστούν θα αφορούν μόνο τα ξενοδοχεία τα οποία δεν τηρούν τα συμφωνηθέντα που προνοούνται από τις συλλογικές συμβάσεις. Οι πληροφορίες της «Κ» κάνουν λόγο για τρεις ξενοδοχειακούς ομίλους και 80 ξενοδοχεία σε όλες τις επαρχίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι την ώρα που για τις περισσότερες υποθέσεις μη τήρησης των συμφωνηθέντων προνοιών της σύμβασης από μεριάς των ξενοδόχων οι συντεχνίες προχώρησαν σε υποβολή σχετικών καταγγελιών στο αρμόδιο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων, καταγράφονται και άλλες τέτοιου είδους πρακτικές από ξενοδοχεία οι οποίες δεν θα καταγγελθούν καθώς το θεωρούν άσκοπο. Ειδικότερα όπως επισημαίνουν είναι ανώφελο να γίνουν και άλλες καταγγελίες στο αρμόδιο τμήμα αφού μέχρι σήμερα τουλάχιστον δεν εξευρέθηκε η οποιαδήποτε ρύθμιση και ως εκ τούτου θα προχωρήσουν απευθείας με την εξαγγελία απεργιακών μέτρων.

Υπενθυμίζεται ότι ενώ οι συνδικαλιστές αποφάσισαν την εξαγγελία απεργιακών μέτρων εντούτοις σήμερα αναμένεται η συγκεκριμένη απόφαση όπως επικυρωθεί από τα συνδικαλιστικά σώματα εκτός απροόπτου.

Οι επηρεαζόμενοι

Πέραν των 10 χιλιάδων εργαζομένων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία επηρεάζει η μη συμμόρφωση με τις συλλογικές συμβάσεις σύμφωνα με εκτιμήσεις του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων. Ειδικότεροι οι επηρεαζόμενοι ξενοδοχοϋπάλληλοι δλώνουν έτοιμοι να ξεκινήσουν απεργιακά μέτρα, εάν η καταβολή του μισθού τους τον Ιούλιο δεν ανταποκρίνεται στις συλλογικές συμβάσεις.

Οι προσπάθειες

Με τη διενέργεια ξεχωριστών συναντήσεων σε επαρχιακό επίπεδο το αρμόδιο τμήμα βρίσκεται σε επαφή

με τα ξενοδοχεία και τις συντεχνίες έχοντας μεσολαβητικό ρόλο για την επίλυση αυτών των διαφορών. Οι πληροφορίες από πλευράς του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων αναφέρουν ότι υπολογίζεται όπως μέχρι το τέλος της εβδομάδας να υπάρξει κατόληξη ανακοινώνοντας είτε τη συμφωνία είτε το αδιέξοδο. Στο μεταξύ οι εργοδοτικές οργανώσεις ΠΑΣΥΞΕ και ΣΤΕΚ υποστηρίζουν ότι οι ενδεχόμενες απεργίες στον ξενοδοχειακό κλάδο θα επιφέρουν αρνητικό αντίκτυπο στην ξενοδοχειακή βιομηχανία έστω και αν θα αφορά ορισμένες ξενοδοχειακές μονάδες καθώς ενδέχεται να συμπαρασύρουν ολόκληρη την τουριστική βιομηχανία.

Το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε ανακοίνωση του υπογράμμισε ότι η διασφάλιση της ομαλότητας στις εργασιακές σχέσεις στον τουριστικό τομέα είναι απαραίτητη για την υπολοίπιση των θετικών προοπτικών του κλάδου, ο οποίος καταγράφει υψηλά ποσοστά πλήρτητας κατά την περίοδο αιχμής.

Τόνισε ότι οι υφιστάμενες εργασιακές διαφορές σε συγκεκριμένες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις μπορούν να επιλυθούν μέσα από την τριμερή συνεργασία εργαζομένων, εργοδοτών και πολιτείας, αποφεύγοντας την ένταση. Το υπουργείο εξέφρασε την πεποίθηση πως οι κοινωνικοί εταίροι θα επιδείξουν υπευθυνότητα και συνέπεια, τηρώντας τα συλλογικά συμφωνηθέντα και σεβόμενοι τον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τις δύο πλευρές και μεσολαβεί για την επίλυση των διαφορών, εντεινόντας τις προσπάθειες μέσω διαδοχικών συναντήσεων. Επισημάνθηκε ακόμα ότι οι τοποθετήσεις του Τμήματος τυγχάνουν εκατέρωθεν σεβασμού.

Μάριος Καπирής, γενικός διευθυντής Kyndryl Κύπρου

Υπάρχει δρόμος για ψηφιακή ωριμότητα στην Κύπρο

Η χώρα αντιμετωπίζει αυξανόμενες απειλές στον κυβερνοχώρο που βασίζονται σε τεχνητή νοημοσύνη

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Μόνο το 33,5% των επιχειρήσεων στην Κύπρο χρησιμοποιούν «data analytics» βάσει στοιχείων του έτους 2023, ενώ μόλις το 7,9% έχει ενσωματώσει AI τεχνολογίες στην καθημερινή λειτουργία τους. Η Κύπρος, όπως και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αντιμετωπίζει αυξανόμενες απειλές στον κυβερνοχώρο, ενώ το 94% των οργανισμών δηλώνουν «έτοιμοι» να αντιμετωπίσουν επιθέσεις, το 71% πιστεύει ότι ένα σοβαρό περιστατικό θα επηρεάσει τη λειτουργία τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Στη συνέντευξη του στην «Κ» ο γενικός διευθυντής Kyndryl Κύπρου, κ. Μάριος Καπирής σημειώνει ότι η χώρα έχει μεν σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο στον τομέα της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρ-

ρουσίασε ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής (CITEA), τον περασμένο Οκτώβριο, το 92% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι σκόπευε να επενδύσει στον ψηφιακό μετασχηματισμό μέσα στον επόμενο χρόνο. Την ίδια ώρα όμως, πέραν του 56% κατατάσσονται στα αρχικά στάδια της ψηφιακής μετάβασης άρα έχουμε ακόμα πολύ δρόμο μπροστά μας. **–Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται έντονη στροφή προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η Κύπρος σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές αγορές;**

–Η Κύπρος βρίσκεται στο μέσο της πορείας προς την ψηφιακή ωριμότητα. Η τελευταία Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ψηφιακή Δεκαετία για το 2025, αναφέρει ότι η χώρα κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά εξακολουθεί να υπολείπεται του ευρωπαϊ-

Παρότι το 95% των επιχειρήσεων παγκοσμίως έχει επενδύσει σε AI, μόλις το 42% βλέπει θετική απόδοση από αυτές τις επενδύσεις, αναφέρει ο κ. Μάριος Καπирής.

ικού μέσου όρου σε βασικούς δείκτες, όπως η προηγμένη χρήση cloud και τεχνητής νοημοσύνης από τις επιχειρήσεις. Ενδεικτικά, μόνο το 33,5% των επιχειρήσεων στην Κύπρο χρησιμοποιούν data analytics (στοιχεία για το

2023), ενώ μόλις το 7,9% έχει ενσωματώσει AI τεχνολογίες στην καθημερινή λειτουργία της. Συγκριτικά, ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι στο 13,5% για AI. Γενικότερα όμως, σημειώνεται πρόοδος και υπάρχει έδαφος για να καλυφθούν

αυτά τα κενά μέσω νέων εθνικών στρατηγικών και συγχρηματοδοτούμενων έργων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του 75% μέχρι το 2030. Εμείς βλέπουμε στην πράξη ότι υπάρχει ενδιαφέρον και γίνονται στοχευμένες ενέργειες προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, καθώς οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν διαρκώς την αναγκαιότητα για τεχνολογική εξέλιξη. Παραδοσιακοί τομείς της κυπριακής οικονομίας όπως των ακινήτων, της ναυτιλίας, ο φαρμακευτικός αλλά και νεότεροι, όπως των εταιρειών fintech και gaming επιδεικνύουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς αναγνωρίζουν ότι το όφελος που θα έχουν είναι τεράστιο.

Η σημασία του cloud

–Πώς ανταποκρίνονται οι κυπριακές επιχειρήσεις στις ανάγκες για εκσυγχρονισμό υποδομών και μετάβαση στο cloud;

–Οι περισσότερες κυπριακές επιχειρήσεις έχουν πλέον αναγνωρίσει τη σημασία της μετάβασης στο cloud, όχι ως τεχνολογική πολυτέλεια αλλά ως αναγκαιότητα. Σχεδόν όλες οι μεγάλες επιχειρήσεις πλέον αξιοποιούν το Cloud σε μεγάλο ή μικρότερο βαθμό. Ωστόσο, όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το ποσοστό μειώνεται σημαντικά με αρκετές από αυτές να μην έχουν ενεργό πλάνο μετάβασης. Η πραγματικότητα είναι ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις κινούνται προς υβριδικά σενάρια, συνδυάζοντας on-premises υποδομές με cloud περιβάλλοντα. Αυτή η «μικ δισαδική» προσέγγιση προσφέρει ευελιξία, αλλά απαιτεί σωστό σχεδιασμό, δεδομένου ότι το 39% των επιχειρηματικών ηγετών διεθνώς, σύμφωνα με την Kyndryl Readiness Report 2024, δεν θεωρούν την υποδομή τους έτοιμη για τις μελλοντικές προκλήσεις.

–**Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελεί σημαντικό θέμα για τις κυπριακές επιχειρήσεις. Ποιες είναι οι κύριες απειλές που αντιμετωπίζουν σήμερα και πώς μπορεί να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά τους;**

–Η Κύπρος, όπως και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αντιμετωπίζει αυξανόμενες απειλές στον κυβερνοχώρο. Πέρα από τις κλασικές επιθέσεις τύπου ransomware και phishing, παρατηρούμε πλέον και την εμφάνιση σύνθετων απειλών που βασίζονται σε τεχνητή νοημοσύνη και ενεργοποιούνται μέσω υβριδικών συστημάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο της πρόσφατης μελέτης της Kyndryl για την κυβερνοανθεκτικότητα, ενώ το 94% των οργανισμών δηλώνουν «έτοιμοι» να αντιμετωπίσουν επιθέσεις, το 71% πιστεύει ότι ένα σοβαρό περιστατικό θα επηρεάσει τη λειτουργία τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Η ανθεκτικότητα πλέον δεν αφορά μόνο την IT ομάδα – είναι ζήτηση εταιρικής διακυβέρνησης και πρέπει να ενσωματωθεί στη στρατηγική διοίκηση. Και σίγουρα πλέον οι επιθέσεις δεν στοχεύουν μόνο σε μεγάλους οργανισμούς αλλά η οποιαδήποτε επιχείρηση μπορεί να είναι θύμα επίθεσης.

Το 44% των κρίσιμων πληροφοριακών υποδομών διεθνώς πλησιάζουν ή βρίσκονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους, αυξάνοντας την ευπάθειά τους και δημιουργώντας εμπόδια για τον εκσυγχρονισμό.

χουν σημαντικά εμπόδια. Μεταξύ άλλων, ο κ. Καπирής αναφέρει ότι η χώρα κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά εξακολουθεί να υπολείπεται του ευρωπαϊκού μέσου όρου σε βασικούς δείκτες, όπως η προηγμένη χρήση cloud και τεχνητής νοημοσύνης από τις επιχειρήσεις. **–Πώς αξιολογείτε το τεχνολογικό τοπίο στην Κύπρο αυτή τη στιγμή; Ποιοι είναι οι κύριοι τομείς προόδου και πού εντοπίζονται οι μεγαλύτερες προκλήσεις;**

–Η Κύπρος έχει σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο στον τομέα της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα όσον αφορά την αναγνώριση της τεχνολογικής καινοτομίας ως στρατηγικού μοχλού ανάπτυξης. Όπως κατέδειξε το Digital Economy and Society Index της Ε.Ε. για το 2025, η Κύπρος βελτίωσε τη θέση της σε τομείς όπως η ψηφιακή διακυβέρνηση, η διασύνδεση των επιχειρήσεων και οι ψηφιακές δεξιότητες. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά εμπόδια. Όπως κατέδειξε η πρόσφατη «Έκθεση Ετοιμότητας της Kyndryl» (Kyndryl Readiness Report), το 44% των κρίσιμων πληροφοριακών υποδομών διεθνώς πλησιάζουν ή βρίσκονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους, αυξάνοντας την ευπάθειά τους και δημιουργώντας εμπόδια για τον εκσυγχρονισμό. Από την εμπειρία και την τριβή μας με τις κυπριακές επιχειρήσεις θεωρούμε πως και στη χώρα μας επικρατεί αντίστοιχη εικόνα και είναι κάτι που θα πρέπει να χειριστούν άμεσα τα στελέχη των επιχειρήσεών μας. Είναι θετικό πάντως το γεγονός πως στην τελευταία έρευνα που πα-

06
07
08
09

Φέτος το καλοκαίρι, στο Φεστιβάλ Τεχνών Φανερωμένης συμβαίνουν πολλά!

Στην καρδιά της πόλης, στην αυλή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τραπεζής Κύπρου.

Από 26 Ιουνίου μέχρι 12 Σεπτεμβρίου.

Μάθετε περισσότερα στο boccf.org

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ

ΘΕΑΤΡΟ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΧΟΡΟΣ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Με τη στήριξη
ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
THE FRIENDS OF CINEMA SOCIETY

40
ΧΡΟΝΙΑ
1984-2024

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Πολιτιστικό Ίδρυμα
Τραπεζής Κύπρου

Τράπεζα Κύπρου

Η πρόκληση δεν είναι μόνο τεχνική, αλλά και στρατηγική

–**Παρατηρείται αύξηση στις συγχωνεύσεις και εξαγορές τα τελευταία χρόνια στην κυπριακή αγορά. Πώς επηρεάζει αυτό τις τεχνολογικές ανάγκες και πώς μπορεί να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση;**

–Η αυξημένη κινητικότητα στο τομέα των M&A στην Κύπρο – ιδιαίτερα στον χρηματοοικονομικό και ασφαλιστικό τομέα – εντείνει την ανάγκη για ταχύτερη και ασφαλή ενοποίηση υποδομών, δεδομένων και λειτουργιών. Δεδομένου ότι πολλές από αυτές τις εταιρείες λειτουργούν με διαφορετικά τεχνολογικά πρότυπα, η πρόκληση δεν είναι μόνο τεχνική αλλά και στρατηγική. Μια επιτυχημένη συγχώνευση εξαρτάται από το εάν μπορεί να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή συνέχεια άμεσα και χωρίς να επηρεαστεί ο πελάτης, η ασφάλεια και η συμμόρφωση. Σε αυτό το πλαίσιο, η τεχνολογία παύει να είναι απλώς υποστηρικτική και γίνεται καταλύτης επιτυχίας ή αποτυχίας της νέας επιχειρηματικής οντότητας.

–**Η τεχνητή νοημοσύνη και οι εφαρμογές της βρίσκονται στο επίκεντρο των εξελίξεων. Πόσο έτοιμες είναι οι κυπριακές επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές της;**

–Παρότι το 95% των επιχειρήσεων παγκοσμίως έχει επενδύσει σε AI, μόλις το 42% βλέπει θετική απόδοση από αυτές τις επενδύσεις, σύμφωνα με την έκθεση Kyndryl People Readiness 2025. Στην Κύπρο, το ενδιαφέρον είναι μεγάλο, αλλά η ετοιμότητα περιορισμένη. Το ζητούμενο δεν είναι απλώς η υιοθέτηση εργαλείων, αλλά η ενσωμάτωσή τους σε καθημερινές εργασίες, με όρους εμπιστοσύνης και κατανόησης. Οι οργανισμοί που αντιμετωπίζουν την AI ως μέρος του οργανωτικού τους μετασχηματισμού –και όχι απλώς ως νέα τεχνολογία– έχουν σαφές προβάδισμα. Εδώ να μου επιτρέψετε ένα σχόλιο. Η βασική χρήση του Chat GPT ή άλλων αντίστοιχων εργαλείων δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως στοχευμένη αξιοποίηση της AI. Οι δυνατότητες της AI ει-

Το ζητούμενο δεν είναι απλώς η υιοθέτηση εργαλείων, αλλά η ενσωμάτωσή τους σε καθημερινές εργασίες, με όρους εμπιστοσύνης και κατανόησης.

να πολύ μεγαλύτερες να χρειάζεται ειδική εκπαίδευση και καθοδήγηση για να ξεκλειδωθούν στο μέγιστο οι δυνατότητές της.

–**Πώς επηρεάζει η αυστηρότερη ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως ο Κανονισμός DORA, τις τεχνολογικές στρατηγικές των επιχειρήσεων στην Κύπρο;**

–Ο Κανονισμός DORA μετατοπίζει την επιχειρησιακή ευθύνη για την ανθεκτικότητα από το IT προς το σύνολο του οργανισμού. Ιδιαίτερα για τις κυπριακές τράπεζες, επενδυτικές εταιρείες και ασφαλιστικούς οργανισμούς, η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του DORA συνεπάγεται την επαναξιολόγηση της εφοδιαστικής αλυσίδας τεχνολογίας, των διαδικασιών ανάκαμψης και της διαχείρισης τρίτων μερών. Παρότι πολλά στελέχη δηλώνουν ότι ο ρυθμός των κανονιστικών αλλαγών είναι εξουθενωτικός, ακόμη περισσότερα αναγνωρίζουν ότι οι ρυθμίσεις έχουν θετικό αντίκτυπο στη λειτουργική σταθερότητα. Για μία οικονομία όπως η κυπριακή

που μεγεθύνεται διαρκώς ως κέντρο τεχνολογίας και παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών η έγκαιρη και σωστή υλοποίηση των όποιων ευρωπαϊκών κανονισμών είναι εκ των ων ουκ άνευ. Ως Kyndryl συνεργαζόμαστε και βοηθάμε διαρκώς οργανισμούς που θέλουν να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες και σίγουρα είναι κάτι που μας γεμίζει αισιοδοξία.

Ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό
–Ποια είναι η άποψή σας για το ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα της τεχνολογίας στην Κύπρο; Υπάρχει επάρκεια δεξιοτήτων ή εντοπίζονται ελλείψεις;

–Σίγουρα εντοπίζονται ελλείψεις και ως ένα βαθμό είναι αναμενόμενο γιατί τα τελευταία χρόνια η τεχνολογία έχει κάνει άλματα και επειδή ειδικά στην Κύπρο, οι ανάγκες για εργατικό δυναμικό έχουν εκτοξευτεί λόγω της καθόδου πολλών τεχνολογικών και όχι μόνο εταιρειών. Πρόκειται για εταιρείες που δεν είναι καθαρά πάροχοι τεχνολογι-

κών λύσεων αλλά που αξιοποιούν της τεχνολογία στους τομείς ειδικευσης τους, όπως fintech, regtech, proptech και ούτω καθεξής. Γίνονται ενέργειες ώστε να αυξηθεί η διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, όμως όπως αντιλαμβάνεστε αυτό δεν μπορεί να γίνει από τη μία μέρα στην άλλη. Την ίδια ώρα, η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει αλλάξει ρόδην το γενικότερο εργασιακό περιβάλλον. Βλέπουμε για παράδειγμα πως όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι μετατρέπονται σε ψηφιακούς νομάδες, αξιοποιώντας τεχνολογικά εργαλεία ώστε να δουλεύουν πλέον για τον εαυτό τους. Η τελευταία έρευνα του CITEA έδειξε πως το 78% των επιχειρήσεων θεωρεί την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του προσωπικού του ως τη μεγαλύτερη πρόκληση. Σίγουρα το εργασιακό περιβάλλον είναι κάτι που θα συνεχίσει να μας απασχολεί έντονα και τα επόμενα χρόνια καθώς οι αλλαγές θα συνεχίσουν με τους ίδιους και ακόμα εντονότερους ρυθμούς.

Στο τραπέζι Ε.Ε. μέτρα κατά του Ισραήλ

Εισήγηση Κομισιόν προς τα κράτη-μέλη
και παρεμβάσεις ισραηλινής ηγεσίας
που κάνει λόγο για «τεράστιο λάθος»

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΣΑΝΘΟΥΛΗ

Για πρώτη φορά, οι Βρυξέλλες επικειρούν βήματα προς την κατεύθυνση λήψης μέτρων κατά του Ισραήλ συνεπεία της ανθρωπιστικών κρίσης στη Γάζα. Η Κομισιόν πρότεινε τη μερική αναστολή πρόσβασης οντοτήτων του Ισραήλ στα κονδύλια του προγράμματος ερευνών Horizon Research fund, κάτι που θεωρείται μάλλον περιορισμένος οικονομικής σημασίας για τη χώρα. Ωστόσο, η Κομισιόν θεωρεί ότι η πολιτική βαρύτητα της πρότασής της, στέλνει ισχυρά μηνύματα, αφενός καθιστώντας σαφές ότι η υπομονή της Ε.Ε. εξαντλείται και αφετέρου καταδεικνύοντας ότι η «άτυπη ασυλία» την οποία απολάμβανε μέχρι στιγμής το καθεστώς Νετανιάχου από την ενωμένη Ευρώπη, ενδέχεται να υποχωρήσει μπροστά στη συνεχιζόμενη καταστροφή που συντελείται στη Γάζα. «Κυρίως εάν δεν υπάρξει άμεσα ουσιαστική διαφοροποίηση της κατάστασης», όπως έλεγε στην «Κ» ξένη διπλωματική πηγή.

Η πρόταση του Κολεγίου Επιτρόπων που υποβλήθηκε προχθές το βράδυ, λαμβάνει προφανώς χαρακτήρα ύστατης προειδοποίησης και τέθηκε χθες προς συζήτηση στην Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων COREPER. Απόφαση δεν λήφθηκε, καθώς πολλά κράτη-μέλη φέρονται να ανέφεραν ότι την εξετάζουν, αλλά το ζήτημα εξακολουθεί να παραμένει ανοικτό.

Σημειώνεται ότι η πρόταση της Κομισιόν υποβλήθηκε υπό το φως της διαπιστωμένης παραβίασης των υποχρεώσεων του καθεστώτος Νετανιάχου, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 2 της Συμφωνίας Σύνδεσης Ε.Ε.-Ισραήλ. Η Κομισιόν πάντως δεν πρότεινε την αναστολή του συνόλου της Συμφωνίας Σύνδεσης, καθώς η λήψη μιας τέτοιας απόφασης προϋποθέτει ομοφωνία των κρατών-μελών, κάτι που θεωρείτο απί-

θανο να εξασφαλιστεί. Ενώ, η μερική αναστολή της πρόσβασης οντοτήτων του Ισραήλ στο πρόγραμμα Horizon, δύναται να εγκριθεί με ειδική πλειοψηφία. Κάτι που θεωρείται μεν ευκολότερο, αλλά όχι και δεδομένο, καθώς η πρόταση της Κομισιόν «πρέπει να υπερψηφιστεί από το 55% των κρατών μελών — στην πράξη αυτό σημαίνει 15 από τα 27 κράτη μέλη» και παράλληλα να «να υποστηριχθεί από κράτη-μέλη που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 65% του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.».

Εκστρατεία Ισραήλ

Όπως πληροφορείται η «Κ», το Ισραήλ έχει επιδοθεί σε διπλωματική εκστρατεία και έχει στραφεί τόσο προς τις Βρυξέλλες, όσο και προς πολλά κράτη-μέλη, χαρακτηρίζοντας ως «αντιπαραγωγική» τη λήψη ευρωπαϊκών μέτρων κατά της χώρας, ενώ φέρεται να προειδοποίησε την Ε.Ε να μην κλιμακώσει τις αντιδράσεις της. Δεν είναι προφανές

Σε περίπτωση ψηφοφορίας επί της πρότασης της Κομισιόν, εκτιμάται ότι η Λευκωσία θα πορευθεί με την ομάδα που θα συγκρο- τήσει την πλειοψηφία.

τυχαίο ότι ο πρόεδρος του Ισραήλ Isaac Herzog, με ανάρτηση στην πλατφόρμα X υπέδειξε ότι «θα είναι ένα τεράστιο λάθος, εάν η Ε.Ε. λάβει τέτοια μέτρα, ειδικά υπό το φως των εν εξελίξει ενισχυμένων ανθρωπιστικών προσπαθειών του Ισραήλ». Παράλληλα, το ΥΠΕΞ του Ισραήλ, επίσης στην πλατφόρμα X, χαρακτήρισε ως «λανθασμένη, λυπηρή και αδικαιολόγητη» την πρόταση της

Το Ισραήλ έχει επιδοθεί σε διπλωματική εκστρατεία και έχει στραφεί προς τις Βρυξέλλες και φέρεται να προειδοποίησε την Ε.Ε να μην κλιμακώσει τις αντιδράσεις της.

Κομισιόν και προειδοποίησε ότι μια ενδεχόμενη απόφαση μερικής αναστολής του προγράμματος Horizon «χρησιμοποιεί μόνο στην ενίσχυση της Χαμάς και ως εκ τούτου υπονομεύει τις πιθανότητες επίτευξης εκκευήρίας».

Κλίμα δυσφορίας

Κοινοτικές πηγές έλεγαν στην «Κ» ότι το κλίμα δυσφορίας για τη στάση της κυβέρνησης Νετανιάχου εντάθηκε τις τελευταίες μέρες, υπό το φως ενημέρωσης των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με την οποία περισσότεροι από 1.000 άνθρωποι έχουν σκοτωθεί σε χώρους διανομής τροφίμων και δεκάδες έχουν πεθάνει από την πείνα. Οι ίδιες πηγές έλεγαν ότι παρά τη συμφωνία στην οποία φέρονται να έχουν καταλήξει Ε.Ε.-Ισραήλ και η οποία είχε οδηγήσει στην αναστολή λήψης απόφασης στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων στις

15 Ιουλίου, «οι εξελίξεις στη Γάζα δεν επιτρέπουν στην Ε.Ε. να τηρεί στάση παρατηρητή».

Η ενημέρωση του ΟΗΕ για την κατάσταση επί του εδάφους, θα πρέπει να τύχει ανάγνωσης παράλληλα με την τοποθέτηση, για πρώτη φορά, του Καγκελαρίου της Γερμανίας Φρίντριχ Μερτς, ο οποίος χαρακτήρισε «καταστροφική» την κατάσταση στη Γάζα, ενώ απαντώντας σε ερώτηση, δεν δίστασε να πει ότι «διατηρούμε το δικαίωμα να λάβουμε τέτοια μέτρα», όπως αυτά που έχει προτείνει η Κομισιόν.

Στις δηλώσεις Μερτς θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η έκθεση των αντιτρομοκρατικών υπηρεσιών της Ολλανδίας, για την «αξιολόγηση απειλών από ξένα κράτη 2025», η οποία κατατάσσει το Ισραήλ επίσης, για πρώτη φορά, ως μια εκ των χωρών που αποτελούν ενδεχόμενη απειλή για την εθνική ασφάλεια

της Ολλανδίας. Σύμφωνα με την έκθεση, το Ισραήλ επιχειρεί να χειραγωγήσει την κοινή γνώμη στην Ολλανδία και να οδηγήσει στη λήψη πολιτικών αποφάσεων στη χώρα, μέσω εκστρατειών παραπληροφόρησης.

Στα ενδιαφέροντα στοιχεία που έχουν καταγραφεί στις Βρυξέλλες, περιλαμβάνεται και η τοποθέτηση του προέδρου των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος έκανε λόγο για «πραγματική λημοκτονία» και ζήτησε να δημιουργηθούν κέντρα διάθεσης τροφίμων.

Με τους πολλούς

Σε περίπτωση ψηφοφορίας επί της πρότασης της Κομισιόν, εκτιμάται ότι η Λευκωσία θα πορευθεί με την ομάδα που θα συγκροτήσει την πλειοψηφία, αναφορικά με την έγκριση ή όχι της αναστολής πρόσβασης οντοτήτων του Ισραήλ στα κονδύλια του προγράμματος

της Ολλανδίας. Σημειώνεται ότι η Κύπρος περιλαμβάνεται μεταξύ των εννέα κρατών που είχαν αντιταχθεί στην «ολλανδική πρόταση» για αξιολόγηση της Συμφωνίας Σύνδεσης Ε.Ε.-Ισραήλ, κάτι που γνωστοποιήθηκε από κοινοτικούς κύκλους και δημοσιεύθηκε σε όλα τα ευρωπαϊκά έντυπα. Η αξιολόγηση πάντως έλαβε χώρα, καθώς στηρίχθηκε από 17 κράτη-μέλη και η Ε.Ε. (ΕΥΕΔ) διαπίστωσε ότι το Ισραήλ έχει παραβιάσει τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 2.

Σημειώνεται ότι η Κύπρος έχει ήδη συνυπογράψει «βρετανική πρωτοβουλία-δύλωση» για τη Γάζα, μαζί με είκοσι περίπου κράτη-μέλη της Ε.Ε. Ωστόσο, αισθάνθηκε την ανάγκη να διευκρινίσει ότι η συνυπογραφή της εν λόγω δήλωσης, λαμβάνει χώρα «με διαρκή προτεραιότητα στον διάλογο με το Ισραήλ ως φίλη χώρα».

Πέριξ των 100 εκατ. το κόστος για τους πυρόπληκτους της Λεμεσού

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στο Υπουργικό Συμβούλιο οδηγούνται σήμερα Τετάρτη οι προτάσεις της κυβέρνησης για τις αποζημιώσεις στους πυρόπληκτους της ορεινής Λεμεσού, που επηρεάστηκαν από την καταστροφική πυρκαγιά της προηγούμενης εβδομάδας. Στο Υπουργικό Συμβούλιο από πλευράς του του Τμήματος Γεωργίας του υπουργείου Γεωργίας, όπως ανέφερε σε δηλώσεις του ο διευθυντής του Τμήματος δρ Αρτέμιος Αντωνιάδης, θα κατατεθούν για έγκριση δύο σχέδια. Επίσης, από πλευράς της υπουργού Γεωργίας Μαρίας Παναγιώτου θα υποβληθεί έτερο σχέδιο, το οποίο το Τμήμα Γεωργίας ετοιμάζεται να προκηρύξει, για την επαναδραστηριοποίηση των πληγέντων παραγωγών, σύμφωνα με το οποίο όσοι επιθυμούν να επαναδραστηριοποιηθούν, θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο Τμήμα Γεωργίας, εντός 15 ημερών από την ημερομηνία προκήρυξης και θα λάβουν 30% προκαταβολή, η οποία θα αντιστοιχεί στη

Τα ποσά που θα διατεθούν δεν συμπεριλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό, αφού δεν προβλέπεται πρόνοια για μεγάλες κατα- στροφές στον προϋπολογισμό του κράτους.

συνολική επιλέξιμη ενίσχυση.

Όσον αφορά στο συνολικό κόστος που θα διατεθεί στους επηρεαζόμενους πυρόπληκτους κατοίκους και επιχειρήσεις της ορεινής Λεμεσού αυτό εκτιμάται περίπου στα 100 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» και δεν χρειάζεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, το ακριβές κόστος των μέτρων ακόμη δεν έχει υπολογιστεί, μιας και ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία. Τα ποσά που θα διατεθούν, όπως πληροφορείται η «Κ» από το

Στο Υπουργικό Συμβούλιο την Τετάρτη θα συζητηθούν για έγκριση σχέδια για αποζημιώσεις σε πυρόπληκτους της ορεινής Λεμεσού.

υπουργείο Οικονομικών, δεν συμπεριλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό, αφού δεν προβλέπεται να μπαίνει

πρόνοια για μεγάλες καταστροφές στον προϋπολογισμό του κράτους. Υπάρχουν βέβαια διάφορες πρόνοιες, όπως απο-

ζημιώσεις σε γεωργούς για χαλαζοπτώσεις κ.λπ., και διάφορες άλλες πρόνοιες για αποζημιώσεις/χορηγίες σε διάφορα

υπουργεία. Φυσικά, στον προϋπολογισμό υπάρχει πάντοτε και πρόνοια για αποθεματικό για μη προβλέψιμες δαπάνες που είναι δυνατό να προκύψουν στο υπουργείο Οικονομικών. Όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε στην «Κ» για μεγάλες, απρόσμενες και μη προβλέψιμες καταστροφές, όπως είναι οι σεισμοί δεν είναι δυνατόν να μπαίνουν πρόνοιες. Σε σχέση με το άνοιγμα του ειδικού λογαριασμού που ανοίχτηκε από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ο υπουργός Οικονομικών κ. Μάκης Κεραυνός ανέφερε στην «Κ» πως το άνοιγμα του λογαριασμού έγινε μετά που υπήρξε πραγματική πρόθεση από ιδιώτες να εισφέρουν και για να αποφευχθεί το ανεξέλεγκτο άνοιγμα λογαριασμών από πολλούς, και να μην υπάρξουν παρατράγουδα. Ο κ. Κεραυνός τόνισε, απαντώντας σε ερώτημα αν το κράτος θα συνεισφέρει, πως το κράτος θα στηρίξει με κρατικά χρήματα από το πάγιο ταμείο, λέγοντας πως δεν υπάρχει νόημα να τα πάρει από ένα κρατικό λογαριασμό και να τα βάλει σε άλλο.

Η Κύπρος χαράσσει πορεία στον διαστημικό χάρτη της Ευρώπης

Η Κύπρος προχωρεί με σταθερά και φιλόδοξα βήματα, για να εδραιωθεί ως περιφερειακός κόμβος υψηλής τεχνολογίας και στρατηγικός εταίρος στον διαστημικό τομέα της Ευρώπης. Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE) του υπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, που λειτουργεί πλέον ως το επίσημο Διαστημικό Γραφείο της Κύπρου (Cyprus Space Office), εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία στα ευρωπαϊκά και διεθνή διαστημικά φόρα, προωθώντας την εθνική πολιτική σε θέματα διαστήματος, δορυφορικών εφαρμογών και συνεργασίες που θα ενισχύσουν το εγχώριο οικοσύστημα. Η Πολιτεία βλέπει στις διαστημικές τεχνολογίες ένα στρατηγικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης, ευημερίας και ανταγωνιστικότητας. Η επένδυση στον τομέα αυτό αποτελεί στρατηγική επιλογή που μπορεί να ενισχύσει σημαντικά κρίσιμους τομείς, όπως η επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος, η καινοτομία, η δημόσια ασφάλεια, η περιβαλλοντι-

κή προστασία και η έξυπνη διαχείριση πόρων και υποδομών. Η υποθήτηση της Εθνικής Στρατηγικής Διαστήματος 2022-2027, η οποία επικαιροποιείται με προοπτική έως το 2030, αποτελεί καταλύτη για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα. Παράλληλα, η θέσπιση του Νόμου για το Διάστημα το 2023 διασφαλίζει τη νομική και θεσμική βάση για την ασφαλή, οργανωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη διαστημικών δραστηριοτήτων στην κυπριακή επικράτεια.

Η Κυπριακή Δημοκρατία επικεντρώνει την προσπάθειά της σε τέσσερις βασικούς τομείς: Δορυφορικές επικοινωνίες με σύγχρονες υποδομές, όπως τα δύο teleports (Cyta και Hellas Sat) και με τέσσερις δορυφόρους υπό κυπριακή σημαία. Παρατήρηση γης μέσω του έργου EXCELSIOR και του Κέντρου Αριστείας «Ερατοσθένης». Δορυφορική πλοήγηση με την παρουσία κρίσιμων ευρωπαϊκών υποδομών του συστήματος Galileo και EGNOS. Συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος

Η επένδυση στις διαστημικές τεχνολογίες αποτελεί στρατηγική επιλογή που μπορεί να ενισχύσει σημαντικά τομείς όπως η επιστημονική πρόοδος, η καινοτομία, η δημόσια ασφάλεια, η περιβαλλοντική προστασία και η έξυπνη διαχείριση πόρων και υποδομών.

τος (ESA), με περισσότερα από 70 έργα και χρηματοδότηση που ξεπερνά τα 14 εκατ. ευρώ. Στρατηγικές σημασίες είναι η επιδίωξη της Κύπρου να αναβάρθμηση

σε Associate Member της ESA μέχρι το 2026, χρονιά κατά την οποία θα προεδρεύει του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Το επίσημο αίτημα

υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2025 και η θετική του έκβαση θα αποτελέσει σημαντικό ορόσημο για τη χώρα. Το κυπριακό διαστημικό οικοσύστημα αριθμεί περίπου 70 φορείς από τον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό χώρο. Οι κυπριακές οντότητες συμμετέχουν ενεργά σε ευρωπαϊκές επιτροπές και πρωτοβουλίες, ενώ το THE λειτουργεί ως εθνικό σημείο επαφής με τον οργανισμό EUSPA της Ε.Ε. Σε διεθνές επίπεδο, η Κυπριακή Δημοκρατία τον Οκτώβριο του 2024 προσχώρησε στις Συμφωνίες Άρτεμις για το Διάστημα (Artemis Accords). Οι Συμφωνίες Άρτεμις είναι ένα μη δεσμευτικό σύνολο αρχών που έχουν σχεδιαστεί για να καθοδηγήσουν την πολιτική εξερεύνησης και χρήσης του διαστήματος, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (ΗΠΑ) και της Εθνικής Υπηρεσίας Αεροναυτικής και Διαστήματος (NASA).

Επιπρόσθετα, η Κύπρος αναπτύσσει συνεργασίες με χώρες όπως η Ελλάδα,

το Ισραήλ και το Ηνωμένο Βασίλειο, με στόχο την ένταξη της χώρας στην αλυσίδα αξίας μεγάλων διαστημικών έργων, περιφερειακά και διεθνώς. Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό Διαστημικό Οικοσύστημα και στη διεθνή δικτύωση των κυπριακών εταιρειών/οργανισμών, αριθμός αυτών έχουν συνάψει συνεργασίες με της συμμετοχή σε κοινοπραξίες, ως μέρος της εφοδιαστικής αλυσίδας μεγάλων διεθνών κολοσσών του Διαστημικού τομέα, όπως η Airbus, Thales Alenia, OHB κ.ά.

Η διαστημική πολιτική δεν αποτελεί απλώς έναν τεχνολογικό τομέα για την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά βασικό πυλώνα για τη διαφοροποίηση της οικονομίας, στρατηγικές συνεργασίες και ενίσχυση της εγχώριας τεχνολογίας, η Κύπρος χαράσσει το δικό της μονοπάτι στο ευρωπαϊκό και διεθνές διαστημικό στερέωμα.

Εχουμε συμβάλει στη βελτίωση της συνδεσιμότητας της χώρας

Ο *Christophe Petit*, πρόεδρος Δ. Σ. της *Hermes Airports* μιλάει στην «Κ» για την ανάπτυξη των κυπριακών αεροδρομίων

Συνέντευξη στη **ΣΙΜΕΙΛΗ ΜΠΟΥΣΝΕΛΑ**

Η Κύπρος προετοιμάζεται για σημαντική αναβάθμιση των δύο διεθνών αεροδρομίων της, με μια επένδυση 170 εκατομμυρίων ευρώ που στοχεύει στη μετατροπή της Λάρνακας και της Πάφου σε ταξιδιωτικούς κόμβους παγκόσμιας κλάσης. Σε συνέντευξή του στην «Οικονομική» Καθημερινή, ο πρόεδρος της Hermes Airports, Christophe Petit, παρουσίασε τα φιλόδοξα σχέδια επέκτασης της εταιρείας και εξήγησε γιατί η Κύπρος συνεχίζει να εμπνέει ισχυρή εμπιστοσύνη επενδύτων περισσότερο από δύο δεκαετίες μετά την πρώτη άφιξη της Hermes στο νησί. Οι επερχόμενες αλλαγές θα φέρουν ταχύτερους ελέγχους ασφαλείας, μεγαλύτερους τερματικούς σταθμούς, περισσότερα καταστήματα και εστιατόρια και καλύτερη ροή επιβατών, όλα σχεδιασμένα για την καλύτερη προσαρμογή στην αυξανόμενη κυκλοφορία, βελτιώνοντας την ταξιδιωτική εμπειρία των επισκεπτών της Κύπρου. Με την κατασκευή να έχει ήδη ξεκινήσει, τα νέα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου αναμένεται να εξυπηρετούν σχεδόν 18 εκατομμύρια επιβάτες ετησίως μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών.

Οι αναβαθμίσεις είναι μόνο ένα μέρος μιας ευρύτερης εικόνας και όπως λέει ο κ. Petit τα αεροδρόμια της Κύπρου αποτελούν πλέον κρίσιμες κινητήριες δυνάμεις της οικονομικής ανάπτυξης, συμβάλλοντας κατά 4% στο ΑΕΠ, δημιουργώντας χιλιάδες θέσεις εργασίας και ενισχύοντας τις παγκόσμιες συνδέσεις του νησιού. «Καθώς η Hermes ατενίζει το μέλλον», ο κ. Petit αναφέρει ότι ο στόχος είναι σαφής: «να αφησουμε δύο από τα πιο αποτελεσματικά, καλοδιατηρημένα και φιλικά προς τους ταξιδιώτες αεροδρόμια στην Ευρώπη».

—Μεγάλες αλλαγές έχουν προγραμματιστεί στα αεροδρόμια της Κύπρου. Τι ακριβώς μπορούν να περιμένουν οι ταξιδιώτες από τη Φάση Β' ανάπτυξης των αεροδρομίων μας και πώς αυτές οι βελτιώσεις θα μεταμορφώσουν την εμπειρία για τον επιβάτη;

—Πρόσφατα τοποθετήσαμε τον θεμέλιο λίθο για τα έργα ανάπτυξης της Φάσης Β' των αεροδρομίων μας, με τις κατασκευαστικές εργασίες να βρίσκονται ήδη σε πλήρη εξέλιξη από τα τέλη Μαρτίου. Εξουγχρονίζουμε τα αεροδρόμια μας για να ανταποκριθούν στις μελλοντικές ανάγκες. Οι αναβαθμίσεις περιλαμβάνουν διευρυμένους χώρους, αναβαθμισμένες εμπορικές ζώνες και βελτιωμένες υποδομές για πιο ομαλή διεκπεραίωση. Με τις αλλαγές μειώνονται οι χρόνοι αναμονής στους ελέγχους ασφαλείας, ενισχύονται οι επιλογές σε καταστήματα και εστίαση με τους επιβάτες να απολαμβάνουν μια πιο άνετη και σύγχρονη ταξιδιωτική εμπειρία — αντίστοιχη με αυτή μεγάλων

Η ετήσια συμβολή της λειτουργίας των αεροδρομίων στο ΑΕΠ της Κύπρου εκτιμάται στο 4%, καθιστώντας τα δύο αεροδρόμια έναν σημαντικό μοχλό στη ριζικής της ανάπτυξης και προόδου.

διεθνών αεροδρομίων. Οι αναβαθμίσεις θα ανεβάσουν το επίπεδο των αεροδρομίων μας διεθνώς.

Η ολοκλήρωση των εργασιών στο αεροδρόμιο Λάρνακας αναμένεται εντός 30 μηνών με την οποία το αεροδρόμιο θα μπορεί να εξυπηρετεί 12,4 εκατομμύρια επιβάτες ετησίως. Στην Πάφο, η χωρητικότητα του τερματικού σταθμού θα αυξηθεί κατά περίπου 30%. Οι εργασίες κατασκευής αναμένεται να διαρκέσουν 27 μήνες και με την ολοκλήρωσή τους, το Αεροδρόμιο Πάφου θα μπορεί να εξυπηρετεί 5 εκατομμύρια επιβάτες τον χρόνο. Το συνολικό κόστος των έργων της Φάσης Β' ανέρχεται στα €170 εκατομμύρια και θα καλυφθεί εξ ολοκλήρου από την Hermes Airports. Είμαστε πολύ ενθουσιασμένοι για τις επερχόμενες αλλαγές και είμαστε σίγουροι ότι το κοινό

θα τις υποδεχτεί με τον καλύτερο τρόπο.

—Γιατί η Bouygues Bâtiment International επέλεξε την Κύπρο για να επενδύσει πριν από περισσότερα από είκοσι χρόνια και πώς έχει εξελιχθεί έκτοτε η συνεργασία μεταξύ της Hermes Airports και του κράτους; —Το 2001, όταν αρχίσαμε να εξετάζουμε την ιδέα της επένδυσης, οι υποδομές των αεροδρομίων στην Κύπρο βρίσκονταν σε πολύ κακή κατάσταση. Παρ' όλα αυτά, διακρίναμε τη δυναμική που είχε το νησί, τόσο ως τουριστικός προορισμός όσο και ως επιχειρηματικό κέντρο. Για να προχωρήσουμε, δημιουργήσαμε μια κοινοπραξία με τη συμμετοχή τοπικών και διεθνών μετόχων. Η απόφαση της Bouygues Bâtiment International να επενδύσει στα αεροδρόμια της Κύπρου βασίστηκε σε ένα συνδυασμό στρατηγικών και λειτουργικών παραγόντων. Πρώτον και κύριο, η Κύπρος είναι ένα σταθερό κράτος-μέλος της Ε.Ε., με μια ισχυρή, τουριστικά προσανατολισμένη οικονομία που είχε όμως σαφή ανάγκη για εξουγχρονισμό των αεροδρομίων της. Η γεωγραφική της θέση, στο σταυροδρόμι Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής, προσφέρει σημαντικές μακροπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης για τον τομέα των αερομεταφορών. Επιπλέον, η προσήλωση της κυπριακής κυβέρνησης στο μοντέλο της σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα δημιούργησε ένα ξεκάθαρο και ελκυστικό πλαίσιο γεγονός που άνοιξε τον δρόμο για την απόφασή μας να επενδύσουμε στην Κύπρο.

—Τα κυπριακά αεροδρόμια έχουν σημειώσει εντυπωσιακή άνοδο τόσο στην επιβατική κίνηση όσο και στη συνδεσιμότητα από τότε που ανέλαβε η Hermes. Τι κρύβεται πίσω από αυτή την επιτυχία και μπορεί να διατηρηθεί αυτή η δυναμική; —Ποτεύουμε ότι έχουμε διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στην αύξηση της επιβατικής κίνησης και του τουρισμού, ενώ έχουμε συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της συνδεσιμότητας της χώρας ειδικότερα, τα τελευταία 15 χρόνια.

Όταν αναλάβαμε τη διαχείριση των αεροδρομίων το 2006, η Κύπρος εξυπηρετείτο από 20 αεροπορικές εταιρείες που πετούσαν σε 60 προορισμούς. Σήμερα, οι αριθμοί αυτοί έχουν αυξηθεί σε 55 αεροπορικές και 158 προορισμούς, μια σημαντική συμβολή στον τουρισμό και την ευρύτερη οικονομία.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η ανάπτυξη μας δεν εξαρτάται από μία ή δύο αεροπορικές εταιρείες αλλά βασίζεται σε έναν ισορροπημένο συνδυασμό τόσο παραδοσιακών αερομεταφορέων όσο και εταιρειών χαμηλού κόστους. Παράλληλα, η στρατηγική μας προσήλωση στην ενίσχυση της συνδεσιμότητας μας επέτρεψε να διεισδύσουμε σε νέες, σημαντικές αγορές πέρα από τις παραδοσιακές. Η αναπτυξιακή πορεία παραμένει σταθερά ανοδική. Σύμφωνα με την πρόσφατη Έκθεση Αεροπορικής Συνδεσιμότητας του ACI, τα κυπριακά αεροδρόμια κατέγραψαν τη μεγαλύτερη αύξηση μεταξύ των αεροδρομίων της Ε.Ε. σε πτήσεις και προορισμούς για το 2025 σε σύγκριση με το 2024. Αναμένουμε ότι αυτή η τάση θα συνεχιστεί, ενώ η ενδεχόμενη ένταξη της Κύπρου στη Ζώνη Σένγκεν θα μπορούσε να διευκολύνει ακόμη περισσότερο τα ταξίδια.

Η ομάδα της Hermes εργάζεται εντατικά για την προσέλκυση νέων αεροπορικών εταιρειών. Καθοριστικό στοιχείο της επιτυχίας είναι οι ισχυρές σχέσεις που έχουμε αναπτύξει με όλους τους φορείς του τουρισμού, κάτι που επέτρεψε τη διαμόρφωση μιας κοινής στρατηγικής και συντονισμένων προσπάθειών.

—Τα αεροδρόμια αποτελούν τη βασικές πύλες εισόδου για τη χώρα μας, αλλά πόσο καθοριστικός είναι ο ρόλος που διαδραματίζουν στην ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας και τι έχει προσφέρει η Hermes Airports σε αυτό το πλαίσιο;

—Μέσω της συνεργασίας του κράτους με την Hermes Airports, η Κύπρος έχει αποκομίσει πολλάπλά οφέλη, όπως η κατασκευή, συνucheς συντήρηση και αναβάθμιση δύο σύγχρονων τερματικών αεροδρομίων και των σχετικών υποδο-

«Η απόφαση της Bouygues Bâtiment International να επενδύσει στα αεροδρόμια της Κύπρου βασίστηκε σε ένα συνδυασμό στρατηγικών και λειτουργικών παραγόντων» αναφέρει ο Christophe Petit, πρόεδρος του Δ.Σ. της Hermes Airports και Deputy CEO της Bouygues Bâtiment International.

μών. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι το κράτος έχει λάβει μέχρι σήμερα €650 εκατομμύρια ως τέλος παραχώρησης από τη Hermes Airports. Σήμερα, οι άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από τη λειτουργία των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου ανέρχονται σε περίπου 17.000. Σύμφωνα με σχετική μελέτη οικονομικού αντίκτυπου, εκτιμάται ότι για κάθε νέα αεροπορική γραμμή με καθημερινές πτήσεις από και προς την Κύπρο, δημιουργούνται περίπου 100 νέες θέσεις εργασίας.

Η ετήσια συμβολή της λειτουργίας των αεροδρομίων στο ΑΕΠ της Κύπρου εκτιμάται στο 4%, καθιστώντας τα δύο αεροδρόμια έναν σημαντικό μοχλό στη ριζικής της ανάπτυξης και προόδου.

—Αν κάνουμε ένα άλμα στο 2032, τι είδους αεροδρόμια και ποια κληρονομιά θα θέλατε να αφήσει πίσω της η Hermes;

—Η σύμβαση παραχώρησης αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2032.

Εγώ προσωπικά συμμετέχω σε αυτό το project από το 2001 και πλέον απομένουν μόλις επτά χρόνια. Όταν φτάσει η ώρα, θα παραδώσουμε στην Κύπρο δύο υπερσύγχρονα αεροδρόμια, σωστά διαχειριζόμενα και καλά συντηρημένα. Η κατασκευή είναι μόνο ένα μέρος της εξίσωσης με τις συνεχείς αναβαθμίσεις και τη συντήρηση να είναι εξίσου καθοριστικές.

Πιστεύω ότι οι επιβάτες εκτιμούν πραγματικά τον προσεγμένο σχεδιασμό με στοιχεία άφθονου φυσικού φωτός και τα πολιτιστικά στοιχεία που έχουν ενσωματωθεί στα τερματικά σε Λάρνακα και Πάφο. Από το 2001 μέχρι σήμερα, αυτά τα αεροδρόμια έχουν παίξει καθοριστικό ρόλο στη μεταμόρφωση της χώρας. Ελπίζω ο κυπριακός λαός να αισθάνεται υπερήφανος για αυτά τα επιτεύγματα και δικαίως πρέπει να αισθάνεται έτσι. Ταξιδεύω πολύ και μπορώ να σας πω με σιγουριά ότι η Λάρνακα και η Πάφος συγκαταλέγονται ανάμεσα στα κορυφαία περιφερειακά αεροδρόμια της Ευρώπης.

Η Κύπρος μπορεί να ηγηθεί της πράσινης ενέργειας

Ο δρ Γιώργος Πεχλιβάνογλου λέει πως η χώρα μπορεί να αναπτύξει τεχνολογίες ώστε να γίνει πρωταθλητής στην ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών

Συνέντευξη στην **ΑΝΝΑ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Ο δρ Γιώργος Πεχλιβάνογλου, General Manager του ομίλου Eunice σε συνέντευξή του στην «Οικονομική» εξηγήει πώς η Κύπρος μπορεί να γίνει πρωταθλητής Ευρώπης στην πράσινη ενέργεια. Αναλύει τις δυνατότητες ενεργειακής αυτονομίας μέσω φωτοβολταϊκών και αποθήκευσης ενέργειας, τον ρόλο του «NetProsumer», αλλά και την αναγκαioτητα θεσμικών αλλαγών. Παράλληλα, παρουσιάζει τις κινήσεις της Eunice στην κυπριακή αγορά και ποια είναι τα σχέδια για το μέλλον.

—Ποια είναι η ταυτότητα του ομίλου Eunice και σε ποιους τομείς δραστηριοποιείται;

—Η Eunice δραστηριοποιείται στον τομέα των ΑΠΕ από το 2000, με έργα κυρίως σε αιολικά και φωτοβολταϊκά στην Ελλάδα, και τα τελευταία χρόνια και στην Κύπρο. Από το 2012-2013, ο όμιλος στράφηκε και στην ανάπτυξη τεχνολογίας, μπαίνοντας δυναμικά στον χώρο της Green Tech. Σημαντικό έργο ήταν αυτό της Τήλου, όπου δημιουργήθηκε το πρώτο υβριδικό ενεργειακό σύστημα σε νησί στην Ευρώπη με σύμβαση πώλησης ενέργειας. Με στόχο την ενεργειακή αυτονομία και τα μικροδίκτυα, η Eunice προτείνει αντίστοιχα συστήματα και για την Κύπρο.

—Πιστεύετε ότι η Κύπρος μπορεί να επιτύχει ενεργειακή αυτονομία μέσω της αξιοποίησης φωτοβολταϊκών και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας;

—Σίγουρα. Η Κύπρος δεν έχει ανάγκη από συμβατικά καύσιμα. Έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει τεχνολογίες σε τέτοιο βαθμό, ώστε να γίνει πραγματική πρωταθλήτρια στην ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών. Αυτό είναι και το όραμά μας της δραστηριοποίησής μας στην Κύπρο. Η υλοποίηση των μικροδικτύων σε διάφορες κλίμακες, από τα σπίτια μέχρι και ολόκληρο το νησί, μπορεί να πετύχει το λεγόμενο energy transition.

—Πιστεύετε ότι οι Κύπριοι είναι έτοιμοι να επενδύσουν σε Φ/Β και αποθήκευση ενέργειας;

—Οι Κύπριοι είναι απόλυτα έτοιμοι να

επενδύσουν σε φωτοβολταϊκά και αποθήκευση. Με πάνω από 72.000 εγκαταστάσεις, κυρίως σε στέγες και όχι σε χωράφια, φαίνεται ξεκάθαρα ότι ο πολίτης κατανόει την αξία της ενεργειακής αυτονομίας και επενδύει σε αυτή. Αξίζει να σημειωθεί πως περίπου το 65% όσων έχουν ήδη εγκαταστήσει, είναι ικανοποιημένοι από την επιλογή τους.

—Πόσο έτοιμη θεωρείτε την αγορά της Κύπρου να περάσει από την απλή εγκατάσταση Φ/Β σε συστήματα με αποθήκευση και έξυπνη διαχείριση;

—Η αγορά της Κύπρου είναι απολύτως έτοιμη. Είναι έτοιμη και για τα έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας σε σπίτια, όπως είναι έτοιμη και για την ηλεκτροκίνηση, που συνδέεται πολύ άμεσα με αυτό. Το θέμα δεν έχει να κάνει ούτε με την κοινωνία ούτε με την αγορά, είναι μόνο θεσμικό και ρυθμιστικό.

—Ποιοι είναι ο ρόλος των έξυπνων εφαρμογών παρακολούθησης κατανάλωσης ενέργειας στην ενίσχυση της ενεργειακής συνείδησης των Κυπρίων;

—Οι έξυπνες εφαρμογές είναι χρήσιμες, αλλά από μόνες τους δεν είναι αρκετές, είναι περισσότερο «nice to have». Η πραγματική αξία τους φαίνεται όταν κάποιος διαθέτει Φ/Β με αποθήκευση ενέργειας. Τότε μπορεί να αποθηκεύει το δωρεάν ηλιακό ρεύμα που παράγεται τη μέρα και να το χρησιμοποιεί αργότερα. Άρα, όταν υπάρχει και τεχνολογία αποθήκευσης, τότε αυτές οι εφαρμογές αποκτούν ουσιαστικό ρόλο στην κατανάλωση και στην ενίσχυση της ενεργειακής συνείδησης.

—Πόσο πιθανό είναι ένα blackout στην Κύπρο παρόμοιο με ότι συνέβη στην Ισπανία και την Πορτογαλία;

—Με τη σημερινή κατάσταση των δικτύων, ειδικότερα σε χώρες χωρίς ενσωματωμένη αποθήκευση, το ενδεχόμενο ενός blackout είναι πολύ πιθανό. Τα παλαιού τύπου δίκτυα δυσκολεύονται να διαχειριστούν τις μεγάλες μεταβολές στην παραγωγή ενέργειας από τις ΑΠΕ, καθώς και την αυξημένη ζήτηση λόγω της κλιματικής αλλαγής, π.χ. η ψύξη πλέον καλύπτει μεγάλο μέρ-

πλέον περνάμε σε μια εποχή ενεργειακής ανεξαρτησίας, όπου όλοι μπορούμε να είμαστε ταυτόχρονα παραγωγοί, καταναλωτές και μέλη του ενεργειακού συστήματος, λέει ο δρ Γιώργος Πεχλιβάνογλου.

Η αγορά της Κύπρου είναι απολύτως έτοιμη για τα έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας, όπως είναι έτοιμη και για την ηλεκτροκίνηση. Το θέμα είναι μόνο θεσμικό και ρυθμιστικό.

ρος του φορτίου, για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Οπότε ναι, είναι ένας πραγματικός κίνδυνος και εκεί θα φανεί ποιες χώρες έχουν προνοήσει για αναθετικές υποδομές και τεχνολογίες και ποιες όχι.

—Ποιος ο ρόλος της κυβέρνησης για τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια;

—Η κυβέρνηση έχει καθοριστικό ρόλο, κυρίως στο να αλλάξει την κοινότητα γύρω από την ενέργεια. Η πράσινη μετάβαση απαιτεί να ξεπεραστούν τα παλιά στεγανά και το μοντέλο με την ενέργεια να προέρχεται από έναν πά-

ροχο και εμείς απλώς να πληρώνουμε. Τώρα περνάμε σε μια εποχή ενεργειακής ανεξαρτησίας, όλοι μπορούμε να είμαστε ταυτόχρονα παραγωγοί, καταναλωτές και μέλη του ενεργειακού συστήματος. Η κυβέρνηση οφείλει να ηγηθεί αυτής της αλλαγής, σπάζοντας το κατεστημένο και υιοθετώντας πολιτικές που ενισχύουν τη συμμετοχή όλων στην αγορά ενέργειας.

—Ποια είναι τα κυριότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές στην Κύπρο όσον αφορά την εγκατάσταση Φ/Β και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας;

—Ουσιαστικά, το κυριότερο εμπόδιο είναι η αυστηρή διαδικασία αδειοδότησης. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στη στέγη αντιμετωπίζεται σαν μια απλή οικιακή συσκευή. Αντίθετα, στην Κύπρο —και σε άλλες χώρες— η αδειοδότηση για Φ/Β αντιμετωπίζεται αρκετά αυστηρά. Αυτό πρέπει να αλλάξει, η διαδικασία εγκαταστάσεων για οικιακή χρήση θα έπρεπε να είναι απλή. Επίσης, αναφορικά με την εγκατάσταση,

αξίζει να σημειωθεί πως η όποια δυσκολία δεν προέρχεται από τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις, όλοι καταλαβαίνουν την αξία της ενεργειακής αυτονομίας, ειδικά όταν βλέπουν το όφελος στο πορτοφόλι τους. Το κύριο εμπόδιο είναι το ίδιο το δίκτυο και οι υποδομές, όχι η απουσία ενδιαφέροντος ή αποδοχής από τους καταναλωτές.

Πρωταθλητής ενέργειας

—Ποια η σημασία του ρόλου «NetProsumer»; Πώς η Eunice υποστηρίζει τους Κύπριους καταναλωτές να μεταβούν σε αυτό το μοντέλο ενεργειακής αυτονομίας;

—Ουσιαστικά, η έννοια του «NetProsumer» αλλάζει ριζικά τον τρόπο που βλέπουμε την ενέργεια, όχι πλέον μόνο ως κόστος, αλλά και ως πηγή εσόδου. Ο καταναλωτής γίνεται ταυτόχρονα και παραγωγός, συμμετέχοντας ενεργά στο δίκτυο. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι μπορεί να παράγει, να αποθηκεύει και να πουλά ενέργεια. Εμείς, ως Eunice, έχουμε αναπτύξει λύσεις που υποστηρίζουν αυτό το μοντέλο. Για παράδειγμα, το εξοχικό μας σπίτι θα μπορούσε να αξιοποιεί το ενεργειακό του σύστημα και να παράγει κέρδος. Ο NetProsumer είναι τόσο επαναστατικό concept, όσο ακριβώς είναι το Airbnb για τα σπίτια, κάτι το οποίο μέχρι τώρα το πλήρωνες, τώρα σου φέρνει εσοδα.

—Πώς συμβάλλει ο όμιλος στην προώθηση των οικιακών Φ/Β και της αποθήκευσης ενέργειας στην Κύπρο;

—Η Eunice προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις για φωτοβολταϊκά και αποθήκευση ενέργειας, προσαρμοσμένες τόσο στο ελληνικό όσο και στο κυπριακό πλαίσιο, με δυνατότητα και χρηματοδοτικών πακέτων. Παράλληλα, επενδύουμε στην ηλεκτροκίνηση, η οποία λειτουργεί και ως κινητή μορφή αποθήκευσης ενέργειας, αλλά και σε μεγάλα έργα αποθήκευσης με συστήματα μπαταριών που συνδέονται στο δίκτυο. Στόχος μας είναι να υποστηρίξουμε την ενεργειακή μετάβαση της Κύπρου, προσφέροντας τεχνολογικές λύσεις και ενημερώνοντας τον κόσμο, ώστε η χώρα να αξιοποιήσει πλήρως τις

δυνατότητές της και να γίνει πραγματικός «πρωταθλητής ενέργειας».

—Ποιο είναι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Eunice;

—Ως όμιλος είμαστε «technology agnostic», έχουμε εμπειρία στην ενσωμάτωση διαφορετικών τεχνολογιών και κατασκευαστών, προσαρμόζοντας λύσεις στις ρυθμιστικές και τεχνικές ανάγκες κάθε χώρας. Συγκεκριμένα για την Κύπρο, έχουμε προσαρμόσει τα συστήματά μας ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στις τοπικές απαιτήσεις. Επιπλέον, μέσω των εφαρμογών που αναπτύσσουμε, όπως είναι το Eunice App, προσφέρουμε λύσεις που είναι προσαρμοσμένες για τους εκάστοτε χρήστες κάθε χώρας. Τέλος, λειτουργούμε ως one-stop-shop, προσφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες από την εγκατάσταση μέχρι την συντήρηση.

—Προβλέπετε κάποια συνεργασία με την κυπριακή κυβέρνηση;

—Είμαστε σε επαφή με αρμόδια υπουργεία και γενικά είμαστε ανοικτοί σε συνεργασίες με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στην Κύπρο. Η πράσινη μετάβαση απαιτεί κρίσιμη μάζα επενδύσεων και κοινή προσπάθεια. Ήδη συνεργαζόμαστε με τη CYTA στο κομμάτι της ηλεκτροκίνησης, που θεωρούμε ότι είναι game changer για την Κύπρο, λόγω των μικρών υποστάσεων. Οι συνεργείες είναι για εμάς βασική προτεραιότητα.

—Ποια είναι τα σχέδιά σας για την Κύπρο τα επόμενα χρόνια;

—Προτεραιότητά μας είναι η υλοποίηση μεγάλων επενδύσεων σε φωτοβολταϊκά και συστήματα αποθήκευσης ενέργειας. Παράλληλα, δίνουμε έμφαση στην ανάπτυξη του δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Πιστεύουμε πως πρώτα πρέπει να υπάρξει το δίκτυο, ώστε να ενθαρρυνθεί η αγορά ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Επενδύουμε επίσης σε λύσεις ενεργειακής αυτονομίας για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, με στόχο πιο ανθεκτικά και βιώσιμα ενεργειακά υποδομή. Με την ώθηση και της ευρωπαϊκής πολιτικής, η ενεργειακή μετάβαση δεν είναι πια επιλογή — είναι αναγκαioτητα.

Η υπερπαραγωγή χάλυβα και οι κίνδυνοι για την Ευρώπη

Η Κίνα έχει κατακλύσει τις αγορές απειλώντας την ευρωπαϊκή βιομηχανία

Πολύ λίγες εταιρείες στον κόσμο παράγουν τόσο υψηλής ποιότητας χάλυβα όσο εκείνον που παράγει η βιομηχανία Tata. Όμως και η βιομηχανία Tata πλτττεται από τις ίδιες δυνάμεις που σφυροκοπούν κάθε βιομηχανία χάλυβα. Η πραγματικότητα είναι ότι ο κόσμος παράγει πολύ περισσότερο χάλυβα από όσο μπορεί να χρησιμοποιήσει. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, το πλεόνασμα παραγωγής χάλυβα σε παγκόσμιο επίπεδο αναμένεται να φτάσει σε 721 εκατ. μετρικούς τόνους μέχρι το 2027. Μια λύση θα ήταν απλούστερα να μειωθεί η παραγωγή χάλυβα. Το πρόβλημα είναι ότι καμία χώρα δεν θέλει να είναι εκείνη που θα διακόψει την παραγωγή ενός υλικού συσφασμένου με την οικονομική και εθνική ασφάλεια. Η παραγωγή χάλυβα αποτελούσε πάντα σύμβολο οικονομικής ισχύος και γοήτρου. Αποτελεί το υλικό της σύγχρονης ζωής, χρησιμοποιείται όχι μόνον σε κτίρια, δρόμους, αυτοκίνητα, ψυγεία, ηλεκτρονικά, πηρούνια και βίδες, αλλά και στα όπλα, στα танκς και τα πολεμικά αεροσκάφη.

Από τη στιγμή που η Ευρώπη

Το πλεόνασμα παραγωγής χάλυβα σε παγκόσμιο επίπεδο αναμένεται να φτάσει σε 721 εκατ. μετρικούς τόνους μέχρι το 2027.

συνειδητοποιήσει πως δεν μπορεί πλέον να βασίζεται στις ΗΠΑ για την ασφάλειά της, έγινε ακόμη πιο αισθητή η στρατηγική σημασία του χάλυβα για την άμυνά της. «Ο χάλυβας είναι θεμελιώδες στοιχείο της βιομηχανικής ισχύος της Βρετανίας και αναγκαίος για την ασφάλειά μας και την ταυτότητά μας ως παγκόσμιας δύναμης», δήλωσε τον Απρίλιο ενώπιον του βρετανικού κοινοβουλίου ο υπουργός Εμπορίου της χώρας Τζόνταθαν Ρέινολντς, όταν η βρετανική κυβέρνηση ψήφισε εσπευσμένα νόμο με τον οποίο πήρε υπό τον έλεγχό της τα τελευταία δύο λειτουργικά κυτήρια της χώρας. Την τελευταία δεκαετία, μια πλημμύρα από φθηνό χάλυβα της Κίνας μεταμόρφωσε πλήρως την

παγκόσμια αγορά. Ένας κολοσσιαίος αριθμός από χαλυβουργεία, που εν μέρει έχουν κατασκευαστεί με τη στήριξη του Πεκίνου και συχνά χωρίς τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές της Ευρώπης, παράγει χάλυβα, όπως και αλουμίνιο, σε πολύ μεγαλύτερες ποσότητες από όσων παράγει όλος ο υπόλοιπος κόσμος μαζί. Και καθώς επιβραδύνεται η οικονομία της Κίνας, όλες αυτές οι τεράστιες ποσότητες του μετάλλου εξάγονται σε συντριπτικά χαμηλές τιμές.

Το αποτέλεσμα είναι να υποχωρούν οι τιμές, να συρρικνώνονται τα κέρδη και να απολύονται εργάτες. Ένα κιλό χάλυβα κοστίζει λιγότερο από ένα μπουκάλι εμφιαλωμένου νερού. Και όπως προ-

ειδοποίησε τον Μάιο ο ΟΟΣΑ, η μείωση των εσόδων συνεπάγεται ανεπάρκεια κεφαλαίων για επενδύσεις σε καθαρές τεχνολογίες που είναι αναγκαίες για να επιτύχει η Ε.Ε. τους στόχους της για το κλίμα. Από την πλευρά τους οι κυβερνήσεις θέλουν να προστατεύσουν τις θέσεις εργασίας και μια βιομηχανία που θεωρείται κρίσιμη για την εθνική τους ασφάλεια. Παράλληλα, όμως, θέλουν και να μειώσουν το κόστος και να αποφύγουν να πληρώσουν επιδοτήσεις. Θέλουν να επισπεύσουν τη μετάβαση σε πιο καθαρή ενέργεια, αλλά και να διατηρήσουν ανταγωνιστικές τις βιομηχανίες χάλυβα. Η Ελίζαμπεθ Μπράουν, στέλεχος της δεξαμενής σκέψης Atlantic Council, επισπ-

μαίνει πως «πρόκειται για μία από τις πραγματικές παρενέργειες της παγκοσμιοποίησης» και προσθέτει πως ο κόσμος δεν φανταζόταν ότι «θα μπορούσε να στρεβλωθεί η αγορά κατ' αυτόν τον τρόπο και ιδιαίτερος κατά τρόπο που να αντιβαίνει τα εθνικά συμφέροντα και την εθνική ασφάλεια, αλλά εκεί έχουμε φτάσει».

Την άνοιξη ο ινδικός όμιλος χαλυβουργιών Tata απέλυσε 1.600 άτομα από μια μονάδα του. Πέρυσι, βιομηχανίες χάλυβα από τις 27 χώρες της Ε.Ε. ανακάλυψαν συνολικά 18.000 απολύσεις και μείωση της παραγωγής τους κατά 9 εκατ. τόνους. Και το πρώτο εξάμηνο του έτους η Γερμανία, χώρα με τη μεγαλύτερη παραγωγή χάλυβα

στην Ε.Ε., πρόβλεψε ότι θα μειωθεί η παραγωγή της κατά 11,6%, δηλαδή κατά περισσότερο από 17 εκατ. τόνους σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Στο μεταξύ, η Ε.Ε. λαμβάνει μέτρα προσταθώντας να εμποδίσει την Κίνα να κατακλύσει τις αγορές της με φθηνό κινεζικό χάλυβα, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Ο φθηνός κινεζικός χάλυβας κατακλύζει τις ευρωπαϊκές αγορές, εξωθώντας χώρες που παραδοσιακά δεν εξήγαν χάλυβα, όπως η Νότια Κορέα και η Ιαπωνία, να αναζητήσουν αλλού πελατεία. Και τώρα, παράλληλα με το υψηλό κόστος της ενέργειας και των εργατικών χεριών, τη γήρανση της τεχνολογίας και τον επιθετικό ανταγωνισμό από την

Κίνα, οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες χάλυβα πρέπει να αντιμετωπίσουν και τους δασμούς από τον Ντόναλντ Τραμπ. Τον περασμένο μήνα ο Τραμπ επέβαλε δασμούς 50% σχεδόν σε όλες τις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου, προσταθώντας να προστατεύσει τους Αμερικανούς παραγωγούς.

Οι δασμοί του Τραμπ, όχι μόνον θα μειώσουν δραματικά τον όγκο του χάλυβα που θα μπορεί να εξάγει η Ευρώπη στις ΗΠΑ, αλλά θα εξωθήσουν και τους παραγωγούς χάλυβα ανά τον κόσμο να κατευθύνουν όλο και περισσότερο την παραγωγή τους στην Ευρώπη, με αποτέλεσμα την κλιμάκωση του ανταγωνισμού μεταξύ των ευρωπαϊκών εταιρειών.

Πώς φτάσαμε στην εμπορική συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε.

Η αποφυγή ενός ολέθριου εμπορικού πολέμου προκαλεί ανακούφιση στην Ευρώπη αλλά και μια πικρία γιατί οι Βρυξέλλες δεν πήρσαν πιο σκληρή στάση απέναντι στην Ουάσινγκτον και κατέληξαν σε μια συμφωνία κατώτερη των προσδοκιών τους και εν μέρει υπέκυψαν στους εκβιασμούς του Τραμπ. Στην πραγματικότητα η Ε.Ε. είχε ετοιμάσει την παράδοσή της από τις 10 Απριλίου, οπότε «πάγωσαν» οι Βρυξέλλες τους δασμούς-αντίποινα στα αμερικανικά προϊόντα και δέχθηκαν να διαπραγματευτούν υπό την απειλή ενός ενιαίου δασμού 10% σε όλα τα ευρωπαϊκά προϊόντα και πολύ σαφώς υψηλότερους στον χάλυβα, στο αλουμίνιο και στα ευρωπαϊκά οχήματα.

Η Ε.Ε. έπρεπε να είχε δώσει σκληρή απάντηση στον Τραμπ από τον Απρίλιο, λέει πρώην στέλεχος της Κομισιόν.

Όπως επισημαίνουν σε σχετικό σχόλιο τους οι Financial Times, η Ε.Ε. για μια ακόμη φορά αποδυναμώθηκε από τις διαφωνίες ανάμεσα στα κράτη-μέλη της και ενώ άλλοι εμπορικοί εταίροι των ΗΠΑ, η Κίνα και ο Καναδάς έσπευσαν να απαντήσουν με αντίποινα, οι Βρυξέλλες προτίμησαν να διαπραγματευτούν ελπίζοντας σε

Τα αντίποινα που είχε «παγώσει» η Κομισιόν από τον Απρίλιο μειώθηκαν από 26 δισ. ευρώ σε 21 δισ. ευρώ, έπειτα από πιέσεις της Γαλλίας, της Ιρλανδίας και της Ιταλίας, που ήθελαν να φύγει το αμερικανικό ούισκι από τη μαύρη λίστα επειδή ο Τραμπ απείλησε να πλήξει τα ευρωπαϊκά αποστακτήρια.

μια καλύτερη συμφωνία. Κατέληξαν, έτσι, να δεχθούν ενιαίους δασμούς 15% σε όλα τα ευρωπαϊκά προϊόντα συμπεριλαμβανομένων των αυτοκινήτων, που αποφεύγουν, έτσι, τους δασμούς ύψους 27,5%, και να συνεχίσουν τη διαπραγμάτευση για τους δασμούς στον χάλυβα που θα υπόκεινται σε ένα σύστημα ποσοστώσεων. Το ερώτημα όμως είναι μήπως μπορεί η Ε.Ε. να έχει διασφαλιστεί καλύτερους όρους αν δεν είχε καθυστερήσει να απειλήσει με εκδικητικούς δασμούς σε αμερικανικά προϊόντα αξίας 93 δισ. ευρώ. Θα ήταν εφικτό, σύμφωνα με τον Γκέοργκ Ρίκλες, πρώην στέλεχος της Κομισιόν, που επιμένει πως η Ε.Ε. έπρεπε να είχε δώσει σκληρή απάντηση στον Τραμπ

από τον Απρίλιο. Γερμανία, Γαλλία και μερικοί άλλοι ασκούσαν πιέσεις στην Κομισιόν ώστε να καταφύγει στη χρήση του λεγόμενου «μπαζούκας» ή αλλιώς του εργαλείου κατά του οικονομικού εξαναγκασμού που είχε σχεδιάσει από την πρώτη θητεία του Τραμπ. Στόχος του ήταν να αντικρούσει οποιοδήποτε μέτρο εμπορικής πολιτικής με το οποίο θα ασκούσε η Ουάσινγκτον πιέσεις στις κυβερνήσεις, καθώς επιτρέπει στις Βρυξέλλες να απαγορεύσουν τη συμμετοχή αμερικανικών εταιρειών στους διαγωνισμούς για δημόσιες προμήθειες, να λάβει σκληρά μέτρα για την προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας και να επιβάλει αυστηρούς περιορισμούς σε εισαγωγές και εξαγωγές. Δεν

ήταν, όμως, σαφές τελικά αν η πλειονότητα των κρατών-μελών συμφωνούσε με την προσφυγή σε αυτό το μέτρο.

Στο μεταξύ, τα αντίποινα που είχε «παγώσει» η Κομισιόν από τον Απρίλιο μειώθηκαν από 26 δισ. ευρώ σε 21 δισ. ευρώ έπειτα από πιέσεις της Γαλλίας, της Ιρλανδίας και της Ιταλίας που ήθελαν να φύγει το αμερικανικό ούισκι από τη μαύρη λίστα, επειδή ο Τραμπ απείλησε να πλήξει τα ευρωπαϊκά αποστακτήρια. Όπως ανέφεραν διπλωματικές πηγές στους Financial Times, αν είχαν αφαιρεθεί από τη λίστα των αντιποίνων όλα όσα ζητούσαν να αφαιρεθούν τα διάφορα κράτη-μέλη, δεν θα έμειναν παρά μόνον μέτρα αξίας 9 δισ. ευρώ.

Επίσκεψη Τραμπ στο εργοτάξιο της Fed και έντονη αντιπαράθεση με Πάουελ

Σε έντονη αντιπαράθεση με τον πρόεδρο της Fed, Τζερόμι Πάουελ, ήρθε ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ κατά τη διάρκεια μιας ασουνήσις -για πολιτικό ηγέτη- επίσκεψης στην κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ, όπου επέκρινε το κόστος ανακαίνισης δύο ιστορικών κτιρίων της και άσκησε πίεση για μείωση των επιτοκίων.

Ο Τραμπ, μόλις πριν από μερικές ημέρες είχε χαρακτηρίσει τον Πάουελ «ανόητο», επειδή δεν ακολουθούσε το αίτημα του Λευκού Οίκου για μεγάλη μείωση του κόστους δανεισμού. Κι όμως, ολοκληρώνοντας την επίσκεψή του στο κτιριακό έργο της Fed, αξίας 2,5 δισ. δολαρίων στην Ουάσινγκτον, δήλωσε ότι τελικά δεν είχε πρόθεση να απολύσει τον Πάουελ, молονότι το είχε υπονοήσει αρκετές φορές. «Αυτό θα ήταν μια

Ο Αμερικανός πρόεδρος επέκρινε το κόστος ανακαίνισης δύο ιστορικών κτιρίων της κεντρικής τράπεζας.

μεγάλη κίνηση και απλά δεν νομίζω ότι είναι απαραίτητο», είπε ενώπιον δημοσιογράφων. Σε ανάρτησή του αργότερα στο Truth Social, ο Τραμπ ανέφερε για την ανακαίνιση: «Είναι αυτό που είναι και, ελπίζω, θα ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν. Η υπέρβαση του κόστους είναι σημαντική, αλλά, από τη θετική πλευρά, η χώρα μας τα πάει πολύ καλά και μπορεί να αντέξει οικονομικά σχεδόν τα πάντα».

«Θα ήθελα πολύ να μειώσει τα επιτόκια», δήλωσε ο Τραμπ καθώς ολοκληρωνόταν η επίσκεψη στη Fed, με τον Πάουελ να στέκεται δίπλα του.

Η εμφάνως τεταμένη αλληλεπίδραση στο τερμάσιο εργοτάξιο της Fed σηματοδότησε την κλιμάκωση της πίεσης του Λευκού Οίκου προς την κεντρική τράπεζα, αλλά και τις προσπάθειες του Τραμπ να πείσει τον Πάουελ να «κάνει το σωστό» όσον αφορά τα επιτόκια. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι η προεδρική επίσκεψη έγινε λιγότερο από μια εβδομάδα πριν από την προγραμματισμένη συνάντηση των 19 αξιωματούχων για τον καθορισμό των επιτοκίων, όπου αναμένεται να διατηρήσουν έναντι το βασικό επιτόκιο αμετάβλητο στο ευρὸς 4,25% - 4,50%.

Ο Αμερικανός πρόεδρος έχει επανειλημμένως ζητήσει από τον Πάουελ να μειώσει τα επιτόκια κατά τουλάχιστον τρεις ποσοστιαίες μονάδες. «Θα ήθελα πολύ να μειώσει τα επιτόκια», δήλωσε, καθώς

ολοκληρωνόταν η περιοδεία, με τον Πάουελ να στέκεται δίπλα του. Στη συνάντηση των δύο ανδρών οι τόνισι ανέβηκαν όταν ο Τραμπ είπε στους δημοσιογράφους ότι το κόστος του έργου εκτιμάται πλέον σε 3,1 δισ. δολάρια. «Δεν το γνωρίζω αυτό», είπε από την πλευρά του ο Πάουελ, κοιτώντας το κεφάλι του. Ο Τραμπ του έδωσε ένα κομμάτι χαρτί, το οποίο ο πρόεδρος της Fed εξέτασε και είπε, «μόλις προσθέσατε ένα τρίτο κτίριο», σημειώνοντας ότι το κτίριο Martin είχε ολοκληρωθεί πριν από πέντε χρόνια.

Η Fed έχει υποβάλει έγγραφα, με τα οποία υποστηρίζει ότι το έργο —η πρώτη πλήρης ανακαίνιση των δύο κτιρίων της έπειτα από σχεδόν έναν αιώνα— αντιμετώπισε απροσδόκητες προκλήσεις, όπως η απομάκρυνση τοξικών υλικών

και υψηλότερο από το εκτιμώμενο κόστος για υλικά και εργασία. Σημειώνεται ότι το έργο ξεκίνησε στα μέσα του 2022 και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το 2027, με τη μετακόμιση να έχει προγραμματιστεί για τον Μάρτιο του 2028.

Μιλώντας έξω από το εργοτάξιο, ο Τραμπ είπε ότι δεν υπήρξε «καμία ένταση» στη συνάντησή του με τον Πάουελ και ότι είχαν μια παραγωγική συζήτηση σχετικά με τα επιτόκια.

Πάντως, η κριτική του Τραμπ προς τον Πάουελ και η απειλή απόλυσής του είχαν αναστατώσει στο παρελθόν τις χρηματοπιστωτικές αγορές και απείλησαν ένα βασικό θεμέλιο του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος: την ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών και την ελευθερία τους από πολιτικές παρεμβάσεις.

Η Ρωσία μείωσε τα επιτόκια για 2η φορά από το 2022

Στη δεύτερη μείωση επιτοκίων από την αρχή του πολέμου στην Ουκρανία προχώρησε η Τράπεζα της Ρωσίας, καθώς ο πληθωρισμός αποκλιμακώνεται ενώ εντείνεται η ανησυχία πως η ρωσική οικονομία κινδυνεύει να διολισθήσει σε ύφεση. Έτσι, η πρόεδρος της κεντρικής τράπεζας, Ελβίρα Ναμπουλίνα, μείωσε χθες τα επιτόκια του ρουβλίου κατά 200 μονάδες βάσης στο 18% και δήλωσε ότι η τράπεζα «θα προχωρήσει προσεκτικά» ως προς τις μελλοντικές κινήσεις της νομισματικής πολιτικής. Διευκρίνισε, όμως, ότι δεν έχει απομακρυνθεί ακόμη ο κίνδυνος επιτάχυνσης των τιμών και προσέθεσε

πως υπάρχουν παράλληλα κίνδυνοι για αρνητικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας. Αφρησε, πάντως, ανοικτό το ενδεχόμενο περαιτέρω μειώσεων των επιτοκίων «αν σταθεροποιηθεί ο πληθωρισμός και σταθεροποιηθούν και οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό σε χαμηλά επίπεδα και δεν καταγραφούν αφηνidiaστικά επεισόδια εκτόξευσης των τιμών».

Έχει προηγηθεί τον Ιούνιο η πρώτη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής που αποφάσισε η κεντρική τράπεζα από το 2022 και την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία με μια μείωση του κόστους δανεισμού κατά 100 μονάδες βάσης στο 21%.

Εντείνεται η ανησυχία πως η ρωσική οικονομία κινδυνεύει να διολισθήσει σε ύφεση.

Ο πληθωρισμός, ο οποίος στη διάρκεια του πρώτου έτους του πολέμου άρχισε να εκτοξεύεται ανεξέλεγκτα, επιβραδύνθηκε από τον Ιούνιο και βρίσκεται κοντά στο 4% που είναι ο στόχος της κεντρικής τράπεζας. Σύμφωνα με τον Νικόλας Φαρ, οικονομολόγο της Capital Economics, οι κινήσεις της κεντρικής τράπεζας

«προδίδουν πως τα στελέχη της ανησυχούν όλο και περισσότερο για την επιβράδυνση της οικονομίας, ενώ βλέπουν να περιορίζεται ο κίνδυνος του πληθωρισμού». Ο ίδιος οικονομολόγος εκτιμά ότι η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής είναι ενδεχομένως προσωρινή. Είναι, έως ένα βαθμό, και αποτέλεσμα των πείσεων που έχουν ασκήσει επιχειρηματίες, στελέχη επιχειρήσεων αλλά και αξιωματούχοι, οι οποίοι τους τελευταίους μήνες προειδοποίησαν επανειλημμένως ότι η ρωσική οικονομία ενδέχεται να πληγεί από τα ιστορικά υψηλά επιτόκια.

Πράγματι, κάποιες βιομηχανίες εξακολουθούν να αναπτύσσεται και είναι όσες έχουν τη στήριξη του ρωσικού κράτους και των δημοσίων δαπανών και εκείνες που έχουν υποκαταστήσει τις εισαγωγές με τα δικά τους προϊόντα. Η σχετική έκθεση της κεντρικής τράπεζας που δόθηκε στη δημοσιότητα προ ημερών, εμφανίζει την οικονομία να είναι «ευθραυστή και με άνηση δυναμική στους διαφορετικούς κλάδους». Παράλληλα, έκθεση ανεξάρτητων οικονομολόγων κατέδειξε ότι σε τοπικό επίπεδο η οικονομία υφίσταται πιέσεις ακριβώς εξαιτίας των υψηλών επιτοκίων.

Ο πληθωρισμός έχει επιβραδυνθεί από τον Ιούνιο και βρίσκεται κοντά στο 4%, που είναι ο στόχος της κεντρικής τράπεζας της Ρωσίας.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ
03/08
ΣΤΟ HOURS

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

Σχεδιάζουμε το επόμενο ταξίδι μας και διαλέγουμε
το καταλληλότερο ρολόι για να φορέσουμε στη θάλασσα,
στον δρόμο, στην πτήση – ή και στην πόλη

ΚΙ ΑΚΟΜΗ:

2025: Μια χρονιά γεμάτη σημαντικές επετείους
Η μαγεία των κεραμικών υλικών

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Η σημασία των ΗΠΑ, σε μέγεθος και επιρροή, είναι σε θέση να καθιστά την Αμερική σταθεροποιητική δύναμη στη διεθνή οικονομία. Όταν όμως ο ρόλος της είναι αρνητικός, τη μετατρέπει αυτόματως σε υψηλό ρίσκο για την παγκόσμια ανάπτυξη. Η «Κ» συγκεντρώνει τις βασικές οδούς μέσω των οποίων η αμερικανική οικονομία στέλνει σήμερα ένα θολό μήνυμα στον βαθμό που διαμορφώνει τις αναπτυξιακές προοπτικές στον υπόλοιπο κόσμο.

Παράμετροι όπως το επίπεδο χρέους, η εμπορική πολιτική, το ύψος των επιτοκίων, η κατανάλωση, το πολιτικό ρίσκο και η απασχόληση στις ΗΠΑ δίνουν τον τόνο στην παγκόσμια οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό υπάρχουν καλά και κακά νέα. Παρά την «κόντρα» του Ντόναλντ Τραμπ με τον Τζερόμ Πάουελ, η κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ αντιπέτεται στις πιέσεις για απότομες μειώσεις επιτοκίων, επιχειρώντας να θωρακίσει την αμερικανική οικονομία από μια αναζωπύρωση του πληθωρισμού λόγω των δασμών. Προσφέρει από αυτή την άποψη ένα αίσθημα ασφάλειας στη διεθνή οικονομία, παρότι συγκεντρώνει την οργή του Αμερικανού προέδρου

Η νέα γεωπολιτική τοποθέτηση των ΗΠΑ, όπως αυτή μεταφράζεται στον εμπορικό πόλεμο που έχει κηρυχθεί, τροφοδοτεί την αβεβαιότητα στις παγκόσμιες αγορές.

– και παρά το γεγονός ότι τα σχετικά υψηλά επιτόκια διατηρούν ως αναγκαίο κακό τους περιορισμούς για την οικονομική δραστηριότητα. Επιπλέον, μέχρι στιγμής και παρά την αβεβαιότητα της οικονομικής πολιτικής, η κατανάλωση στις ΗΠΑ παραμένει υγιής αντικατοπτρίζοντας και την ανθεκτικότητα των εισοδημάτων στην αμερικανική οικονομία. Ωστόσο, προφανώς, η νέα γεωπολιτική τοποθέτηση των ΗΠΑ, όπως αυτή μεταφράζεται στον εμπορικό πόλεμο τον οποίο έχει κηρύξει η κυβέρνηση Τραμπ, τροφοδοτεί την αβεβαιότητα στις παγκόσμιες αγορές. Στο μεταξύ, το αμερικανικό χρέος έχει υπερβεί το 120% του ΑΕΠ, εν μέσω ανησυχιών για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που θα έχουν αφενός η πολιτική των δασμών και αφετέρου το αμφιλεγόμενο φορολογικό νομοσχέδιο της αμερικανικής κυβέρνησης.

Ουδέτερος επιδράσης θα πρέπει να θεωρούνται, για την ώρα, παράγοντες όπως η ισχύς του δολαρίου. Το αμερικανικό νόμισμα απειλείται ευθέως από τις παρενέργειες της ευρύτερης οικονομικής πολιτικής και για πρώτη φορά αμφισβητείται η μελλοντική δυναμική του. Ωστόσο, μέχρι νεωτέρας, συνεχίζει να θεωρείται ασφαλές καταφύγιο για κράτη και επενδυτές. Αντίστοιχα, η ανεργία στις ΗΠΑ παραμένει χαμηλή

και η αμερικανική οικονομία συνεχίζει να προσθέτει θέσεις εργασίας. Ωστόσο παρατηρείται κόπωση στον ρυθμό των προσλήψεων, πτώση στις προσφερόμενες θέσεις πλήρους απασχόλησης και μείωση της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό, εξελίξεις που αποδίδονται στα πρώτα δείγματα γραφής της εμπορικής αλλά και της μεταναστευτικής πολιτικής.

Η προσδοκία είναι ότι στο τέλος της ημέρας ο αντίκτυπος της νέας πολιτικής προσέγγισης από την Ουάσινγκτον θα αποδιοργανώσει μόνο ελαφρώς την οικονομική τάξη πραγμάτων. Ωστόσο, οι παρενέργειες είναι ήδη αισθητές από το γεγονός ότι παράγοντες όπως οι δασμοί, η αποδυνάμωση του δολαρίου και η αναστάτωση στις αγορές τείνουν να ανατρέψουν ορισμένες από τις σταθε-

ρές με τις οποίες η παγκόσμια οικονομία λειτουργησε για δεκαετίες. Το ερώτημα που κυριαρχεί, μέσα σε αυτό το σκηνικό, είναι ποιος θα οδηγήσει την παγκόσμια ανάπτυξη – αν όχι οι ΗΠΑ.

Ένα από τα κεντρικά ερωτήματα είναι κατά πόσον η επίδραση του εμπορικού πολέμου στις τιμές θα αποδειχθεί μια εφάπαξ επίπτωση ή μια «πυρκαγιά» που θα τροφοδοτήσει έναν νέο πληθω-

ριστικό κύκλο. Εξ ου και οι κεντρικές τράπεζες, πρώτιστως η Fed, καλούνται να χειριστούν μια ευαίσθητη ισορροπία μεταξύ της τιθάσευσης των τιμών και της αποφυγής μιας απότομης οικονομικής συρρίκνωσης. Ενδεικτικό της πολυπλοκότητας που διέπει την οικονομική εξέλιωση στις ΗΠΑ είναι το σενάριο σύμφωνα με το οποίο ο Αμερικανός πρόεδρος θα πετύχει τελικά τη μείωση των επιτοκίων από την κεντρική τράπεζα, όμως για τους λάθος λόγους – δηλαδή, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος της ύφεσης από τις πολιτικές του. Το πολιτικό ρίσκο από τις τριβές μεταξύ Τραμπ και Πάουελ ενισχύει τον κίνδυνο γύρω από την Αμερική, με ό,τι αυτό θα συνεπάγεται και για τον υπόλοιπο κόσμο, ο οποίος στο μεταξύ περιμένει να διαπιστώσει αν θα κληθεί να επιλέξει μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας στο πλαίσιο του γεωοικονομικού ανταγωνισμού. Αναλυτές έχουν φθάσει στο σημείο να αναλύουν τις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις στις ΗΠΑ με όρους αναπτυσσόμενης οικονομίας, επισημαίνοντας παραμέτρους όπως οι ξαφνικοί δυσθεώρητοι δασμοί, οι αυθαίρετες εξαιρέσεις και η αδιάκοπη αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Παρά την «κόντρα» Τραμπ - Πάουελ, η κεντρική τράπεζα επιχειρεί να θωρακίσει την αμερικανική οικονομία από μια αναζωπύρωση του πληθωρισμού.

«Πολλοί ξένοι επενδυτές έχουν αναθέσει τη διαχείριση των αποταμιεύσεων και του πλούτου τους στις αμερικανικές χρηματοπιστωτικές αγορές, χάρη στη βαθιά ρευστότητα και στην ισχυρή αρχιτεκτονική τους. Το δολάριο είναι το παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα. Εάν οι Ηνωμένες Πολιτείες περιέλθουν σε στασιμότηταπληθωρισμό, αντιμετωπίζουν τον ίδιο κίνδυνο και άλλα μέρη του πλανήτη. Οι περισσότερες κυβερνήσεις φαίνεται να το γνωρίζουν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι χώρες σε όλο τον κόσμο επιδιώκουν να απομονωθούν από την πολιτική αστάθεια που προέρχεται από την Ουάσινγκτον. Η Ευρώπη, για παράδειγμα, προσπαθεί να βελτιώσει την περιφερειακή θέση της, ενώ παράλληλα σφυρηλατεί νέες και πιο ισχυρές οικονομικές σχέσεις με την Αφρική, την Ασία και τη Λατινική Αμερική. Εν τω μεταξύ, η Κίνα βλέπει μια ευκαιρία να τοποθετηθεί ως η πιο αξιόπιστη οικονομική υπερδύναμη. Ωστόσο, μέχρι στιγμής αυτές οι προσπάθειες προσκρούουν σε αντιξοότητες. Απλώς δεν υπάρχει άλλη χώρα που να είναι τόσο πλούσια ή αρκετά ισχυρή ώστε να μπει στη θέση των Ηνωμένων Πολιτειών», σχολίαζε με άρθρο του στο Foreign Affairs ο επιφανής οικονομολόγος και επενδυτικός σύμβουλος Μοχάμεντ Ελ-Εριάν, απευθύνοντας το ερώτημα: «Διαλέει η Αμερική την παγκόσμια οικονομία;».

Το καλό σενάριο και η εξάρτηση από τις ΗΠΑ

Το καλό σενάριο από την πολιτική Τραμπ θα ήταν μια αμερικανική οικονομία η οποία θα είχε εξελίξει περαιτέρω εμπόδια για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, ιωθώντας σε ρυθμούς ανάπτυξης οι οποίοι θα είχαν ευεργετικά οφέλη στη διατηρησιμότητα του αμερικανικού χρέους. Δεν λείπουν μάλιστα οι αναλυτές οι οποίοι δεν θα απέκλειαν ως αποτέλεσμα ένα «πιο δίκαιο εμπορικό σύστημα», στον βαθμό που οι υπόλοιπες χώρες θα μειώναν τους δικούς τους δασμούς και δεν θα επικεντρώνονταν στην εφαρμογή αντιποίνων ως απάντηση στον εμπορικό πόλεμο του Ντόναλντ Τραμπ. Πάντως, οι εκτιμήσεις γύρω από την έκβαση της γεωπολιτικής σύγκρουσης μέσω των δασμών σημειώνουν έντονες διακυμάνσεις, εν μέσω της απόλυτης ρευστότητας την οποία συνεπιδρά συντηρεί η αμερικανική κυβέρνηση.

Οι αποφάσεις της ομοσπονδιακής τράπεζας της Αμερικής για τα επιτόκια διαχρονικά επηρεάζουν τις παγκόσμιες αγορές. Πολλές κεντρικές τράπεζες αναγκάζονται να ακολουθήσουν το παράδειγμα της Fed, γεγονός που καταδεικνύει την εξάρτηση από τις ΗΠΑ. Ένα περιβάλλον υψηλών επιτοκίων ενισχύει το αμερικανικό δολάριο, το οποίο αποτελεί το διεθνώς κυρίαρχο αποθεματικό νόμισμα. Ξαφνικές μεταβολές στην πολιτική της Fed μπορεί να προκαλέσουν μέχρι και φυγή κεφαλαίων, υποτίμηση του νομίσματος και πληθωρισμό σε άλλες χώρες. Στο δημοσιονομικό σκέλος, το ομοσπονδιακό έλλειμμα των ΗΠΑ εκτιμάται σε 1,9 τρισ. δολάρια, και συνεχίζει να αυξάνεται, με το συνολικό δημόσιο χρέος να ξεπερνάει τα 34 τρισ. δολάρια. Οι πολιτικές εξελίξεις στην Ουάσινγκτον είναι σε θέση να υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των αγορών στα αμερικανικά κρατικά ομόλογα, διαμορφώνοντας ανοδικές τάσεις στο παγκόσμιο κόστος δανεισμού.

Οι δασμοί των ΗΠΑ ή οι βιομηχανικές επιδοτήσεις τους δημιουργούν στρεβλώσεις στο παγκόσμιο εμπόριο, επηρεάζοντας ιδιαίτερα την Ευρώπη και την Ασία. Οι εμπορικοί πόλεμοι διαταράσσουν τις αλυσίδες εφοδιασμού και τείνουν να αυξάνουν τα κόστη παγκοσμίως. Στο μεταξύ, η μη προβλεψιμότητα των ΗΠΑ –πόσο μάλλον ο απομονωτισμός τους– αν μη τι άλλο αποδυναμώνει πολυμερείς προσπάθειες σε τομείς όπως η ασφάλεια, το εμπόριο και το κλίμα.

Ακριβώς επειδή παρέχουν βασικούς μηχανισμούς για την παγκόσμια σταθερότητα, οι ΗΠΑ έχουν εισέλθει τώρα σε «μονοπάτια» τα οποία δημιουργούν συστηματικούς κινδύνους για την ανάπτυξη στον κόσμο. Το γεγονός ότι το «κλειδί» των εξελίξεων βρίσκεται στην Ουάσινγκτον έχει αρχίσει να αποτελεί πρόβλημα για την παγκόσμια οικονομία.

Καμπανάκι από Ισπανία για πλήγμα στο ελαιόλαδο λόγω των δασμών

Τον κίνδυνο που κινδύνου για την επίδραση των δασμών κρούει η αγορά του ελαιολάδου, με τον μεγαλύτερο παραγωγό στον κόσμο να προειδοποιεί για υψηλότερες τιμές στα ράφια των αμερικανικών σούπερ μάρκετ, αλλά και για περιορισμό της πρόσβασης σε ένα κρίσιμο superfood. «Αξίζει να σημειωθεί ότι περίπου το 95% του ελαιολάδου που καταναλώνεται στις ΗΠΑ είναι εισαγόμενο, επομένως τέτοιου είδους πολιτικές θα επηρεάσουν τους τελικούς καταναλωτές», δήλωσε στο CNBC ο Κρίστομπαλ Βαλντέζ, διευθύνων σύμβουλος της κορυφαίας εταιρείας ελαιολάδου στην Ισπανία, Deoleo. Οι προειδοποιήσεις αυτές ξυπνούν μνήμες από την πρώτη θητεία του Ντόναλντ Τραμπ, που τελικά εξείρεσε ορισμένους παραγωγούς στη Μεσόγειο, συμπεριλαμβανομένων της Ελλάδας, αλλά όχι της Ισπανίας.

Η ισπανική εταιρεία ανέφερε ότι η αμερικανική αγορά συνεισφέρει πάνω από το 25% των συνολικών της εσόδων. Συνολικά στη χώρα, περίπου 162.000 στρέμματα αφιερώνονται αποκλειστικά για ελαιόλαδο με προορισμό τις ΗΠΑ, που έχουν πολύ περιορισμένη παραγωγή. Το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας προμήθειας ελαιολάδου προέρχεται από τη Μεσόγειο, με

την Ισπανία, την Ιταλία και την Ελλάδα να είναι ανάμεσα στους κορυφαίους παραγωγούς του κόσμου. Η Ισπανία συγκεκριμένα είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός στην Ε.Ε. και η αγορά της αποτελεί σημείο αναφοράς για τις τιμές. Ενόψει των υψηλότερων δασμών, ο Βαλντέζ τόνισε ότι η εταιρεία σκοπεύει να ενισχύει την επικοινωνία, το μάρκετινγκ και τις προστάθειες καταναλωτικές αφορώσεις, ώστε να παραμείνει το ελαιόλαδο βασικό τρόφιμο σε καθημερινή βάση. «Πέρα από τις στρατηγικές αποφάσεις, βασική μας προτεραιότητα είναι να προστατεύσουμε την πρόσβαση των Αμερικανών καταναλωτών σε ένα διατροφικό προϊόν, το οποίο είναι απαραίτητο για την υγεία τους. Η πρόσβαση στο ελαιόλαδο δεν θα πρέπει να τιμωρείται, θα πρέπει να προωθείται», πρόσθεσε. Αναλυτές της εταιρείας δεδομένων Expana προειδοποίησαν τον Απρίλιο ότι στην περίπτωση μείωσης των εισαγώνων ελαιολάδου στις ΗΠΑ, η παγκόσμια αγορά είναι πιθανό να δει σοβαρές επιπτώσεις. Υποστήριξαν ότι μια τέτοια αλλαγή μπορεί να δημιουργήσει υπερπροσφορά στην Ε.Ε., ασκώντας πιέσεις στις τιμές και εντεινόντας τον ανταγωνισμό ανάμεσα στους παραγωγούς.

ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

Έκθεση και Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις - Έξι μήνες μέχρι 30 Ιουνίου 2025

Έκθεση για τους Έξι Μήνες Μέχρι 30 Ιουνίου 2025

Στις 24 Ιουλίου 2025, το Διοικητικό Συμβούλιο της «Τσιμεντοποία Βασιλικού Δημόσια Εταιρεία Λτδ» ενέκρινε τα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το πρώτο εξάμηνο του έτους που έληξε στις 30 Ιουνίου 2025.

Οικονομικά αποτελέσματα

Τα έσοδα για το πρώτο εξάμηνο του 2025 ανήλθαν σε €78.762.000, παρουσιάζοντας αύξηση σε σύγκριση με τα €69.108.000 της αντίστοιχης περιόδου του 2024. Η άνοδος αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση του συνολικού όγκου πωλήσεων.

Παρόλο που οι τιμές ενέργειας κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους παρέμειναν κάτω των προσδοκίων, η Εταιρεία διατηρεί προληπτική στάση προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στο συνεχώς μεταβαλλόμενο ενεργειακό περιβάλλον. Έχει εφαρμοστεί ένα ευρύ φάσμα δράσεων συγκράτησης κόστους σε όλο τον οργανισμό, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας και τη διατήρηση της κερδοφορίας.

Παράλληλα, η Εταιρεία υλοποιεί στοχευμένες κεφαλαιουχικές δαπάνες, επικεντρωμένες στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και την αύξηση της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων. Οι πρωτοβουλίες αυτές ευθυγραμμίζονται με τη μακροπρόθεσμη στρατηγική μας για μείωση της εξάρτησης από συμβατικά ορυκτά καύσιμα και ενίσχυση της δέσμευσής μας για μείωση εκπομπών άνθρακα μέσω βιώσιμων παραγωγικών πρακτικών.

Στα έσοδα του 2024 περιλαμβάνεται το ποσό των €5.070.950 που καταβλήθηκε στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού ("ΕΠΑ") ως διοικητικό πρόστιμο, το οποίο επιβλήθηκε στην Εταιρεία στις 24 Φεβρουαρίου 2023, για την υποτιθέμενη υπερβολική τιμολόγηση του γκρί τοιμέんと στην εγχώρια αγορά κατά την περίοδο 2013-2018. Η πλήρωση αυτή έγινε με την πλήρη επιφύλαξη κάθε νόμιμου δικαιώματος, εν αναμονή της εκδίκασης της προσφυγής της Εταιρείας στο Διοικητικό Δικαστήριο για την ακύρωση της απόφασης της ΕΠΑ.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω παραγόντων, το κέρδος της περιόδου ανήλθε σε €19.510.000, έναντι €11.625.000 την αντίστοιχη περίοδο του 2024.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα για το πρώτο εξάμηνο του 2025 παρουσιάζονται στη σημείωση 4 των ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα παρουσιάζονται στη σημείωση 5 των ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

Προοπτικές για το έτος

Τα καύσιμα, η ενέργεια και ο κόστος δικαιωμάτων εκπομπών συνεχίζουν να αποτελούν βασικούς παράγοντες κόστους στην παραγωγή τοιμέんと. Παρόλο που οι τιμές ενέργειας έχουν υποχωρήσει σε σχέση με προηγούμενες περιόδους, η συνεχιζόμενη μεταβλητότητα τους εξακολουθεί να αποτελεί παράγοντα κινδύνου για τον κλάδο. Η Εταιρεία παρακολουθεί στενά τις τάσεις της αγοράς και παραμένει προληπτική στη διαχείριση πιθανών επιπτώσεων στις δραστηριότητές της.

Αν και τα επιτόκια έχουν μειωθεί σε σχέση με τα περαινά υψηλά επίπεδα, οι επιπτώσεις τους στη γενικότερη οικονομική δραστηριότητα και στις επενδυτικές αποφάσεις εξακολουθούν να διαμορφώνονται. Επιπλέον, οι γεωπολιτικές αβεβαιότητες στην ευρύτερη περιοχή ενδέχεται να συνεχίσουν να επηρεάζουν τη ζήτηση στον κατασκευαστικό τομέα και τη σταθερότητα της αγοράς.

Η Εταιρεία διατηρεί την έμφαση στη διαχείριση κόστους, στη λειτουργική αποδοτικότητα και στην προώθηση της στρατηγικής της για βιώσιμη ανάπτυξη. Υλοποιούνται στοχευμένες επενδύσεις με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την επιτάχυνση της αντικατάστασης παραδοσιακών καυσίμων με εναλλακτικές πηγές, ενισχύοντας έτσι τη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική και οικονομική ανθεκτικότητα της Εταιρείας.

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων

Έξι μήνες μέχρι 30 Ιουνίου 2025

	Έξι μήνες που έληξαν 30 Ιουνίου	
	2025 € 000	2024 € 000
Εισοδήματα	78.762	69.108
Κόστος πωλήσεων	(51.977)	(45.528)
Μικτά κέρδη	26.785	23.580
Άλλα λειτουργικά έσοδα	1.265	997
Έξοδα διανομής	(3.224)	(2.772)
Έξοδα διοίκησης	(2.522)	(2.326)
Διοικητικό πρόστιμο	-	(5.071)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(647)	(764)
Κέρδος από εργασίες πριν τα έξοδα χρηματοδότησης	21.657	13.644
Έσοδα χρηματοδότησης	92	233
Έξοδα χρηματοδότησης	(109)	(359)
Καθαρά έσοδα χρηματοδότησης	(17)	(126)
Ζημία από επενδυτικές δραστηριότητες	-	(4)
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	763	557
Κέρδος πριν τη φορολογία	22.403	14.071
Φορολογία	(2.893)	(2.446)
Κέρδος περιόδου	19.510	11.625
Λοιπά συνολικά έσοδα		
Κέρδος από μεταβολή εύλογης αξίας σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε δίκαιη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων	35	107
Λοιπά συνολικά έσοδα για την περίοδο	35	107
Συνολικά έσοδα για την περίοδο	19.545	11.732
Κέρδη που αναλογούν σε:		
Μετόχους Εταιρείας	19.510	11.625
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-
Συνολικά έσοδα που αναλογούν σε:		
Μετόχους Εταιρείας	19.545	11.732
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-
19.545	11.732	
Βασικά και αναπροσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (σεντ)	27,1	16,2

Οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου μέχρι 30 Ιουνίου 2025 δεν είναι ελεγμένες από τους κατά νόμο αρμόδιους ελεγκτές της Εταιρείας.

Αντίγραφο ολόκληρου του κειμένου των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων του 2025 είναι διαθέσιμο προς τους μετόχους και το επενδυτικό κοινό εν γένει, στο Εγγεγραμμένο Γραφείο της Εταιρείας, 1Α Εμφύλορος Κυριακού Μάτση, 4^ο Όροφο Μέγαρο Κουπάνη, 1082 Λευκωσία και στην ιστοσελίδα www.vassiliko.com.

Εγγεγραμμένο Γραφείο: Λεωφ. Κυριακού Μάτση 1Α, 1082 Λευκωσία – Κύπρος,
Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ.Β.: 22281, 1519 Λευκωσία – Κύπρος, Τ.: +357 22 458 100, Φ.: +357 22 762 741
Εγκαταστάσεις Τοιμέんとποιίας: Βασιλικό, Τ.: +357 24 845 555, Φ.: +357 24 332 651, E: investors@vassiliko.com, W: www.vassiliko.com

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Εάν τηρηθεί η συμφωνία για τους δασμούς μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ, οι χρηματοπιστωτικές αγορές παραμένουν ήρεμες και η ανάπτυξη της Ευρωζώνης διατηρηθεί ανθεκτική, ο κύκλος μείωσης των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να έχει ήδη τελειώσει και η επόμενη κίνηση να είναι η αύξηση των επιτοκίων. Όπως δήλωσε χαρακτηριστικά και η Κριστίν Λαγκάρντ κατά τη συνέντευξη Τύπου που ακολούθησε την τελευταία συνεδρίαση της ΕΚΤ πριν από τις διακοπές του καλοκαιριού, «δεν αποκλείεται τίποτα»...

Η ΕΚΤ άφησε αμετάβλητα τα βασικά επιτόκια στο 2%, έπειτα από οκτώ μειώσεις ύψους 200 μονάδων βάσης, σε αυτή που χαρακτηρίστηκε ως η πιο επιθετική εκστρατεία μείωσης των επιτοκίων από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. «Ουσιαστικά έχουμε κλείσει αυτόν τον κύκλο αποπληθωρισμού που αντιμετωπίσαμε τους τελευταίους μήνες και ο οποίος μας οδήγησε να περάσουμε από τα επιτόκια ύψους 4% στο 2% με οκτώ μειώσεις σε εννέα συνεδριάσεις. Επομένως, βρισκόμαστε σε καλή θέση τώρα για να περιμένουμε και να παρακολουθήσουμε πώς θα εξελιχθούν οι κίνδυνοι κατά τη διάρκεια των επόμενων μηνών», δήλωσε η Λαγκάρντ την Πέμπτη.

“

Εν αναμονή των εξελίξεων

«Ουσιαστικά έχουμε κλείσει αυτόν τον κύκλο αποπληθωρισμού που αντιμετωπίσαμε τους τελευταίους μήνες και ο οποίος μας οδήγησε να περάσουμε από τα επιτόκια ύψους 4% στο 2% με οκτώ μειώσεις σε εννέα συνεδριάσεις. Επομένως, βρισκόμαστε σε καλή θέση τώρα για να περιμένουμε και να παρακολουθήσουμε πώς θα εξελιχθούν οι κίνδυνοι κατά τη διάρκεια των επόμενων μηνών», δήλωσε η Λαγκάρντ την Πέμπτη.

“

Το βασικό σενάριο για Σεπτέμβριο

Το βασικό σενάριο εντός του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας για τη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου είναι η διατήρηση των επιτοκίων στα τρέχοντα επίπεδα, τη στιγμή που οι αγορές έχουν μειώσει σημαντικά τα «στοιχήματά» τους για νέα μείωση μετά το καλοκαίρι. Και σύμφωνα με πηγές του Bloomberg, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής που υποστηρίζουν πρόσθετες μειώσεις επιτοκίων αντιμετωπίζουν αντίσταση εντός του Δ.Σ.

Οι προβλέψεις

Εάν μάλιστα θεωρηθεί ότι η Έρευνα Επαγγελματιών Προβλέψεων της ΕΚΤ, η οποία δημοσιεύθηκε την Παρασκευή, μπορεί να αποτελεί ένα «σήμα», τότε φαίνεται ότι αναμένεται χαμηλότερος και εντός του στόχου πληθωρισμός και ισχυρότερη ανάπτυξη φέτος. Ειδικότερα, όπως έδειξε η έρευνα, οι αναλυτές αναμένουν πως ο ονομαστικός πληθωρισμός θα διαμορφωθεί στο 2% για το 2025 (έναντι 2,2% στην αντίστοιχη έρευνα προ τριμήνου), στο 1,8% για το 2026 (από 2% προηγούμενος) και στο 2% από το 2027 και μετά. Η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,1% φέτος, από 0,9% πριν, στο 1,1% (από 1,3%) το 2026 και στο 1,4% το 2027.

Η Κριστίν Λαγκάρντ εμφανίστηκε αρκετά αισιόδοξη για τις προοπτικές της οικονομίας κατά τη συνέντευξη Τύπου της Πέμπτης, κάτι που λίγοι ανέμεναν, με τις δηλώσεις της να χαρακτηρίζονται hawkish (επιθετικές) από πολλούς αναλυτές. «Έχουμε δει την ανάπτυξη να εξελίσσεται με σχετικά ευνοϊκό τρόπο. Αν κοιτάσουμε τα στοιχεία που έχουμε, το πρώτο τρίμηνο η ανάπτυξη αποτέλεσε έκπληξη στο 0,6%, εν μέρει λόγω της Ιρλανδίας, εν μέρει λόγω της εμπροσθοβαρούς κίνησης των εταιρειών (εν αναμονή των δασμών), αλλά και λόγω της αυξημένων καταναλώσεων και των αυξανόμενων επενδύσεων», σημείωσε η επικεφαλής της ΕΚΤ. Οσον αφορά τον πληθωρισμό, η Λαγκάρντ υπογράμμισε την εστίαση της ΕΚΤ στις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις (έναντι των βραχυπρόθεσμων απο-

κρίσεων από τον στόχο) και υποστήριξε ότι «βρισκόμαστε σε καλό σημείο, επειδή ο πληθωρισμός βρίσκεται στο 2%. Οι προβλέψεις μας δείχνουν σταθεροποίηση του πληθωρισμού στο 2% μεσοπρόθεσμα». Επίσης, υποβάθμισε τον αποπληθωριστικό αντίκτυπο των εμπορικών εντάσεων, σημειώνοντας ότι θα έχουν τόσο πληθωριστικές όσο και αποπληθωριστικές επιπτώσεις. Οσον αφορά τις προοπτικές για μια συμφωνία ΗΠΑ - Ε.Ε. για τους δασμούς, η Λαγκάρντ σημείωσε ότι «εάν οι εμπορικές εντάσεις επιλυθούν σύντομα, θα ξεκαθαρίσει μέρος της αβεβαιότητας που επηρεάζει τη λήψη αποφάσεων». Οσον αφορά την πορεία που πρέπει να ακολουθηθεί για τα επιτόκια πολιτικής, ο τόνος της Λαγκάρντ φάνηκε να υποδηλώνει μικρή επείγουσα ανάγκη για περαιτέρω προσαρμογές. Από αυτή την άποψη, δήλωσε ότι η ΕΚΤ βρίσκεται

σε «κατάσταση αναμονής», με την ανάγκη να παρακολουθεί προσεκτικά «τις εξελίξεις τους επόμενων μηνών». Στη συνέχεια, διευκρίνισε ότι «βρισκόμαστε σε καλή θέση τώρα για να περιμένουμε και να παρακολουθήσουμε πώς θα εξελιχθούν αυτοί οι κίνδυνοι τους επόμενων μηνών». Σε αυτό το σημείο, η Λαγκάρντ τόνισε συγκεκριμένα τις συνεδριάσεις του Σεπτεμβρίου, του Οκτωβρίου και του Δεκεμβρίου ως ευκαιρίες για επαναξιολόγηση των μακροοικονομικών προοπτικών (υποβαθμίζοντας ουσιαστικά τη σημασία της συνεδρίασης του Σεπτεμβρίου). Προς έκπληξη πολλών, η Λαγκάρντ, σε σχετική ερώτηση κατά τη συνέντευξη Τύπου, δεν απέκλεισε η επόμενη κίνηση της ΕΚΤ να είναι μια αύξηση των επιτοκίων. Θα μπορούσε (το αποτέλεσμα των δασμών) να μας οδηγήσει σε διαφορετικές κινήσεις; Το μέλλον θα δείξει. Η

Η Κριστίν Λαγκάρντ εμφανίστηκε αρκετά αισιόδοξη για τις προοπτικές της οικονομίας και υποβάθμισε τον αποπληθωριστικό αντίκτυπο των εμπορικών εντάσεων, σημειώνοντας ότι θα έχουν τόσο πληθωριστικές όσο και αποπληθωριστικές επιπτώσεις. Οσον αφορά τις προοπτικές για μια συμφωνία ΗΠΑ - Ε.Ε. για τους δασμούς, σημείωσε ότι «εάν οι εμπορικές εντάσεις επιλυθούν σύντομα, θα ξεκαθαρίσει μέρος της αβεβαιότητας που έχουμε, που επηρεάζει τη λήψη αποφάσεων».

Η πρώτη αύξηση επιτοκίων από ΕΚΤ ίσως έρθει νωρίτερα

Τα στοιχεία για χαμηλότερο πληθωρισμό και ισχυρότερη ανάπτυξη, η δήλωση Λαγκάρντ ότι «δεν αποκλείεται τίποτα» και η αλλαγή εκτιμήσεων από διεθνείς οίκους

Ratings, Σίλβεν Μπρόιερ, το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ βρίσκεται άνετα εντός του εκτιμώμενου ουδέτερου εύρους και ουσιαστικά είναι μηδενικό σε πραγματικούς όρους. Η αγορά εργασίας εξακολουθεί να είναι σφιχτή και η ΕΚΤ πιστεύει σε μια σχέση τύπου Phillips μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού (ο χαμηλότερος πληθωρισμός σχετίζεται με υψηλότερη ανεργία και αντίστροφα).

Επιπλέον, η Γερμανία πρόκειται να ξεκινήσει μια τεράστια αναθερμάνση της οικονομίας της, η οποία θα έχει θετικές επιπτώσεις στην υπόλοιπη Ευρωζώνη και πέραν αυτής.

«Ίσως η επόμενη κίνηση της ΕΚΤ να μην είναι μια μείωση των επιτοκίων, όπως πιστεύουν οι αγορές, αλλά η παύση μπορεί να διαρκέσει και η επόμενη κίνηση να είναι μια αύξηση των επιτοκίων», όπως εκτιμά ο οικονομολόγος.

Deutsche Bank

Για το τέλος του κύκλου μείωσης των επιτοκίων κάνει λόγο και η Deutsche Bank, με τον επικεφαλής οικονομολόγο της Μάρκ Γουόλ να σημειώνει ότι η πρώτη αύξηση των επιτοκίων μπορεί να έρθει πολύ νωρίτερα από το 2027 που οι περισσότεροι υποθέτουν. Ειδικότερα, ο Γουόλ επισημαίνει τα εξής σημεία:

1. Η ΕΚΤ μπορεί να σηματοδοτήσει μια παρατεταμένη παύση στις μειώσεις καθώς, όπως είπε η Λαγκάρντ, η νομισματική πολιτική βρίσκεται σε «καλή θέση για να περιμένει και να παρακολουθεί τις εξελίξεις».
2. Μια ακόμη μείωση των επιτοκίων είναι πιθανή, αλλά ο πάχος είναι πλέον πολύ ψηλά, και εάν συμβεί, μπορεί να μην είναι άμεση.
3. Οι ανανεωμένες εμπορικές εντάσεις δεν θα μεταφραστούν αυτόματα σε μείωση των επιτοκίων. Η συνεχιζόμενη έμφαση της Λαγκάρντ στην ασαφή επίδραση των δασμών στον πληθωρισμό σημαίνει ότι η αδυναμία επίτευξης εμπορικής συμφωνίας δεν πρέπει να θεωρηθεί εδραίωση της υπόθεσης για μια μείωση.
4. Η πρόβλεψη για τελικό επιτόκιο 1,50% θα χρειαστεί, πλέον, ένα νέο αντιπληθωριστικό σοκ για να υλοποιηθεί, και
5. Η πρώτη αύξηση θα μπορούσε να γίνει νωρίτερα από ό,τι υποθέτουν οι περισσότεροι. Η Λαγκάρντ δεν απέκλεισε την προοπτική μιας αύξησης, ενώ εάν η εμπορική αβεβαιότητα διαλυθεί, η εστίαση θα στραφεί γρήγορα στη δημοσιονομική χαλάρωση και στους κινδύνους που αυτή θέτει για τον πληθωρισμό μεσοπρόθεσμα.

ING

Από την πλευρά του και ο επικεφαλής οικονομολόγος της ING, Κάρστεν Μπρτζέσκι, δεν αποκλείει σύντομα η συζήτηση για τις μειώσεις επιτοκίων να δώσει τη θέση της στη συζήτηση για αυξήσεις. «Όσο ο δομικός πληθωρισμός και ο πληθωρισμός υπηρεσιών παραμένουν πάνω από 2% και η ιστορία των δημοσιονομικών κινήτρων στη Γερμανία και την υπόλοιπη Ευρωζώνη παραμένει άθικτη, υπάρχουν ελάχιστοι λόγοι να εγκαταλείψει η ΕΚΤ την «καλή θέση» στην οποία βρίσκεται και να μειώσει κι άλλο τα επιτόκια.

Ωστόσο, εάν οι εμπορικές εντάσεις επιλυθούν γρήγορα και η άρση της αβεβαιότητας αυξήσει την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ευρωζώνης, η συζήτηση στην ΕΚΤ θα μπορούσε γρήγορα να μετατοπιστεί: Από το εάν χρειάζονται ή όχι περισσότερες μειώσεις επιτοκίων στο πότε θα πρέπει να αυξηθούν τα επιτόκια προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πληθωριστικές πιέσεις που προκύπτουν από τα δημοσιονομικά κίνητρα».

Αξίζει να σημειωθεί πως η έρευνα αναλυτών νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ που είχε δημοσιευθεί τον προηγούμενο μήνα, προέβλεψε ότι η πρώτη αύξηση επιτοκίων θα γίνει στο α' τρίμηνο του 2027. Εάν η μείωση των επιτοκίων τον Ιούνιο ήταν η τελευταία αυτού του κύκλου χαλάρωσης, αυτό θα σήμαινε 18 μήνες μεταξύ της τελευταίας μείωσης και της πρώτης αύξησης.

Ο χρόνος αλλαγής στάσης της ΕΚΤ όμως ήταν πολύ μικρότερος στο παρελθόν, ιδιαίτερα πριν από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Και το περιβάλλον πληθωρισμού που βρίσκεται μπροστά μας είναι αναμφισβήτητο περισσότερο παρόμοιο με την περίοδο πριν από την κρίση παρά την περίοδο μετά από αυτήν. Και η ΕΚΤ έχει υποθετήσει πλέον μια ευέλικτη στρατηγική νομισματικής πολιτικής για έναν λόγο: για να μπορεί να μεταβαίνει από μειώσεις σε αυξήσεις (και αντίστροφα) γρήγορα, εάν χρειαστεί.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate

8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Altamira
doValue Group

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα ξεχασμένα
πέντε
εμβληματικά
έργα

Τον ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Η κυβέρνηση δηλώνει περήφανα ότι το μεγαλύτερο μέρος των εξαγγελιών του 2019, όταν ανήλθε στην εξουσία, το έχει υλοποιήσει. Τελευταία παρέμβαση από τις μεγάλες που είχε υποσχεθεί τότε ήταν η μείωση των φόρων της μεσαίας τάξης, των μισθωτών και των οικογενειών τους, η οποία φαίνεται ότι θα αποτελέσει το βασικό μενού των εξαγγελιών του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ. Σε ορισμένους τομείς, όπως αυτός της φορολογίας και του περιορισμού της φοροδιαφυγής, έχει κάνει και πολλά παραπάνω, προς τη σωστή κατεύθυνση, από όσα είχε δεσμευτεί το 2019.

Δεν μπορεί ωστόσο να πει κανείς το ίδιο για τα πέντε εμβληματικά έργα για τα οποία είχε δεσμευτεί τον Ιούλιο του 2019, κατά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων από τον πρωθυπουργό. Τότε ο Κύρ. Μητσοτάκης είχε αναφερθεί στην ενοποίηση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, με σκοπό την αναζωογόνηση των γύρω περιοχών.

Είχε μιλήσει για τον εκσυγχρονισμό των αδόμητων εγκαταστάσεων της ΔΕΘ, την περιφημη ανάπλαση και τη μετατροπή σε σύγχρονο εκθεσιακό κέντρο με πράσινους χώρους και βελτιωμένη εμπειρία επισκεπτών.

Το σχέδιο βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της ωρίμανσης με ορίζοντα υλοποίησης το μακρινό 2031. Σε αυτά τα πέντε εντάσσο-

Το μόνο σχέδιο
που δείχνει να προχωράει,
αλλά έπειτα από πολύ μεγάλη
καθυστέρηση, είναι η ανάπλα-
ση στο κτήμα Τατοΐου.

νταν και η κατεδάφιση των φυλακών Κορυδαλλού και η μεταφορά τους εκτός αστικού ιστού ώστε να γίνει μεγάλο πάρκο στη θέση τους, η ανάπλαση του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου και η κατασκευή του διενούς κέντρου καινοτομίας στη Δραπετσώνα, στον χώρο των Παλαιών Λιπασμάτων.

Για τα δύο πρώτα δεν έχει γίνει τίποτα. Ειδικά το πρώτο, της ενοποίησης του μεγαλύτερου μουσείου της χώρας με το ιστορικό κτίριο του Πολυτεχνείου, φαίνεται ότι έχει εγκαταλειφθεί, άγνωστο για ποιο λόγο. Για την ανάπλαση της ΔΕΘ είναι εμφανές ότι το σχέδιο πάει και έρχεται λόγω των αντιδράσεων ισχυρών ομάδων πίεσης της πόλης.

Για τη μεταφορά των φυλακών Κορυδαλλού σε άλλο χώρο, βρίσκεται σε εξέλιξη ο διαγωνισμός για τον νέο χώρο, ωστόσο είμαστε πολύ μακριά από το γκρέμισμα των υφιστάμενων και το κτίσιμο των νέων. Αυτό που έχει γίνει σε ένα βαθμό με τη μορφή πάρκου, και όχι ακριβώς με τη διεθνή διάσταση κέντρου καινοτομίας, είναι η ανάπλαση της έκτασης των Παλαιών Λιπασμάτων στη Δραπετσώνα.

Για την ώρα δεν έχουμε όμως ούτε δημοπράτηση ή ένταξη σε χρηματοδοτικά προγράμματα, ούτε καν σχεδιασμό που να δείχνει ότι το έργο θα προχωρήσει.

Το μόνο από τα εμβληματικά έργα του 2019 που δείχνει να προχωράει είναι αυτό στο κτήμα Τατοΐου, που ενδεχομένως και μέσα στους επόμενους μήνες να αποκτήσει νέους επισκεψίμους χώρους, αλλά και αυτό μετά πολύ μεγάλη καθυστέρηση.

Πέντε απλά στη σύλληψη έργα, που καθένα ξεχωριστά θα μπορούσε να βελτιώσει τη ζωή των κατοίκων στην περιοχή όπου βρίσκεται και να δημιουργήσει εστίες μεγαλύτερης οικονομικής ανάπτυξης, βρίσκονται μεταξύ της εγκατάλειψης και της μακρόσυρτης σε χρόνο υλοποίησης.

Ο ρόλος του «βαθέος κράτους», μικροσυμφέροντα, έλλειψη πολιτικής βούλησης, οι χρόνιες κακοδαιμονίες της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, κρατούν πίσω τη χώρα στα απλά. Αποδεικνύεται στην πράξη ότι είναι πιο δύσκολο να γίνουν πράξη τέτοιου είδους έργα από ό,τι μεγάλες, εμβληματικές μεταρρυθμίσεις όπως αυτή του φορολογικού...

Βήμα μπροστά

Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Χακάν Φιντάν τόνισε πως «η συμφωνία που υπέγραψαν τον Απρίλιο η τουρκική ΤΡΑΟ με τις πακιστανικές κρατικές εταιρείες πετρελαίου αποτελεί σημαντικό βήμα προοδύσας» και πρόσθεσε πως οι δύο χώρες συμφωνούν να προωθήσουν περαιτέρω τη συνεργασία τους σε πολλούς τομείς της οικονομίας.

245

εκατ. δολ. κόστισε καθένα από τα δύο πλοία εξορύξεων που αγόρασε η τουρκική ΤΡΑΟ από τη νορβηγική Eldorado Drilling.

Επιτακτική ανάγκη

Εξηγώντας τη στρατηγική της Τουρκίας στις εξαγορές εγκαταστάσεων εξορύξης και εκμετάλλευσης πετρελαίου και αερίου, ο Αχμέτ Τούρκουλου, επικεφαλής της τουρκικής εταιρείας εξορύξεων ΤΡΑΟ, που ήδη παράγει πετρέλαιο σε Ρωσία, Αζερμπαϊτζάν και Ιράκ αλλά και εντός της Τουρκίας, χαρακτήρισε αυτή τη στρατηγική επιτακτική ανάγκη.

31,4

εκατ. μετρικούς τόνους πετρελαίου και 17,6 εκατ. μετρικούς τόνους πετρελαίουειδών εισήγαγε η Τουρκία το 2023.

Κρίσιμο τεστ

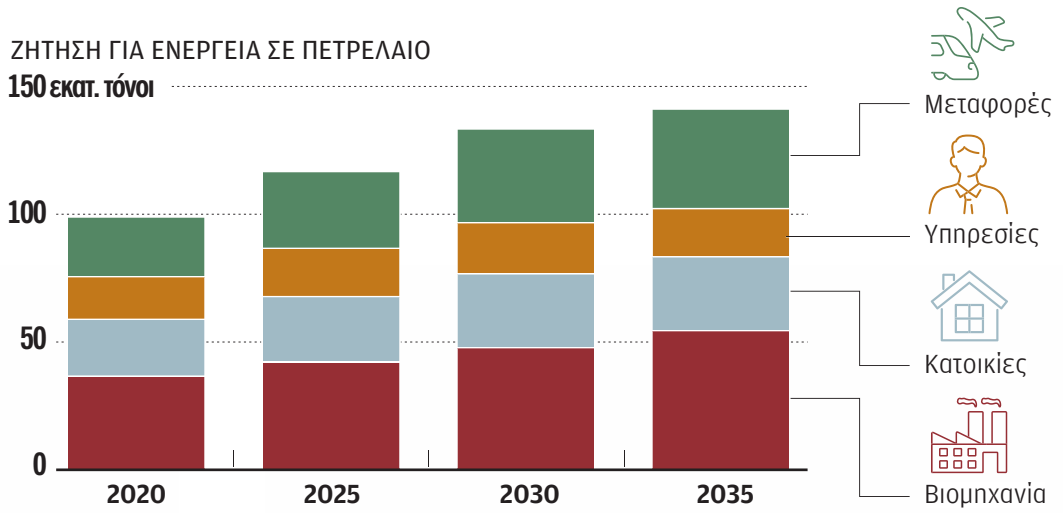
Σχολιάζοντας την προσέγγιση της Τουρκίας στη Σομαλία, ο Ομάρ Μαχμούντ, αναλυτής θεμάτων Ανατολικής Αφρικής στη μη κυβερνητική οργάνωση International Crisis Group, τόνισε πως «η προσέγγιση των δύο χωρών θα είναι μια χρήσιμη δοκιμή για τη στρατηγική της Τουρκίας που επιδιώκει να εμβυθιστεί τις σχέσεις της με την Αφρική».

Μπαράζ ενεργειακών ντιλ από Τουρκία

Επενδύει σε έρευνες και εκμετάλλευση πετρελαίου, φυσικού αερίου από τη Σομαλία μέχρι το Πακιστάν

Η Τουρκία χρειάζεται
περισσότερους ενεργειακούς πόρους
για να καλύψει τις ανάγκες της οικονομίας της

Εκτιμήσεις για την κατανάλωση ενέργειας ανά κλάδο έως το 2035

ΠΗΓΗ: Turkish Ministry of Energy and Natural Resources

Φωτ.: Ιζμίτ, Κοτζαέλι, Τουρκία

Η ΚΛΗΜΗΡΙΝΗ

Τον Σεπτέμβριο το «Ορούτς Ρέις», συνοδευόμενο από
τουρκικά πολεμικά πλοία, θα
αρχίσει να δραστηριοποιείται
στα νερά της Σομαλίας.

Κέρας της Αφρικής και το Πακιστάν. Εντάσσεται σε μια συστηματική αναζήτηση πηγών ενέργειας στην οποία έχει αποδυθεί η Αγκυρα τα τελευταία χρόνια σε μια προσπάθεια να διασφαλίσει ενεργειακούς πόρους και να δρομολογήσει μεγαλύτερη ενεργειακή αυτάρκεια. Δεν είναι η μόνη χώρα που αναζητεί ενεργειακούς πόρους, αλλά οι ανάγκες της είναι επιτακτικές: τα τελευταία στοιχεία φέρουν την Τουρκία να εισάγει 31,4 εκατ. μετρικούς τόνους αργού πετρελαίου και 17,6 εκατ. μετρικούς τόνους πετρελαιοειδών το 2023, όταν η εγχώρια παραγωγή της δεν υπερβαίνει τα 4,1 εκατ. μετρικούς τόνους αργού. Είναι άλλωστε σαφές πως τα μνημόνια συνεργασίας του είδους αποτελούν παράλληλα όχημα για την επέκταση της διπλωματικής και πολιτικής επιρροής της Αγκυρας ανά τον κόσμο. Όπως χαρακτηριστικά σχολίασε σε πρόσφατη συνέντευξη της η Ντεφίν Αρολάν, διευθυντικό στέλεχος στο Atlantic Council στην Τουρκία, «η Τουρκία προωθεί την ενεργειακή της διπλωματία

σε συνδυασμό με μεγαλύτερους πολιτικούς στόχους της, που είναι να ενισχύσει τη θέση της ως περιφερειακή δύναμη».

Το ίδιο ισχύει για τη συμφωνία που υπέγραψε τον Απρίλιο ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Χακάν Φιντάν με τον Πακιστανό ομόλογό του Μουχαμάντ Ισάκ Νταρ, που επιτρέπει στις τουρκικές εταιρείες να προβούν σε έρευνες για εντοπισμό και εκμετάλλευση πετρελαίου στις ακτές του Πακιστάν. Παράλληλα, η συμφωνία θέτει τις βάσεις για περαι-

τέρω συνεργασία των δύο χωρών σε τομείς όπως οι εξορύξεις φυσικού αερίου, πετρελαίου αλλά και σπάνιων γαιών, καθώς και στους τομείς της άμυνας και των υποδομών. Στα τέλη του ίδιου μήνα δημοσιοποιήθηκε και υποβλήθηκε στο τουρκικό κοινοβούλιο συμφωνία που είχε υπογράψει λίγο καιρό πριν ο κ. Μπαϊράκτάρ με τον υπουργό Πετρελαίου της Σομαλίας, Αμπντιρζάκ Ομάρ Μοχαμέντ, και η οποία δίνει στην Τουρκία πρόσβαση και δικαιώματα κυριολεκτικά στο 90% των

κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου της αφρικανικής χώρας. Στο υπέδαφος της Σομαλίας, μιας από κάθε άλλη άποψη πάμπτωχης χώρας, εκτιμάται ότι υπάρχουν 6 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου και τουλάχιστον 30 δισ. βαρέλια πετρελαίου ή άλλων υδρογονανθράκων. Ετσι, σε λίγες εβδομάδες, τον Σεπτέμβριο, αναμένεται πως το γνωστό σε όλους διασ. «Ορούτς Ρέις», συνοδευόμενο από τουρκικά πολεμικά πλοία, θα αρχίσει να δραστηριοποιείται στα νερά της Σομαλίας.

Οι συμφωνίες αποτελούν
παράλληλα όχημα για την
επέκταση της διπλωματικής
και πολιτικής επιρροής
της Αγκυρας ανά τον κόσμο.

φτωχή Σενεγάλη για συνεργασία στους τομείς του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, που θα επιτρέψει στις τουρκικές επιχειρήσεις να συμμετάσχουν σύντομα σε σεισμικές έρευνες στα νερά της Σενεγάλης και στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στρατηγικής σημασίας μετάλλων και σπάνιων γαιών.

Παρόμοιες συμφωνίες έχουν κλείσει από τα τέλη του περασμένου έτους μέχρι και πριν από 10 ημέρες με τον Νίγηρα, τη Λιβύη, το Αζερμπαϊτζάν αλλά και την Ουγγαρία και παράλληλα είναι σε εξέλιξη συνομιλίες ανάμεσα σε εκπροσώπους της τουρκικής κυβέρνησης και επίσημες αρχές και επιχειρήσεις σε Αγκόλα, Μαλαισία, Ινδονησία, Νίγηρα, Τουρκμενιστάν, Ιράκ και Βουλγαρία. Αυτή την εκστρατεία επιθετικής αναζήτησης υδρογονανθράκων ο Αχμέτ Τούρκουλου, επικεφαλής της τουρκικής εταιρείας εξορύξεων Türkiye Petrolleri ΑΟ (ΤΡΑΟ), απέδωσε σε επιτακτική ανάγκη και τόνισε πως την υπαγορεύουν οι γεωπολιτικές πραγματικότητες.

Μπείτε στην κλήρωση με τις κάρτες Mastercard! Για συναλλαγές από 1 έως 31 Ιουλίου.

Ελάχιστο ποσό μηνιαίας χρήσης κάρτας €800. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

 ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

ΙΟΥΛΙΟΣ 2025

22 πακέτα για άτομα για τη συναυλία των Coldplay στο Λονδίνο

ALPHA SPEND & WIN

TOP KINISIS

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Λιγότερα κονδύλια θα πάρει η Ελλάδα για τη συνοχή και την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) από αυτά της τρέχουσας περιόδου 2021-2027, σύμφωνα με την πρόταση της Κομισιόν για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2028-2034, αν αποπληθωριστούν τα σχετικά μεγέθη, ώστε να είναι συγκρίσιμα. Από την άλλη, είναι αυξημένα τα κονδύλια για τη μετανάστευση και το ταμείο κοινωνικού κλίματος. Έτσι, τα 49,2 δισ. ευρώ που αντιστοιχούν συνολικά στην Ελλάδα, σύμφωνα με την πρόταση, είναι περίπου στο ίδιο ύψος (ίσως ελάχιστα λιγότερα, σε αποπληθωρισμένη βάση) με τα αντίστοιχα ποσά της τρέχουσας περιόδου.

Στην κυβέρνηση δεν ενθουσιάστηκαν με την πρόταση, αλλά φυσικά θεωρούν ότι είναι μια βάση συζήτησης. Η διαπραγματευτική θέση της Ελλάδας είναι ότι η συνοχή και η ΚΑΠ είναι κορυφαίες προτεραιότητες και ο προϋπολογισμός τους πρέπει να ενισχυθεί.

Σε σύγκριση με την τρέχουσα περίοδο, μετά το 2027 θα πάρουν, εξάλλου, να εισρέουν και τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης, που έδωσαν και δίνουν μεγάλη αναπτυξιακή ώθηση. Στα 40 δισ. ευρώ του ΕΣΠΑ και της ΚΑΠ έχουν προστεθεί 36 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης την τρέχουσα περίοδο. Στην πραγματικότητα, με αυτό το δεδομένο, η εισοδηματική επένδυση των πόρων θα συρρικνωθεί σημαντικά.

Ακόμη, ένα μεγάλο ερώτημα, σε σχέση με την πρόταση της Κομισιόν, είναι κατά πόσον η Ελλάδα θα μπορέσει να ξεφύγει από τα στενά πλαίσια της περιφέρειας συνοχής, στα οποία λειτουργεί έως τώρα και να επωφεληθεί από το νέο Ταμείο Ανταγωνιστικότητας που δημιουργείται σε διασυνοριακή βάση και αποτελεί το μεγάλο στοίχημα για να μη χάσει οριστικά η Ευρώπη τη μάχη της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας. Η προηγούμενη εμπειρία από την ελληνική συμμετοχή στο αντίστοιχο πρόγραμμα Horizon δεν είναι ενθαρρυντική, αναγνωρίζουν αρμόδιες πηγές της κυβέρνησης.

Το στοίχημα των 50 δισ. για την ελληνική οικονομία

«Κλειδί» για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας η αξιοποίηση των πόρων που θα προέλθουν από τον νέο 7ετή προϋπολογισμό της Ε.Ε.

Έχει σημασία, επίσης, ο τρόπος με τον οποίο θα γίνονται οι εκταμιεύσεις, αφού υιοθετείται περίπου το μοντέλο του Ταμείου Ανάκαμψης, με ορόσημα και στόχους. Όπως αναφέρει το ανακοινωθέν της Κομι-

σιόν, «οι πληρωμές θα εξαρτώνται από την εκπλήρωση επενδυτικών και μεταρρυθμιστικών οροσθμών και στόχων συνδεδεμένων με συμφωνηθείσες προτεραιότητες». Για τους έχοντες εμπειρία από τις δυ-

σκολίες του Ταμείου Ανάκαμψης, αυτό εγείρει ερωτήματα.

Στην ουσία, αν για την Ευρώπη το νέο ΜΦF είναι μια πρόκληση να αναβαθμίσει τη θέση της στην παγκόσμια οικονομική σκηνή, άλλο

τόσο είναι για την Ελλάδα να επωφεληθεί αυτή τη φορά ουσιαστικά από τα κοινοτικά κονδύλια για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της, όπως δεν το έχει κάνει με μεγάλη επιτυχία έως τώρα.

Η πρόταση της Κομισιόν προβλέπει έναν συνολικό προτεινόμενο προϋπολογισμό 2 τρις. ευρώ, το 1,26% του κοινοτικού ΑΕΠ, ελάχιστα πάνω από το 1,1% του ΑΕΠ του τρέχοντος πλαισίου και κατανέμεται ως εξής:

- Το 1 τρις. ευρώ αντιστοιχεί στα λεγόμενα εθνικά και περιφερειακά εταιρικά σχέδια, ενσωματώνοντας σχεδόν όλα τα υφιστάμενα ταμεία: Περιφερειακά, Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, Κοινωνικά, Μετανάστευσης και Ναυτιλίας.

- Άλλα 589,6 δισ. ευρώ προορίζονται για το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας και το Horizon Europe. Το Erasmus+ εντάσσεται εδώ, καθώς και το καινούργιο Αγορά ΕΥ για τον πολιτισμό.

Στο πλαίσιο του 1ου άξονα, των εθνικών και περιφερειακών εταιρικών σχεδίων, η Κομισιόν παρουσίασε μια κατανομή που αποδίδει στην Ελλάδα 49,2 δισ. ευρώ. Αντίστοιχα, η συγκρίσιμη Πορτογαλία, επισμαίνονται αρμόδιες πηγές, παίρνει 33,5 δισ. ευρώ.

Από τα 49,2 δισ. ευρώ, τα 42,9 δισ. ευρώ αντιστοιχούν ουσιαστικά σε ΕΣΠΑ και ΚΑΠ και συγκρίνονται έτσι με τα 40 δισ. του ΕΣΠΑ και ΚΑΠ της τρέχουσας περιόδου. Αποπληθωρισμένο, το ποσό της επόμενης περιόδου είναι χαμηλότερο από της επόμενης.

Η πρόταση της Κομισιόν έχει πολύ και δύσκολο δρόμο. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, να χρειαστεί να κλείσει η συμφωνία στη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας, το β' εξάμηνο του 2027. Η Γερμανία απέρριψε ήδη «μια τόσο μεγάλη αύξηση» του κοινοτικού προϋπολογισμού, δίνοντας το σήμα στις φειδωλές χώρες. Οι αγρότες θεωρούν καταστροφική την ενσωμάτωση της ΚΑΠ στα ευρύτερα εθνικά και περιφερειακά εταιρικά σχέδια και μιλούν για «άνευ προηγουμένου περικοπές προϋπολογισμού». Στον αντίποδα, ένα σχόλιο του Ινστιτούτου Bruegel επισήμαινε ότι το 1,26% του ΑΕΠ του προτεινόμενου προϋπολογισμού είναι προφανώς ανεπαρκές, αν σκεφθεί κανείς ότι η έκθεση Ντράγκι μιλούσε για επενδυτικό έλλειμμα 4%-5% του ΑΕΠ.

«Γκάτζι» στον ψηφιακό μετασχηματισμό από τις μεγάλες επιχειρήσεις

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Αν και η πανδημία ανάγκασε τις ελληνικές επιχειρήσεις να πατήσουν «γκάζι» στην επιτάχυνση του ψηφιακού τους μετασχηματισμού, όπως πολλές έπραξαν μεταξύ 2020-2022, χρειάζεται ακόμη να διανύσουν αρκετό δρόμο για να συμβαδίσουν με τις επιταγές της ψηφιακής εποχής. Μάλιστα είναι γεγονός ότι έχουν δημιουργηθεί επιχειρήσεις «δύο ταχυτήτων», αφού, σε αντίθεση με τις μικρομεσαίες, οι μεγάλες επιχειρήσεις δείχνουν, τα τελευταία χρόνια, να κάνουν μεγαλύτερα άλματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Σύμφωνα με την πανελλαδική έρευνα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων την τριετία 2020-2022, 4 στις 10 επιχειρήσεις επένδυσαν στον ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρησιακών λειτουργιών την περίοδο εκείνη. Από αυτές, 3 στις 4 στοχεύουν σε συνέχιση των επενδύσεων τα επόμενα χρόνια. Έτσι, συνολικά, το 61,1% των επιχειρήσεων εξέφρασε την πρόθεση να κάνει το ίδιο και τις χρονιές που ακολούθησαν, δηλαδή 2023-2024, εκ των οποίων σχεδόν το 30% δεν είχε πραγματοποιήσει επενδυτική δραστηριότητα στον τομέα αυτό την προηγούμενη τριετία.

Οι δαπάνες για τον ψηφιακό μετασχηματισμό κινούνται ανοδικά, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόθεση αυτές να διπλασιαστούν τα

επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με την έρευνα, το 2022 οι δαπάνες των επιχειρήσεων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό ανήλθαν στα 696,3 εκατ. ευρώ έναντι 533,2 εκατ. ευρώ δύο χρόνια πριν, ενώ εκφράστηκε πρόθεση αυτές να ξεπεράσουν το 1,1 δισ. ευρώ το 2024.

Από τα ευρήματα της έρευνας, στην οποία συμμετείχαν 13.320 επιχειρήσεις με 10 απασχολούμενους και πάνω, προκύπτει ακόμη ότι οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν και τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας, έχουν μεν κάνει σημαντικά βήματα προόδου στον ψηφιακό τους μετασχηματισμό, ωστόσο ακόμη δείχνουν να υστερούν.

Έτσι, την τριετία 2020-2022, το 63,1% των μεγάλων επιχειρήσεων επένδυσε στον ψηφιακό μετασχη-

Οι μικρομεσαίες έχουν μεν κάνει σημαντικά βήματα προόδου, ωστόσο ακόμη υστερούν.

ματισμό επιχειρησιακών λειτουργιών όταν το αντίστοιχο ποσοστό στις μικρομεσαίες διαμορφώθηκε στο 39,5%. Βέβαια, η συγκεκριμένη διαφορά τείνει να μειωθεί τα χρόνια που ακολούθησαν, με το ποσοστό των μικρομεσαίων που δηλώνουν πρόθεση να επενδύ-

Σύμφωνα με την πανελλαδική έρευνα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου, οι τεχνολογίες που κυρίως αξιοποιήθηκαν την τριετία 2020-2022 αφορούσαν το υπολογιστικό νέφος, το internet of things, ενώ εξαιτίας και της ανόδου των ψηφιακών απειλών, σημαντικές ήταν και οι τεχνολογίες κυβερνοασφάλειας.

σουν να ανεβαίνει στο 60,7% και το αντίστοιχο ποσοστό των μεγάλων επιχειρήσεων στο 74,3%. Εάν και γίνονται προσπάθειες να αντιστραφεί η εικόνα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξακολουθούν να υστερούν ψηφιακές τεχνολογίες που πολύ πιο αργούς ρυθμούς, ένδειξη

ότι πολλές από αυτές δραστηριοποιούνται εδώ και χρόνια σε κλάδους χαμηλής προστιθέμενης αξίας, παράγοντας προϊόντα που δεν είναι πλέον τόσο ανταγωνιστικά.

Κατά τα λοιπά, το 40,4% των επενδύσεων που συμμετείχε στην έρευνα, θεωρεί τον ψηφιακό με-

τασχηματισμό σημαντική, συνεχή στρατηγική για την περαιτέρω ανάπτυξη της, με τη μεγαλύτερη σημασία να αποδίδουν οι μεγάλες επιχειρήσεις, όσες έχουν κύρια δραστηριότητα την παροχή υπηρεσιών, αλλά και όσες καινοτομούν. Στη σημασία του ψηφιακού με-

τασχηματισμού για την περαιτέρω ανάπτυξη τους «ποντάρουν» επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε μεγάλες γεωγραφικές περιοχές της χώρας, με τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη να καταγράφουν το μεγαλύτερο ποσοστό (43,4%), ακολουθούν η Αττική (42,7%), η Βόρεια Ελλάδα (38,8%) και η Κεντρική Ελλάδα (33,1%).

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων, ήτοι το 54,6%, χρησιμοποιεί τεχνολογίες για να αναπτύξει πιο καινοτόμες επιχειρησιακές διαδικασίες, με μεγάλο ποσοστό να αξιοποιεί κυρίως εσωτερικούς πόρους και τεχνογνωσία.

Ποιες όμως τεχνολογίες χρησιμοποιούν τελικά; Την τριετία 2020-2022, όταν η επέλαση της πανδημίας ώθησε τις επιχειρήσεις να κάνουν βήματα προς το ψηφιακό μέλλον, οι τεχνολογίες που κυρίως αξιοποιήθηκαν αφορούσαν το υπολογιστικό νέφος, το internet of things, ενώ εξαιτίας και της ανόδου των ψηφιακών απειλών, σημαντικές ήταν και οι τεχνολογίες κυβερνοασφάλειας.

Εμπόδια ωστόσο στον ψηφιακό μετασχηματισμό μπορεί να θέσει μια σειρά από προκλήσεις. Από τις σημαντικότερες είναι η δυσκολία πρόσληψης νέου προσωπικού με εξειδίκευση στον τομέα της πληροφορικής (16,7%), η δυσκολία να ανταποκριθούν οι επιχειρήσεις στο κόστος ανάπτυξης ή απόκτησης ψηφιακών εργαλείων (15,8%), καθώς και η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων του προσωπικού (15%).

Ενας στους δύο έχει ακυρώσει διακοπές για οικονομικούς λόγους

Ηλιος, θάλασσα, κέφι, χαλάρωση και... διακοπές. Κάπως έτσι φαντάζονται οι περισσότεροι το καλοκαίρι τους. Όταν όμως έρχονται αντιμέτωποι με τα έξοδα που θα απαιτηθούν για να πραγματοποιήσουν τις αποδράσεις τους, τότε αρχίζουν και οι περικοπές. Μάλιστα, σύμφωνα με νέα έρευνα της νεοφυούς εταιρείας Plum σε συνεργασία με την Palms Analysis, οι μισοί από τους συμμετέχοντες έχουν ακυρώσει καλοκαιρινές διακοπές για οικονομικούς λόγους, με το 32% να το έχει κάνει περισσότερες από μία φορές. Την ίδια ώρα, σχεδόν τρεις στους 10 δεν καταρτίζουν εκ των προτέρων μπάτζετ για τις καλοκαιρινές τους εξορμήσεις, ένδειξη πιθανόν πως για πολλούς ο οικονομικός προγραμματισμός των διακοπών φαντάζει

περιττός, όταν σε μηνιαία βάση και εν μέσω κύματος ακρίβειας προσπαθούν να καλύψουν ακόμη και τις βασικές τους ανάγκες.

Σύμφωνα με την έρευνα «Καλοκαιρινά έξοδα, αποταμίευση και επενδύσεις», στην οποία συμμετείχαν 811 άτομα ηλικίας 18-75 ετών, το 28% των συμμετεχόντων δεν προϋπολογίζει ή δεν αποταμιεύει εκ των προτέρων χρήματα για τις διακοπές του, ενώ μόλις το 13% φροντίζει να το κάνει περισσότερες φορές από έξι μήνες πριν. Λιγότερο πιθανό να προγραμματίσουν κάτι εγκαίρως εμφανίζονται οι κάτοικοι της Βόρειας Ελλάδας, με το 34% να δηλώνει πως δεν προβλέπει σε καμία τέτοια προετοιμασία. Μεταξύ όσων έχουν μηνιαίο εισόδημα κάτω των 800 ευρώ, σχεδόν τέσσερις στους 10 δηλώνουν πως δεν

Το 28% δεν προϋπολογίζει ή δεν αποταμιεύει εκ των προτέρων χρήματα για τις καλοκαιρινές αποδράσεις.

προϋπολογίζουν ή δεν αποταμιεύουν χρήματα για τις καλοκαιρινές τους διακοπές, απόρροια και της γενικότερης αβεβαιότητας για το πως θα μπορέσουν να καλύψουν μέσα στον μήνα τις βασικές τους ανάγκες. Όμως, ακόμη και όταν υπάρχει προϋπολογισμός για τις καλοκαιρινές απολαύσεις, η τήρησή του δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη.

Μόλις το 26% τηρεί το μπά-

Μόλις το 26% τηρεί το μπάτζετ των διακοπών, σύμφωνα με την έρευνα «Καλοκαιρινά έξοδα, αποταμίευση και επενδύσεις» της νεοφυούς εταιρείας Plum σε συνεργασία με την Palms Analysis.

τζετ, το 25% δηλώνει πως συχνά υπερβαίνει τον προϋπολογισμό του, ενώ το 22% διατηρεί μια γενική αίσθηση των οικονομικών του ορίων. Πιο συνεπείς στην τήρηση του προϋπολογισμού τους αναδεικνύονται όσοι είναι μεταξύ 45 και 54 ετών (34%), ενώ το 36% των συμμετεχόντων ηλικίας 25-34 ετών παραδέχεται πως συχνά ξεπερνά τα οικονομικά όρια. Οι οικονομικές πιέσεις συχνά μπορούν να ανατρέψουν τα σχέδια για καλοκαιρινές αποδράσεις. Ένας στους δύο απαντάει πως έχει αναβάλει ή ακυρώσει καλοκαιρινές διακοπές για οικονομικούς λόγους, ενώ μεγάλο ποσοστό, ήτοι 32%, απάντησε ότι έχει βρεθεί σε αυτή τη δυσχερή θέση περισσότερες από μία φορές. Τι συμβαίνει όμως όταν κατά τη διάρκεια των

καλοκαιρινών διακοπών προκύψουν απρόβλεπτα έξοδα; Το 42% προχωράει σε έκτακτη ανάληψη από τις αποταμιεύσεις του, ενώ υπάρχουν και εκείνοι (18%) που στρέφονται σε φίλους ή στην οικογένειά τους προκειμένου να τους παρασχεθεί κάποιου είδους οικονομική βοήθεια. Το 32% μειώνει τις δαπάνες του σε άλλους τομείς, ενώ το 16% καταφεύγει σε δάνεια ή πιστωτικές κάρτες.

Σχεδόν ένας στους τρεις μεταξύ των συμμετεχόντων ηλικίας 18-24 ετών αποζητεί τη στήριξη της οικογένειάς ή των φίλων σε περίπτωση απρόβλεπτων εξόδων, ενώ το 40% ιδίως ηλικίας απαντάει ότι εάν βρεθεί σε αυτή την κατάσταση, μειώνει τα υπόλοιπα έξοδά του.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

PRESENTS

SUMMER TOUR

3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ / ΛΕΜΕΣΟΣ - PALM BEACH
11:00 - 13:00

SUPPORTED BY

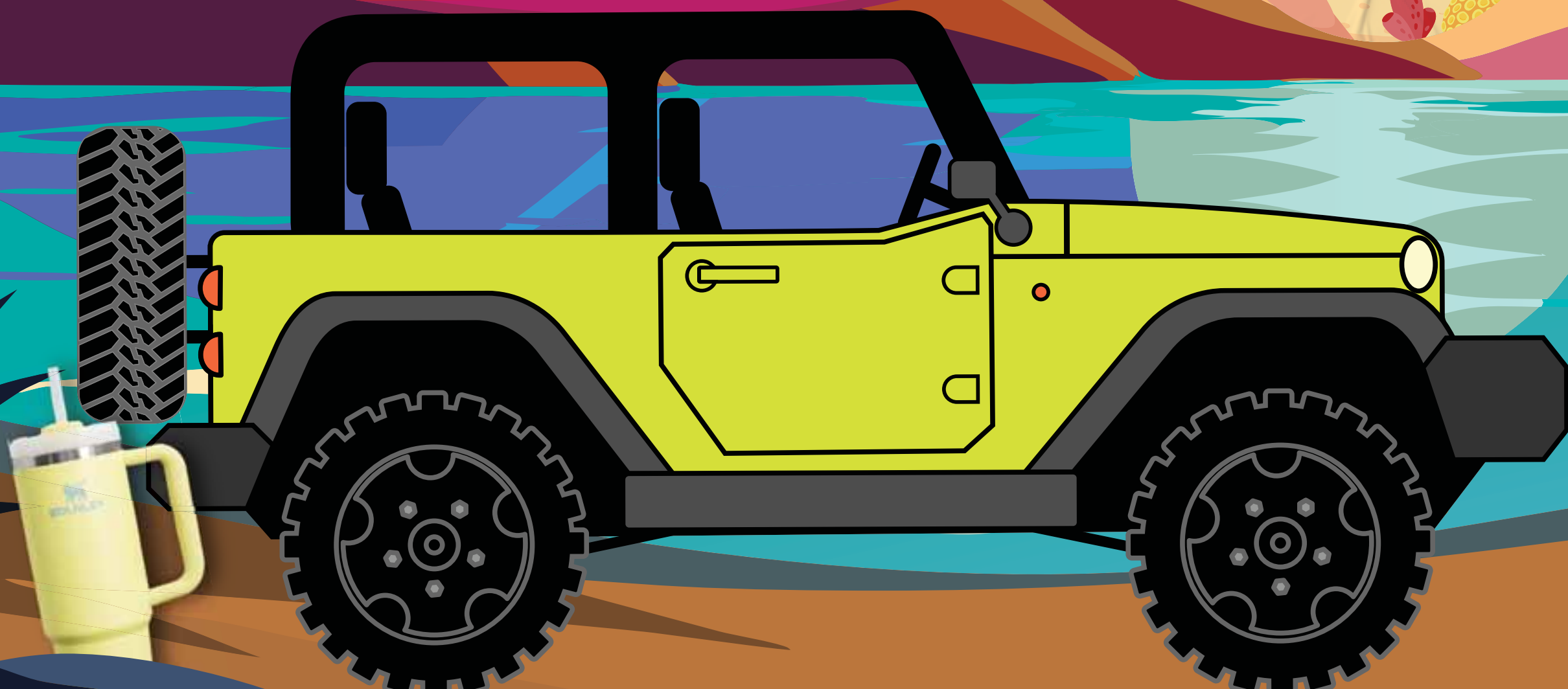

Jeep

AUTOMASTERS

SPONSORED BY

Στην τελική ευθεία το νέο εργασιακό νομοσχέδιο

Ποιες ανατροπές έρχονται σε ωράριο εργασίας, υπερωρίες και προσλήψεις

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Δυνατότητες διευρυμένης ευελιξίας, που οδηγούν σε ημερήσια εργασία ακόμη και 13 ωρών, σε 4ήμερη 10ωρη απασχόληση την εβδομάδα ή και σε έναν συνδυασμό αυτών, ανάλογα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, τις δυνατότητες των εργαζομένων αλλά και τις ήδη θεσμοθετημένες πρόνοιες για τον συνολικό χρόνο εργασίας και την επιπλέον αμοιβή στην περίπτωση εργασίας πέραν του 8ώρου, προβλέπει το νέο εργασιακό σχέδιο νόμου.

Στόχος του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που βάζει τις τελευταίες πινελιές στο υπό κατάρτιση σχέδιο νόμου, ώστε το επόμενο διάστημα να δοθεί σε δημόσια διαβούλευση και στη συνέχεια, από Σεπτέμβριο, να κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή, είναι η ενίσχυση της ευελιξίας στη διαχείριση του χρόνου εργασίας σε ημερήσια, εβδομαδιαία ή και ετήσια βάση, εφόσον υπάρχει ατομική συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου. Σύμφωνα με την υπουργό Εργασίας Νίκη Κεραμέως, με τις προωθούμενες παρεμβάσεις δεν καταργείται το 8ωρο, δεν αλλάζει το ισχύον πλαίσιο για τις απολύσεις, δεν περιορίζεται το δικαίωμα του εργαζομένου για ετήσια άδεια και δεν μπορεί κάποιος να εργάζεται για 13 ώρες όλο τον χρόνο.

Αν και στο κάδρο των αλλαγών βρίσκεται η διευθέτηση του χρόνου εργασίας, στο υπουργείο Εργασίας εκτιμούν πως οι οποίες αυξομειώσεις στις ώρες ή και στις ημέρες εργασίας, προϋποθέτουν την ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη, ενώ επισημαίνουν πως με τη χρήση της τεχνολογίας, το νέο πλαίσιο θα ελέγχεται άμεσα, ώστε να τηρείται η νομιμότητα.

Στις προωθούμενες αλλαγές άλλωστε περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η 13ωρη ημερήσια εργασία, η τετραήμερη 10ωρη απασχόληση σε ετήσια βάση αλλά και η τριήμερη εβδομαδιαία εκ περιτροπής εργασία με την καταβολή υπερωριών.

Παράλληλα, προβλέπεται η ύπαρξη ενός, ενιαίου εντύπου προσλήψεων που θα υποβάλλεται από το κινητό τηλεφώνου, για τις συμβάσεις λίγων ημερών, ενώ αλλαγές σχεδιάζονται και ως προς τη δυνατότητα κατάτμησης της ετήσιας άδειας.

Αναλυτικά, οι βασικές αλλαγές στο

Το νέο εργασιακό νομοσχέδιο δίνει, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης και στους εργαζομένους με καθεστώς εκ περιτροπής εργασίας, κυρίως σε κλάδους όπως η εστίαση και ο τουρισμός, όπου υπάρχουν αυξημένες ανάγκες κάποιες ημέρες της εβδομάδας. Οι εκ περιτροπής απασχολούμενοι θα μπορούν για τρεις ημέρες την εβδομάδα να εργάζονται 13 ώρες την ημέρα, λαμβάνοντας την αντίστοιχη προσαύξηση 40% για κάθε ώρα υπερωριακής απασχόλησης.

Δυνατότητες ευελιξίας στην εργασία με 13ωρα την ημέρα αλλά και 4ήμερη την εβδομάδα.

ατομικό εργατικό δίκαιο που προωθούνται είναι:

- Με τη συναίνεση του εργαζομένου και υπό την προϋπόθεση τήρησης των ορίων που προβλέπει η εργατική νομοθεσία (48 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης κατά μέσον όρο ανά τετράμηνο, 11 ώρες ημερήσιας και 24 ώρες εβδομαδιαίας ανάπαυσης), μπορεί να πραγματοποιείται επιπλέον εργασία, σε έναν μόνο εργοδότη, μέχρι και τη 13η ώρα. Προσοχή. Σήμερα, υπάρχει δυνατότητα μόνο για 12 ώρες στον ίδιο εργοδότη και συνολικά 13 ώρες, σε περίπτωση απασχόλησης σε δύο εργοδότες. Η απασχόληση πέραν του βασικού ωραρίου θα αποζημιώνεται, με προσαύξηση 20% για την 9η ώρα (σε πενθήμερη βάση) και τουλάχιστον με 40% για τις έως 3 ώρες υπερωριών την ημέρα και μέχρι 150 ώρες ετησίως (εκτός

αν χορηγηθεί ειδική έγκριση).

- Δίνεται η δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης και στους εργαζομένους που απασχολούνται με καθεστώς εκ περιτροπής εργασίας, κυρίως σε κλάδους όπως η εστίαση και ο τουρισμός, όπου παρατηρούνται αυξημένες ανάγκες κάποιες ημέρες της εβδομάδας.

Οι εκ περιτροπής απασχολούμενοι θα έχουν δικαίωμα να εργαστούν επιπλέον του οκταώρου τους, λαμβάνοντας την αντίστοιχη προσαύξηση 40% για κάθε ώρα υπερωριακής απασχόλησης, εφόσον το επιθυμούν. Θα μπορεί, επίσης, να γίνεται χρήση και της 13ωρης απασχόλησης. Έτσι, για παράδειγμα, κάποιος θα μπορεί να εργαστεί με 13ωρη υπερωριακή απασχόληση, εφόσον το επιθυμεί, εκ περιτροπής, για 3 ημέρες την εβδομάδα.

- Διευρύνεται η ευελιξία στη χρήση της διευθέτησης του χρόνου εργασίας, παρέχοντας τη δυνατότητα διευθέτησης σε ετήσια ή ακόμη και σε εβδομαδιαία βάση, σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες της επιχείρησης και εφόσον υπάρχει συναίνεση από τον εργαζόμενο. Άλλωστε, η εφαρμογή του θεσμού της διευθέτησης απαιτεί ατομική συμφωνία και αίτηση

του εργαζομένου, ιδίως σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ενεργή συλλογική σύμβαση ή συνδικαλιστική εκπροσώπηση. Στο υπουργείο Εργασίας μάλιστα εκτιμούν ότι το μοντέλο της 4ήμερης εργασίας με 10 ώρες την ημέρα (άλλωστε στην περίπτωση διευθέτησης δεν επιτρέπεται υπέρβαση του 10ώρου ημερησίων ούτε των 40 ωρών την εβδομάδα) μπορεί να χρησιμοποιηθεί ευρέως και από γονείς με αυξημένες οικογενειακές υποχρεώσεις, που επιθυμούν για παράδειγμα την Παιρασκευή να μην εργάζονται.

- Εισάγεται, επίσης, η σύμβαση εργασίας διάρκειας έως και δύο ημερών για κάλυψη έκτακτων ή προσωρινών αναγκών μιας επιχείρησης. Η πρόκληση θα μπορεί να γίνεται με διαδικασίες fast track, ηλεκτρονικά μέσω εφαρμογής στο κινητό, χωρίς γραφειοκρατικές καθυστερήσεις.

- Δίνεται η δυνατότητα στον εργαζόμενο να αιτηθεί επιμερισμό της άδειας του σε περισσότερα του ενός χρονικά διαστήματα, εφόσον βέβαια υπάρχει συμφωνία με τον εργοδότη.

- Τέλος, θα θεωρείται μονομερής βλαπτική μεταβολή η μείωση αποδοχών αμέσως μετά την εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας.

Καθοδικά η οικοδομή μετά την κατάργηση των μπόνους του ΝΟΚ

Σημαντική είναι κατά το 2025 η υποχώρηση της οικοδομικής δραστηριότητας, απόρροια του νομοθετικού κενού και της ανασφάλειας που έχει δημιουργηθεί στην αγορά ακινήτων από την απόφαση του ΣτΕ τον Δεκέμβριο του 2024, που κατήργησε τα «μπόνους» του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ) κι άφησε μετέωρες περίπου 14.000 άδειες πανελλαδικά. Παράλληλα, και μέχρι να ξεκαθαρίσει η κατάσταση, έχει περιοριστεί σημαντικά η οικοδομική δραστηριότητα, με όσες άδειες εκδίδονται από τις αρχές του 2025 να αφορούν ακίνητα χωρίς τα ευεργετήματα του ΝΟΚ.

Στο πλαίσιο αυτό, μετά και τη δημοσίευση των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ για τον μήνα Απρίλιο, προκύπτει ότι η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα το φετινό πρώτο τετράμηνο (Ιανουάριος - Απρίλιος) έχει υποχωρήσει κατά 26,4% όσον αφορά τον αριθμό των αδειών, κατά 40,6% στην επιφάνεια και κατά 32,8% στον όγκο, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Αντίστοιχα, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα την ίδια περίοδο καταγράφει ετήσια πτώση κατά 26,2% στον αριθμό των αδειών, κατά 40,5% στην επιφάνεια και κατά 33,2% στον όγκο.

Ειδικά όσον αφορά τον Απρίλιο, διατηρήθηκε η πτωτική πορεία που καταγράφεται από τις αρχές του 2025. Η συνολική οικοδομική δραστηριότητα στο σύνολο της χώρας διαμορφώθηκε σε 2.334 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 421.818 τ.μ. επιφάνειας και 1.787.175 κυβικά μέτρα όγκου, παρουσίασε δηλαδή μείωση κατά 17,3% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κα-

τά 32,2% στην επιφάνεια και μείωση κατά 33,8% στον όγκο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα διαμορφώθηκε σε 2.303 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 416.177 τ.μ. επιφάνειας και 1.761.106 κυβικά μέτρα όγκου, παρουσιάζοντας μείωση κατά 17,7% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 31,2% στην επιφάνεια και μείωση κατά 31,4% στον όγκο σε ετήσια βάση.

Αντίστοιχα, κατά την περίοδο των τελευταίων δώδεκα μηνών, δηλαδή από τον Μάιο 2024 έως τον Απρίλιο 2025, το μέγεθος της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας ανήλθε σε 27.990 οικο-

Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα το πρώτο τετράμηνο έχει υποχωρήσει κατά 26,4% όσον αφορά τον αριθμό των αδειών.

δομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 6.237.710 τ.μ. επιφάνειας και 28.476.287 κυβικά μέτρα όγκου. Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Μαΐου 2023 - Απριλίου 2024 παρατηρήθηκε μείωση κατά 7,7% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 10,3% στην επιφάνεια και μείωση κατά 9,2% στον όγκο. Κατά την ίδια περίοδο, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα σημείωσε πτώση κατά 7,9% στον αριθμό των αδειών, κατά 11% στην επιφάνεια και κατά 10,2% στον όγκο.

Μέχρι να ξεκαθαρίσει η κατάσταση όσον αφορά τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ΝΟΚ) έχει περιοριστεί σημαντικά η οικοδομική δραστηριότητα, με όσες άδειες εκδίδονται από τις αρχές του 2025 να αφορούν ακίνητα χωρίς τα ευεργετήματα του ΝΟΚ.

Πρόβλεψη για μείωση 1,1% του ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2025 λόγω καυσώνων

Ακόμη και χθες, παρά τη μείωση της θερμοκρασίας σε σύγκριση με τους 40 και πλέον βαθμούς Κελσίου που επικράτησαν τις τελευταίες ημέρες στην Ελλάδα, η εργασία σε εξωτερικούς χώρους ήταν απαγορευμένη. Ακόμη, όμως, και όσοι εργάζονταν σε εσωτερικούς χώρους δυσκολεύονταν να αποδώσουν το ίδιο καλά σε σχέσεις με τις άλλες εποχές. Και μόνο αν αναλογιστούμε πόσο έχει καταπονηθεί κάποιος για να φτάσει στην εργασία του με τα ΜΜΜ σε συνθήκες καύσωνα, ή πόσο δεν μπόρεσαν να κοιμηθούν τη νύχτα λόγω της ζέστης, είναι εύκολο να αντιληφθούμε για ποιο λόγο η απόδοσή μας μειώνεται εξαιτίας των εξαιρετικά υψηλών θερμοκρασιών.

Σύμφωνα με μελέτη της Allianz Trade, εκτιμάται ότι οι απώλειες στο ΑΕΠ λόγω υψηλών θερμοκρασιών στην Ελλάδα μπορούν να είναι της τάξης του 1,1%. Ακό-

Μια ημέρα με θερμοκρασίες πάνω από 32 βαθμούς Κελσίου είναι περίπου ισοδύναμη με μισή ημέρα απεργίας, λέει οικονομολόγος της Allianz.

μη μεγαλύτερες εκτιμώνται οι επιπτώσεις στην Ισπανία (μείωση του ΑΕΠ κατά 1,4%) και στην Ιταλία (μείωση 1,2%), ενώ στη Γαλλία και στη Γερμανία οι απώλειες στο ΑΕΠ εκτιμώνται σε 0,3% και 0,1%, αντίστοιχως, για την τρέχουσα χρονιά. Συνολικά η υπερβολική ζέστη αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά το ΑΕΠ στην Ευρώπη κατά μισή ποσοστιαία μονάδα και κατά 0,6% σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σύμφωνα με μελέτη της Allianz Trade, η υπερβολική ζέστη αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά το ΑΕΠ στην Ευρώπη κατά μισή ποσοστιαία μονάδα και κατά 0,6% σε παγκόσμιο επίπεδο.

Νέα δάνεια 4,5 δισ. προς επιχειρήσεις στο 6μηνο

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Την ασημομικανή του δανεισμού από το τραπεζικό σύστημα αποτελούν οι επιχειρήσεις, στις οποίες εκταμιεύθηκαν το α' εξάμηνο του 2025 νέα δάνεια ύψους 4,5 δισ. ευρώ. Οι υψηλές εκταμιεύσεις προς τις επιχειρήσεις καθοδήγησαν και την πιστωτική επέκταση στη χώρα μας, που κατέγραψε έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς στην Ευρώπη: ανήλθε, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, τον Ιούνιο στο 15,8%.

Ο ρυθμός αυτός είναι εξαπλάσιος του μέσου ετήσιου ρυθμού πιστωτικής επέκτασης προς επιχειρήσεις που δεν ανήκουν στον χρηματοπιστωτικό τομέα για το σύνολο της Ευρωζώνης, που διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στο 2,7%. Είναι επίσης η δεύτερη καλύ-

τερπη επίδοση μετά τη Λιθουανία, που αναπτύχθηκε με ετήσιο ρυθμό 19,2%. Στην τρίτη θέση της ευρωπαϊκής κατάταξης βρίσκεται η Κροατία με 12,2% και ακολουθούν η Εσθονία με 11,2%, η Ολλανδία με ετήσιο ρυθμό αύξησης 10,7%, ενώ Ιταλία και Γερμανία βρίσκονται στις τελευταίες θέσεις με ετήσιο ρυθμό πιστωτικής επέκτασης για επιχειρήσεις 0,4% και 0,3% αντίστοιχως.

Από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι τον Ιούνιο η Ελλάδα εμφανίστηκε στην τρίτη υψηλότερη επίδοση στην Ευρωζώνη όσον αφορά τον ρυθμό πιστωτικής επέκτασης στο σύνολο του (μη χρηματοπιστωτικού) ιδιωτικού τομέα, με ετήσια αύξηση 11,1%. Στην Ευρωζώνη, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 2,9%. Προηγούνται η Κροατία με 13,3% και η Εσθονία με 11,8%, ενώ στις

Η πιστωτική επέκταση στη χώρα μας λόγω των επιχειρηματικών δανείων κατέγραψε έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς στην Ευρωζώνη.

τελευταίες θέσεις βρίσκονται η Φινλανδία με 0,5%, η Αυστρία με 1%, η Ιταλία με 1,4% και η Γερμανία με 2%.

Τα δάνεια των επιχειρήσεων ανήλθαν στα 87,8 δισ. ευρώ συνολικά από 83,7 δισ. ευρώ στις αρχές του έτους και η άνοδος αυτή συνοδεύεται με αύξηση των καταθέσεων προς τις τράπεζες στα 54,9

δισ. ευρώ από 53,3 δισ. ευρώ στις αρχές του 2025, καταγράφοντας άνοδο κατά 12% σε ετήσια βάση.

Βαρίδι στην πιστωτική επέκταση του ιδιωτικού τομέα στη χώρα μας αποτελεί η στεγαστική πίστη, η οποία εξακολουθεί να εμφανίζει αρνητικό ρυθμό που διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στο -2,3%, παρά τις νέες εκταμιεύσεις που «παράγει» το πρόγραμμα «Σπίτι Μου II». Με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ, η καθαρή ροή χρηματοδότησης, δηλαδή τα νέα στεγαστικά δάνεια που χορηγήθηκαν μετά τις αποπληρωμές υφιστάμενων οφειλών, ήταν αρνητική κατά 316 εκατ. ευρώ και τα υπόλοιπα των στεγαστικών δανείων συρρικνώθηκαν στα 25,4 δισ. ευρώ από 26,5 δισ. ευρώ στην αρχή του χρόνου. Αντιθέτως, στην καταναλωτική πίστη η καθαρή ροή

χρηματοδότησης ήταν θετική κατά 233 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας θετικό ρυθμό πιστωτικής επέκτασης κατά 5,4%. Συνολικά η πιστωτική επέκταση προς τα νοικοκυριά, που περιλαμβάνει τόσο τα στεγαστικά όσο και τα καταναλωτικά δάνεια, διαμορφώθηκε σε αρνητικό έδαφος (-0,5%) έναντι θετικού ρυθμού 2,2% που κατέγραψε η πιστωτική επέκταση στην Ευρωζώνη σε ό,τι αφορά τα νοικοκυριά, επίδοση που είναι η καλύτερη από τον Μάιο του 2023.

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών στη χώρα μας αυξήθηκαν με χαμηλότερο ρυθμό από αυτόν των επιχειρήσεων και συγκεκριμένα κατά 3,1% σε ετήσια βάση τον Ιούνιο, και τα συνολικά υπόλοιπα ανήλθαν σε 149,6 δισ. ευρώ έναντι 149,3 δισ. ευρώ στις αρχές του χρόνου.

Χαμηλές επιδόσεις καταγράφονται στις χορηγήσεις στεγαστικών δανείων. Η καθαρή ροή χρηματοδότησης, δηλαδή τα νέα στεγαστικά δάνεια που χορηγήθηκαν μετά τις αποπληρωμές υφιστάμενων οφειλών, ήταν αρνητική κατά 316 εκατ. ευρώ και τα υπόλοιπα των στεγαστικών δανείων συρρικνώθηκαν στα 25,4 δισ. ευρώ, από 26,5 δισ. ευρώ στην αρχή του χρόνου.

Μικρό ενδιαφέρον για εξαγορά καταπατημένων εκτάσεων

Μόλις 4.960 αιτήσεις έχουν υποβληθεί από δικαιούχους στη σχετική πλατφόρμα

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ελάχιστες αιτήσεις για την εξαγορά καταπατημένων εκτάσεων του ελληνικού Δημοσίου έχουν υποβάλει οι δικαιούχοι - καταπατητές στην ηλεκτρονική πλατφόρμα που λειτουργεί για τον σκοπό αυτό.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία οι αιτήσεις ανέρχονται σε 4.960, όταν το οικονομικό επιτελείο υπολόγιζε ότι περισσότεροι από 50.000 θα έκαναν χρήση των ευεργετικών διατάξεων νομιμοποιώντας και εξαγοράζοντας τα ακίνητα που καταπάτησαν στο παρελθόν, σε σύνολο περίπου 90.000 καταπατημένων εκτάσεων. Αυτό που μένει να διαπιστωθεί είναι εάν θα ενεργοποιηθούν τα πρωτόκολλα εξώσεων για όσους αγνόησαν τη νομοθεσία και δεν υπέβαλαν αίτηση.

Όπως αναφέρουν πηγές του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά τη λήξη της προθεσμίας και για όσα ακίνητα δεν θα υποβληθεί αίτηση εξαγοράς, αυτά θα κατοχυρωθούν υπέρ του ελληνικού Δημοσίου, το οποίο θα αναγραφεί ως κύριος στις πρώτες κτηματολογικές εγγραφές.

Σημειώνεται ότι η σχετική διαδικασία ολοκληρώνεται στα τέλη Οκτωβρίου, χωρίς να αποκλείεται να δοθεί επιπλέον χρόνος έξι μηνών στους δικαιούχους. Και αυτό καθώς η διαδικασία για την αποδοχή της αίτησης είναι χρονοβόρα, όπως επίσης και η διαδικασία συλλογής των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα που άνοιξε στις 30 Σεπτεμβρίου αρχικά δέχθηκε αιτήσεις από δικαιούχους της περιφέρειας, ενώ από την 1η Νοεμβρίου άνοιξε για όλη την επικράτεια και ως εκ τούτου και για την Ατ-

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα για τις αιτήσεις εξαγοράς καταπατημένων εκτάσεων του Δημοσίου άνοιξε στις 30 Σεπτεμβρίου αρχικά και δέχθηκε αιτήσεις από δικαιούχους της περιφέρειας, ενώ από την 1η Νοεμβρίου άνοιξε για όλη την επικράτεια και ως εκ τούτου και για την Αττική.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας, στα τέλη Οκτωβρίου, οι καταπατημένες εκτάσεις θα κατοχυρωθούν υπέρ του ελληνικού Δημοσίου.

τική. Οι αιτήσεις εξαγοράς των ακινήτων λήγουν:

- 30 Σεπτεμβρίου 2025 για ορισμένες Περιφερειακές Ενότητες, όπως: Αιτωλοακαρνανίας, Αρκαδίας, Εβρου, Εύβοιας, Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Κέρκυρας, Λάρισας, Λασιθίου, Λέσβου, Μαγνησίας, Ξάνθης, Πιερίας, Ρεθύμνου, Σάμου, Τρικάλων, Φθιώτιδας, Χανίων, Χίου.
- 31 Οκτωβρίου 2025 για όλες τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες.

τις. Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι περισσότερες αιτήσεις έχουν υποβληθεί από καταπατητές του νομού Αττικής. Αν και οι περισσότερες καταπατήσεις έχουν γίνει εκτός Αττικής, περίπου το 80% των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί είναι από δικαιούχους του νομού Αττικής. Αυτό σημαίνει ότι από τις 4.960 αιτήσεις οι 3.968 προέρχονται από τον νομό. Σύμφωνα με πληροφορίες, πολλές από αυτές είναι σε ακριβές περιοχές όπως η Ανω Γλυφάδα, το Πανόραμα Βούλας και οι δήμοι πέριξ του Υμηττού, αλλά και στα Μεσόγεια.

Αυτή τη στιγμή στο Πανόραμα Βούλας, οι τιμές πώλησης των ακινήτων ξεκινούν από 4.800-5.000 ευρώ το τετραγωνικό και φθάνουν ακόμα και 9.000-10.000 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, ενώ οι τιμές ενοικίασης για ένα διαμέρισμα 100 τ.μ. κυμαίνονται ανάλογα με τη θέση από 1.500

ευρώ έως 2.500 ευρώ. Για τους καταπατητές το τίμημα της εξαγοράς υπολογίζεται με βάση τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων αλλά και κοινωνικά κριτήρια (για ευπαθείς ομάδες, πολύτεκνους, άτομα με αναπηρία). Εξοφλείται είτε εφάπαξ με έκπτωση 10%, ή τμηματικά σε έως 60 άτοκες μηνιαίες δόσεις, με ελάχιστο ποσό τα 100 ευρώ μηνιαίως. Υπό συνθήκες η αντικειμενική αξία μπορεί να μειωθεί από 20% έως και 80% (σπάνιες περιπτώσεις).

Οι προϋποθέσεις

Βασική προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης εξαγοράς είναι η άσκηση από τον ίδιο τον αιτούντα ή τους δικαιοπαρόχους, επί δημοσίου ακινήτου, αδιαλείπτως κατοχής:

- α) Επί 30 τουλάχιστον έτη με τίτλο.
- β) Επί 40 τουλάχιστον έτη χωρίς τίτλο, εφόσον ο αιτών χρησιμο-

ποιεί το ακίνητο ως την κύρια κατοικία του ή ως βοηθητικό χώρο αυτής ή για να ασκεί τουριστική, βιοτεχνική, βιομηχανική, εμπορική ή αγροτική δραστηριότητα. γ) Η δήλωση του ακινήτου στο έντυπο «Ε9» για τα 5 τουλάχιστον έτη που προηγούνται της αίτησης, προκειμένου να είναι σαφές ότι οι αιτούντες θεωρούσαν πως το ακίνητο είναι δικό τους.

Η είσοδος των αιτούντων γίνεται με κωδικούς Taxisnet, ενώ παρέχεται επίσης η δυνατότητα υποβολής της αίτησης εξαγοράς από εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, το οποίο πρέπει να συμπληρώσει στο σύστημα τον ΑΦΜ του και να επισυνάψει υπεύθυνη δήλωση εξουσιοδότησης από το gov.gr ή με βεβαίωση γνησίου υπογραφής. Η πρόσβαση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα γίνεται μέσω του gov.gr στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://aeda.apps.gov.gr>.

Ξεπέρασε τα 40 δισ. η καταναλωτική δαπάνη το πρώτο τρίμηνο

Στα 40,3 δισ. ευρώ διαμορφώθηκε η τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου στην Ελλάδα, ξεπερνώντας σημαντικά το διαθέσιμο εισόδημα, που έφτασε τα 37,14 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η αύξηση της τελικής καταναλωτικής δαπάνης σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 ήταν αλματώδης στο 6,7%, ενώ το διαθέσιμο εισόδημα αυξήθηκε μεν, αλλά με πολύ βραδύτερο ρυθμό, της τάξης από 0,7%. Συνεπώς, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι η αποταμίευση των νοικοκυριών ήταν αρνητική στο -8,5% το α' τρίμηνο του 2025. Η αρνητική αποταμίευση αντανάκλα ένα διαχρονικό πρόβλημα στην Ελλάδα, αλλά τη συγκεκριμένη περίοδο ήταν η χαμηλότερη που έχει καταγραφεί από το δεύτερο τρίμηνο του 2022. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη και το σημαντικό ποσοστό φοροδιαφυγής, που δεν αποτυπώνεται στα επίσημα στοιχεία.

Αναλυτικά, σύμφωνα πάντοτε με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το διαθέσιμο εισόδημα του τομέα των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά (ΜΚΙΕΝ) αυξήθηκε κατά 0,7% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, από 36,89 δισ. ευρώ σε 37,14 δισ. ευρώ. Η τελική

καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, αυξήθηκε κατά 6,7% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, από 37,8 δισ. ευρώ σε 40,3 δισ. ευρώ.

Τέλος, το ποσοστό αποταμίευσης των νοικοκυριών, που ορίζεται ως η ακαθάριστη αποταμίευση προς το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα, ήταν -8,5% κατά το α' τρίμηνο του 2025, σε σύγκριση με -2,4% το α' τρίμηνο του 2024.

Σύμφωνα με τα υπόλοιπα στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΛΣΤΑΤ, κατά το α' τρίμηνο του 2025 καταγράφηκε έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών 7,62 δισ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 6,87 δισ. ευρώ που είχε καταγραφεί το α' τρίμηνο του 2024.

Επιπροσθέτως, κατά το α' τρίμηνο του 2025 καταγράφηκε πλεόνασμα στο εξωτερικό ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, τρεχουσών και κεφαλαιακών μεταβιβάσεων 2,88 δισ. ευρώ, έναντι πλεονάσματος 2,27 δισ. ευρώ που είχε καταγραφεί το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η συνολική οικονομία παρουσίασε καθαρή λήψη δανείων 4,74 δισ. ευρώ κατά το α' τρίμηνο του 2025. Στο αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο η καθαρή λήψη δανείων ανέρχεται σε 4,60 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, η αύξηση της τελικής καταναλωτικής δαπάνης το πρώτο τρίμηνο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 ήταν 6,7%.

**ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 3/8
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

**Καινοτομία
& ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ**

**Η Ελλάδα στην
εποχή της τεχνητής
νοημοσύνης
/ Το οικοσύστημα
των startups
/ Οι επενδύσεις
σε data centers
/ Ο γρίφος της
κυβερνοασφάλειας
/ Οι νέες, «εμφυείς»
τράπεζες**

«Ψαλίδι» για τρίτη φορά στις χρεώσεις των ΑΤΜ

Το χρονικό των παρεμβάσεων την τελευταία 17ετία και τι ισχύει μετά τις πρόσφατες αλλαγές

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Στο στόχαστρο για τρίτη φορά μέσα σε 17 χρόνια βρίσκονται οι αναλήψεις μετρητών από ΑΤΜ. Παρά τις δύο παρεμβάσεις που έγιναν το 2008 και το 2023, αμφότερες από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, οι χρεώσεις για την ανάληψη μετρητών από ΑΤΜ παρέμειναν από τις υψηλότερες στην Ευρώπη και απαιτήθηκε τώρα μία ακόμη παρέμβαση, αυτή τη φορά από την κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια μεταξύ άλλων να μην προσθέσει ένα ακόμη «μέτωπο» σε αυτά που έχει να αντιμετωπίσει.

Από τις 11 Αυγούστου 2025 τίθενται σε ισχύ οι νέες ρυθμίσεις για την ανάληψη μετρητών από τραπεζικά ΑΤΜ και ΑΤΜ τρίτων παρόχων, μετά την ψήφιση της σχετικής τροπολογίας την περασμένη Πέμπτη, οι οποίες προβλέπουν τα ακόλουθα:

- Καταργούνται οι προμήθειες για πελάτες τραπεζών που κάνουν ανάληψη από ΑΤΜ άλλης τράπεζας, όταν τόσο η εκδότηρια όσο και η αποδέκτρια τράπεζα είναι μέλη του δικτύου ΔΙΑΣ.
- Εφόσον η τράπεζα στην οποία ο πολίτης διατηρεί τον λογαριασμό του έχει μετοχική σύνδεση με πάροχο ΑΤΜ (ΑΤΜ operator), οι αναλήψεις από τα ΑΤΜ του παρόχου για τους πελάτες της συγκεκριμένης τράπεζας δεν θα υπόκεινται σε οποιαδήποτε επιβάρυνση.
- Θα ισχύει ανώτατο όριο προμήθειας 1,50 ευρώ για οποιαδήποτε άλλη χρέωση στις τράπεζες σε ΑΤΜ (π.χ. ξένες τράπεζες που δεν συμμετέχουν στη ΔΙΑΣ), είτε χρεώσεις τρίτων παρόχων.
- Δωρεάν αναλήψεις σε περιοχές με ένα μόνο διαθέσιμο ΑΤΜ είτε αυτό ανήκει σε τράπεζα είτε σε τρίτο πάροχο. Μέχρι τώρα η δωρεάν ανάληψη ίσχυε όταν το μοναδικό ΑΤΜ ήταν τραπεζικό.
- Η ερώτηση υπολοίπου θα είναι

δωρεάν είτε πρόκειται για τράπεζα είτε για τρίτο πάροχο.

6. Στα εισερχόμενα και εξερχόμενα εμβάσματα που γίνονται μέσω ΑΤΜ παρόχων θα εφαρμόζεται μέγιστη χρέωση 0,50 ευρώ, όπως ισχύει από τον περασμένο Δεκέμβριο και για τα εμβάσματα μέσω τραπεζών.

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω ρυθμίσεις αφορούν τράπεζες και

Καταργούνται οι προμήθειες για πελάτες τραπεζών που κάνουν ανάληψη από ΑΤΜ άλλης τράπεζας, όταν τόσο η εκδότηρια όσο και η αποδέκτρια τράπεζα είναι μέλη του δικτύου ΔΙΑΣ.

Θα ισχύει ανώτατο όριο προμήθειας 1,50 ευρώ για οποιαδήποτε άλλη χρέωση της τράπεζας σε ΑΤΜ (π.χ. ξένες τράπεζες που δεν συμμετέχουν στη ΔΙΑΣ), είτε χρεώσεις τρίτων παρόχων.

παρόχους που έχουν έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Πώς φτάσαμε, όμως, στην έκτακτη παρέμβαση της κυβέρνησης και τι συνέβη όλα τα προηγούμενα χρόνια; Το 2008 η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξέδωσε την απόφαση 408/2008 διαπιστώνοντας ανταγωνιστικές πρακτικές και συγκεκριμένα καθορισμό τιμών στις

προμήθειες των διατραπεζικών συναλλαγών που γίνονταν μέσω ΑΤΜ για μακρά χρονική περίοδο και συγκεκριμένα για την περίοδο 1993-2007. Όπως προκύπτει από την έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού και από τα στοιχεία που αναφέρονται στη σχετική απόφαση, στην Ελλάδα υπήρχαν οι μεγαλύτερες διατραπεζικές προμήθειες μεταξύ 10 χωρών της Ευρώζωνης, ακόμη και μετά τις δεσμεύσεις που είχαν αναλάβει τότε οι τράπεζες έναντι της ανεξάρτητης αρχής. Η Ελλάδα είχε διατραπεζικές προμήθειες 0,73 ευρώ έως 2,79 ευρώ (σ.σ. για συναλλαγές μεταξύ τραπεζών που ανήκαν στο δίκτυο ΔΙΑΣ), όταν στην Ισπανία οι προμήθειες ήταν 0,45 ευρώ, στη Γαλλία από 0,70 ευρώ - 1 ευρώ, στην Πορτογαλία 0,22 ευρώ, στο Λουξεμβούργο 0,74 ευρώ, στη Βρετανία 0,30 ευρώ για τα on-site ΑΤΜ (ΑΤΜ εντός τραπεζικού καταστήματος) και 0,50 ευρώ για τα off-site ΑΤΜ.

Οι δεσμεύσεις που ανέλαβαν τότε οι τράπεζες, οι οποίες συνοδεύονταν και από μείωση των προμηθειών, είχαν ισχύ, βάσει της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μέχρι την 1η Αυγούστου 2010. Όταν έληξε η ισχύς των δεσμεύσεων, οι τράπεζες μέλη της ΔΙΑΣ προχώρησαν σε σύναψη διμερών συμφωνιών για τις συναλλαγές ανάληψης μετρητών και εργάστηκαν υπολοίπου. Οι εν λόγω συμφωνίες δεν τροποποιήθηκαν μέχρι και τα μέσα του 2019, οπότε και λήθηκαν ως προς το σκέλος της συναλλαγής της ανάληψης μετρητών. Μέχρι τον Ιούλιο του 2019 οι χρεώσεις σε περίπτωση ανάληψης μετρητών από τρίτες τράπεζες, μέλη πάντα του δικτύου ΔΙΑΣ, κυμαίνονταν από 0,85 ευρώ έως 2,2 ευρώ. Οι χρεώσεις αυτές ήταν οι τελικές και προέρχονταν από την τράπεζα που είχε εκδώσει την κάρτα (εκδότη), ενώ η αποδέκτρια τράπεζα (η τράπεζα στην οποία ανήκε το

Τι αλλάζει στις χρεώσεις για την ανάληψη μετρητών από ΑΤΜ

	ΣΗΜΕΡΑ	ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗ
Ανάληψη μετρητών από ΑΤΜ άλλης τράπεζας που όμως είναι μέλος της ΔΙΑΣ	€1,5 - €2	Καμία χρέωση
Ανάληψη από ΑΤΜ παρόχου με τον οποίο η τράπεζα έχει μετοχική σχέση για τους πελάτες της συγκεκριμένης τράπεζας	Υπαρξη προμήθειας	Καμία προμήθεια
Ανάληψη από ΑΤΜ άλλης τράπεζας που δεν είναι μέλος της ΔΙΑΣ ή τρίτων παρόχων	Εως και €5	Εως €1,50
Χρέωση εάν το ΑΤΜ ήταν τρίτου παρόχου	Χρέωση	Καμία χρέωση
Ερώτηση υπολοίπου	Χρέωση	Καμία χρέωση
Εμβάσματα	€0,50 για τράπεζες και χωρίς πλαφόν για τρίτους παρόχους	Εως €0,50 και για τράπεζες και για τρίτους παρόχους

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΤΜ) δεν χρέωνε τον κάτοχο της κάρτας. Η αποδέκτρια αμείβονταν από την εκδότηρια, η οποία μετακυλούσε το κόστος αυτό στους πελάτες της.

Από το καλοκαίρι του 2019, ωστόσο, οι τράπεζες προχώρησαν στην εφαρμογή προμήθειας απευθείας χρέωσης Direct Access Fee (DAF). Δηλαδή η εκδότηρια τράπεζα έπαψε πλέον να αποδίδει αμοιβή στην αποδέκτρια τράπεζα, καθώς η ίδια η αποδέκτρια τράπεζα λάμβανε απευθείας την προμήθεια από τον καρτούχο, κατά την ανάληψη των μετρητών από το ΑΤΜ της. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

Ενώ μέχρι τότε η μέση χρέωση του καρτούχου, η οποία όμως αποδιδόταν στην αποδέκτρια τράπεζα, κυμαινόταν από 0,69 ευρώ - 0,86 ευρώ, με την εφαρμογή του DAF κυμαίνονταν από 2 ευρώ έως 3 ευρώ. Ετσι, για μια ανάληψη μετρητών από ΑΤΜ άλλης τράπεζας από αυτή που είχε εκδώσει την κάρτα η συνολική επιβάρυνση (προμήθεια εκδότηριας ή αλλιώς το λεγόμενο issuing fee, και DAF) για τον καρτούχο κυμαίνονταν από 2,6 ευρώ - 3,75 ευρώ. Πέρα από τον πολυπλασιασμό των χρεώσεων που επέφερε το νέο σύστημα, οι ενδείξεις για εναρμονισμένες πρακτικές

οδήγησαν στην πολυκροτη «έφοδο» της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις τράπεζες και στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών τον Νοέμβριο του 2019, αλλά και στην έρευνα η οποία κατέληξε στην απόφαση του Δεκεμβρίου του 2023. Βάσει αυτής, οι τράπεζες υποχρεώθηκαν να μειώσουν το ύψος της προμήθειας DAF και αυτή να κυμαίνεται ανάλογα με την τράπεζα από 1,50 ευρώ έως 2 ευρώ. Οι προμήθειες που ορίστηκαν για κάθε τράπεζα ισχύουν βάσει της απόφασης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026 με ρήτρα επανεξέτασης έως δύο επιπλέον έτη από την Ε.Α.

Η απειλή της απόσυρσης από νησιά και οι στρεβλώσεις

Παρενέργειες, από το ενδεχόμενο απόσυρσης ΑΤΜ σε νησιά και απομακρυσμένες περιοχές έως τις στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό καθώς μπορούν να επιωφεληθούν χωρίς κόστος μικρότερες τράπεζες, θεωρείται ότι μπορεί να προκαλέσει η εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τις χρεώσεις στην ανάληψη μετρητών. «Για μια ακόμη φορά η λογική που επικράτησε είναι "πονάει κεφάλι, κοβει κεφάλι"», επεσήμαναν χαρακτηριστικά στην «Καθημερινή» αρμόδιες τραπεζικές πηγές, χωρίς να κρύβουν τη δυσασφάλεια τους για το γεγονός ότι η πρακτική που εφαρμόστηκε από μια μόνο τράπεζα και έναν πάροχο, οδήγησε στο να υποστούν τις συνέπειες και όλοι οι υπόλοιποι. Δεν είναι λίγοι, μάλιστα, εκείνοι που κάνουν λόγο για «ερασιτεχνικούς χειρισμούς» από την πλευρά των εμπλεκόμενων μερών, οι οποίοι προκάλεσαν αναπόφευκτα την κυβερνητική παρέμβαση.

Λέζει εδώ να σημειωθεί ότι το

ενδεχόμενο πώλησης ΑΤΜ σε άλλη εταιρεία, όπως έπραξε η Τράπεζα Πειραιώς, είχε εξετασθεί, σύμφωνα με πληροφορίες, από δύο ακόμη συστημικές τράπεζες, αλλά τελικά απορρίφθηκε, με μία παράμετρο που έπαιξε, μεταξύ άλλων, ρόλο να είναι ο κίνδυνος για τη φήμη των τραπεζών από μια τέτοια κίνηση.

Ο μεγαλύτερος προβληματισμός τόσο για τους τρίτους παρόχους όσο κυρίως για τους κατοίκους και επισκέπτες των νησιών και των απομακρυσμένων περιοχών είναι εάν θα συνεχίσουν να έχουν ΑΤΜ για να κάνουν ανάληψη μετρητών. Ειδικά, μάλιστα, καθώς στις περιοχές αυτές μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού είναι ηλικίας άνω των 65, μη εξοικειωμένο με ψηφιακές πληρωμές. Σε δηλώσεις της το πρωί της Τετάρτης, η διευθύνουσα σύμβουλος της Euronet, της εταιρείας που το μεγαλύτερο μη τραπεζικό δίκτυο ΑΤΜ στην Ελλάδα, κ. Ιωάννα Κρικελλή, υποστήριξε ότι

Ο μεγαλύτερος προβληματισμός για τους κατοίκους και επισκέπτες των νησιών και των απομακρυσμένων περιοχών είναι εάν θα συνεχίσουν να έχουν ΑΤΜ για να κάνουν ανάληψη μετρητών.

«μια εσφαλμένα σχεδιασμένη παρέμβαση θα οδηγήσει σε μαζική απόσυρση ΑΤΜ από νησιά και απομακρυσμένες περιοχές, θα περιορίσει την πρόσβαση σε μετρητά και θα επιφέρει πλήγμα στις τοπικές οικονομίες». Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ωστόσο, η Euronet ανακοίνωσε τη συνεργασία της με μεγάλες αλυσίδες σουπερ μάρκετ για την τοποθέτηση ΑΤΜ χωρίς χρέωση στα κατα-

στήματά τους, ανακοίνωση που επικριρεί αφενός να ρίξει τους τόνους, αλλά υποδηλώνει ταυτόχρονα και μια πιθανή αλλαγή στρατηγικής για την ελληνική αγορά. Η Cashflex, η οποία διαχειρίζεται το δίκτυο των ΑΤΜ που πούλησε η Τράπεζα Πειραιώς στην Printec, σε ερώτηση της «Καθημερινής» για το εάν οι νέες ρυθμίσεις επηρεάζουν τον επενδυτικό της σχεδιασμό, απάντησε ότι «αυτή τη στιγμή δεν έχει κάποιο σχόλιο». Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες από την πλευρά τους διαβεβαίωνουν ότι δεν έχουν καμία πρόθεση/σχεδιασμό για απόσυρση των ΑΤΜ από νησιά και απομακρυσμένες περιοχές, ενώ καθισχυαστικό εμφανίζεται και το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Τελευταία παρενέργεια, αλλά ιδιαίτερα σημαντική, είναι η πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού: μικρότερες ελληνικές τράπεζες, πλην των τεσσάρων συστημικών, που είναι όμως μέ-

λη της ΔΙΑΣ και διαθέτουν πολύ μικρό δικό τους δίκτυο ΑΤΜ (π.χ. 140 ΑΤΜ σε όλη τη χώρα) θα χρησιμοποιούν (οι πελάτες τους) δωρεάν το δίκτυο ΑΤΜ των άλλων τραπεζών (που θα πληρώνουν το κόστος συντήρησης, τροφοδοσίας κ.λπ.), χωρίς να έχουν και κανένα πλέον κίνητρο να αυξήσουν τον αριθμό των δικών τους ΑΤΜ.

Στο τέλος του α' τριμήνου του 2025 στην Ελλάδα το δίκτυο των τραπεζικών ΑΤΜ αριθμούσε 5.285 μηχανήματα, εκ των οποίων τα 2.518 εντός υποκαταστημάτων τραπεζών και τα υπόλοιπα 2.767 εκτός. Μετά την πώληση 850 ΑΤΜ στην Printec, το μεγαλύτερο δίκτυο ΑΤΜ έχει πλέον η Εθνική Τράπεζα (1.416 ή 26,79%), ακολουθεί η Τράπεζα Πειραιώς με 1.290 ΑΤΜ (24,41%), η Alpha Bank με 1.195 ΑΤΜ (22,61%), η Eurobank με 1.188 ΑΤΜ (22,48%), ενώ η Credia Bank (πρώην Attica - Παγκρήτια) και οι συνεταιριστικές είχαν 196 ΑΤΜ (3,71%).

Η επικεφαλής της Euronet, της εταιρείας με το μεγαλύτερο μη τραπεζικό δίκτυο ΑΤΜ, προειδοποίησε για το ενδεχόμενο μαζικής απόσυρσης ΑΤΜ από νησιά και απομακρυσμένες περιοχές.

Αύξηση πωλήσεων και κερδών για την Evergood το 2024

Το δίκτυο των καταστημάτων Goody's ενισχύθηκε πέρυσι με δύο νέα καταστήματα (σε Βάρη και Τρίπολη) και πέντε εκτός Ελλάδας (δύο στην Κύπρο, δύο στη Σαουδική Αραβία και ένα στη Ρουμανία).

Με διψήφια αύξηση πωλήσεων και ενίσχυση των κερδών έκλεισε το 2024 για την Evergood (πρώην Goody's), υπό την οποία λειτουργεί ο κλάδος εστίασης της Vivartia, με όλα τα σημεία να σημειώνουν θετικές επιδόσεις εντός Ελλάδας και να αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη παρουσία και εκτός συνόρων.

Σύμφωνα με την οικονομική έκθεση της εταιρείας, ο κύκλος εργασιών της διαμορφώθηκε σε 265 εκατ. ευρώ, ενισχυμένος κατά 10,08% σε σχέση με το 2023, ενώ οι λεγόμενες συστημικές πωλήσεις (συμπεριλαμβανονται και οι πωλήσεις των καταστημάτων που λειτουργούν με franchising) ξεπέρασαν τα 341 εκατ. ευρώ. Τα μεικτά κέρδη παρουσίασαν αύξηση κατά 6,2 εκατ. ευρώ και ανήλ-

θαν σε 98,6 εκατ. ευρώ έναντι 92,4 εκατ. ευρώ το 2023, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 6,7% και διαμορφώνοντας το μεικτό περικόριο κέρδους στο 37,2% έναντι 38,4% το 2023. Τα EBITDA ανήλθαν σε 37,3 εκατ. ευρώ έναντι 35,4 εκατ. ευρώ το 2023, ενώ τα κέρδη μετά από φόρους διαμορφώθηκαν σε 12,4 εκατ. ευρώ το 2024 έναντι 10,4 εκατ. ευρώ το 2023.

Οι συνολικές πωλήσεις των καταστημάτων Goody's -εταιρικών και με σύστημα δικαιόχρησης- ενισχύθηκαν κατά 5,2% το 2024 σε σύγκριση με το 2023, με το δίκτυο να ενισχύεται πέρυσι με δύο νέα καταστήματα στην Ελλάδα (σε Βάρη και Τρίπολη) και πέντε εκτός Ελλάδας (δύο στην Κύπρο, δύο στη Σαουδική Αραβία και ένα στη Ρουμανία).

Η καθαρή κερδοφορία της διαμορφώθηκε σε 12,4 εκατ. ευρώ πέρυσι έναντι 10,4 εκατ. ευρώ το 2023.

Οι συνολικές πωλήσεις των καταστημάτων Everest αυξήθηκαν κατά 6,7% το 2024 σε σύγκριση με το 2023. Το 2024 ξεκίνησαν να λειτουργούν 15 νέα καταστήματα μέσω franchising σε Ηράκλειο και Χανιά.

Κατά 9,4% αυξήθηκαν οι πωλήσεις των Flocafe το 2024. Υπό το σήμα αυτό άνοιξαν πέντε καταστήματα την περασμένη χρονιά (τρία στην Ολλανδία και δύο

στο Κατάρ) και ένα στην Ελλάδα στην περιοχή της Βάρης.

Στα ίδια επίπεδα με το 2023 παρέμειναν οι πωλήσεις των καταστημάτων La Pasteria το 2024, ενώ στο δίκτυο εντάχθηκε ένα ακόμη κατάστημα, αυτή τη φορά στο Μαρούσι.

Για την τρέχουσα χρονιά η διοίκηση της Evergood αναμένει περαιτέρω αύξηση των πωλήσεων και της λειτουργικής κερδοφορίας μέσω της υλοποίησης του μεσομακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου, το οποίο έχει τους ακόλουθους άξονες:

- Διατήρηση και ενδυνάμωση της ηγετικής θέσης όλων των σημείων στην Ελλάδα, μέσω της ανάπτυξης των δικτύων και μέσω νέων προϊόντικών πρωτοβουλιών και καινοτομιών, προσφέροντας

στους καταναλωτές προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας.

- Συνεχής αναβάθμιση της εμπειρίας των καταναλωτών μέσω της ψηφιακής καινοτομίας και αύξηση των επιπέδων πιστοποίησης μέσω εργαλείων και μέσων που απαντούν στις σύγχρονες καταναλωτικές ανάγκες.
- Εξορθολογισμός και βελτιστοποίηση του λειτουργικού μοντέλου, μέσα από στοχευμένες επενδύσεις στις παραγωγικές μονάδες και αποτελεσματικότερη διαχείριση του λειτουργικού κόστους.
- Περαιτέρω επέκταση της παρουσίας των σημείων σε ευρύτερες γεωγραφικές ζώνες ενδιαφέροντος με τη σύναψη συνεργασιών με στρατηγικούς εταίρους.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

«Κούρεμα» φόρου για τις οικογένειες με παιδιά

Τι σχεδιάζει η κυβέρνηση για την ενίσχυση των εισοδημάτων από τις αρχές της νέας χρονιάς – Άμεσος ο αντίκτυπος στην τσέπη των μισθωτών μέσω της παρακράτησης φόρου

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΠΟΥ

Υπό την πίεση της συνεχιζόμενης κατάρρευσης του αριθμού των γεννήσεων αλλά και της αρνητικής επίδρασης της χώρας στις πολιτικές προστασίας της οικογένειας –η τελευταία έκθεση της Eurostat μάς κατέταξε στην προτελευταία θέση της Ευρώπης, μπροστά μόνο από τη Βουλγαρία–, η κυβέρνηση δρομολογεί την αύξηση της έκπτωσης φόρου για τις οικογένειες με παιδιά, παρέχοντας σημαντικό κομμάτι του διαθέσιμου δημοσιονομικού χώρου ώστε να ενισχύσει το εισόδημά τους από την 1/1/2026.

Με το ισχύον φορολογικό πλαίσιο, η έκπτωση φόρου για φορολογούμενο χωρίς παιδιά είναι 777 ευρώ και για τον φορολογούμενο με ένα παιδί 900 ευρώ. Δηλαδή, η γέννηση ενός παιδιού... επιβραβεύεται με μείωση της παρακράτησης φόρου κατά 8,8 ευρώ μηνιαίως για τον εργαζόμενο στον ιδιωτικό τομέα και αυτό παρά την αύξηση που έγινε προ διετίας στη συγκεκριμένη έκπτωση. Είναι ένας από τους βασικούς λόγους –ο δεύτερος και εξίσου ουσιαστικός είναι το «πάγωμα» επί σειρά ετών του επιδόματος τέκνων που καταβάλλει ο ΟΠΕΚΑ– για τους οποίους η Eurostat μάς κατατάσσει στην προτελευταία θέση όσον αφορά το ύψος των οικογενειακών επιδομάτων και ενισχύσεων: η ονομαστική ενίσχυση διαμορφώνεται στα 830 ευρώ ανά κάτοικο (κατά μέσον όρο) στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα πέφτουμε στα 264 ευρώ, μπροστά μόνο από τη Βουλγαρία (210 ευρώ).

Στα 2.277 ευρώ είναι στη Νορβηγία, στα 1.878 ευρώ στη Δανία, η οποία –σημειωτέον– εξακολουθεί να εμφανίζει αύξηση του πληθυσμού της.

Το στατιστικό εύρημα προκύπτει από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων και αποτυπώνει ξεκάθαρα το μείζον πρόβλημα του δημογραφικού και μέσω της συγκεκριμένης οδού: Το 2014 –με τη μείωση των γεννήσεων να έχει ξεκινήσει να αποτυπώνεται έντονα στις στατιστικές αλλά να μην έχει

στο φαινόμενο οι φορολογούμενοι με «μηδέν τέκνα και χωρίς σύζυγο» να αντιστοιχούν σήμερα στο 61,2% του συνολικού «φορολογικού πληθυσμού» έναντι 53,27% προ 10ετίας. Το δεύτερο στατιστικό εύρημα είναι αυτό που πηγάζει από το μπρόντ των δικαιούχων του επιδόματος τέκνων. Μέσα σε ένα χρόνο μειώθηκαν από 604.293 σε 512.917 και έπεται νέα μεγάλη μείωση. Ο λόγος της ταχύτατης συρρίκνωσης του αριθμού των δικαιούχων δεν είναι μόνο δημογραφικός αλλά και... φορολογικός. Η αύξηση του ονομαστικού εισοδήματος (για περισσότερους από 300.000 λόγω τεκμαρτού εισοδήματος) και το «πάγωμα» των εισοδηματικών κριτηρίων φέρνει μείωση στον αριθμό των δικαιούχων. Φυσικά, η μείωση των γεννήσεων αποτελεί επίσης σημαντικό λόγο και φέτος οι δικαιούχοι θα πέσουν, για πρώτη φορά από τη θέσπιση του επιδόματος τέκνων, κάτω από τους 500.000.

Η αύξηση της έκπτωσης φόρου είναι το κυρίαρχο μέτρο που βρίσκεται πάνω στο τραπέζι για μια σειρά από λόγους. Υπό εξέταση βρίσκεται ούτως ή άλλως και το επίδομα τέκνων, όμως η κυβέρνηση θέλει πρώτα να ολοκληρώσει την «απογραφή» των επιδοματούχων πριν προχωρήσει στη λήψη των αποφάσεων της όσον αφορά το ύψος του επιδόματος αλλά και τα κριτήρια χορήγησης. Ποιο είναι το δημοσιονομικό κόστος της αύξησης της έκπτωσης φόρου; Για κάθε 100 ευρώ οριζόντιας αύξησης απαιτούνται περίπου 120-130

εκατ. ευρώ. Και αυτό διότι από το σύνολο των περίπου 6,7 εκατ. φορολογικών δηλώσεων, προστατευόμενα τέκνα εμφανίζονται πλέον σε περίπου 1,3 εκατ. δηλώσεις. Εννοείται ότι το δημοσιονομικό κόστος διαφοροποιείται και ανάλογα με το ύψος της αύξησης στην έκπτωση φόρου αλλά και με βάση το αν η αύξηση αυτή θα είναι οριζόντια ή αν θα αποφασιστεί «κλιμάκωση» για να ευνοηθούν περισσότερο οι πολυμελείς οικογένειες.

Η αύξηση της έκπτωσης φόρου για τα παιδιά έχει –ως μέτρο– χαρακτηριστικά που... ταιριάζουν με την πολιτική που θέλει να ακολουθήσει η κυβέρνηση:

1. «Διορθώνει» σε ένα βαθμό την κακή εικόνα που εμφανίζει η Ελλάδα στις συγκριτικές εκθέσεις με

τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες μας τοποθετούν στον... πάτο της κατάταξης όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση των οικογενειών με παιδιά.

2. Ο αντίκτυπος στην τσέπη των μισθωτών –οι οποίοι και βρίσκονται στην κορυφή των προτεραιοτήτων όσον αφορά την απόσπαση «χώρου» από το πακέτο της ΔΕΘ– είναι άμεσος. Μέσω της παρακράτησης φόρου, η όποια αύξηση της έκπτωσης φόρου θα σηματοδοτήσει και αντίστοιχη αύξηση του καθαρού μισθού. Για κάθε 100 ευρώ αύξηση της έκπτωσης φόρου, καθένas από τους 14 μισθούς του ιδιωτικού τομέα αυξάνεται κατά 7,14 ευρώ, ενώ καθένas από τους 12 μισθούς του Δημοσίου κατά 8,33 ευρώ.

3. Μια οριζόντια αύξηση της έκ-

πτωσης φόρου λόγω τέκνων ευνοεί περισσότερο τους χαμηλόμισθους και λιγότερο τους υψηλόμισθους, κάτι που σημαίνει ότι σε ένα βαθμό το μέτρο λειτουργεί και υπέρ της μείωσης των εισοδηματικών ανισοτήτων. Πρακτικά, μια αύξηση της έκπτωσης φόρου κατά 100 ευρώ για τους εργαζόμενους με ένα ή και δύο παιδιά σημαίνει και αντίστοιχη μείωση της παρακράτησης φόρου που γίνεται στον μισθό. Όμως, γι' αυτόν που έχει ετήσιο εισόδημα ύψους 12.000 ευρώ, για κάθε 100 ευρώ αύξηση στην έκπτωση φόρου προκύπτει και αύξηση του καθαρού διαθέσιμου εισοδήματος κατά 0,83%. Αντιθέτως, γι' αυτόν που έχει ετήσιο εισόδημα 42.000 ευρώ, τα 100 ευρώ αντιστοιχούν σε καθαρή αύξηση 0,24%.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

ΜΕ ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Δεκάδες βιβλία. Μηδέν βάρος στις αποσκευές

ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Deloitte.

Στα ύψη τα ενοίκια φοιτητικών κατοικιών

Κατά μέσον όρο αυξήθηκαν 7,4%,
εκτινάχθηκαν σε τουριστικές περιοχές

Ετήσια αύξηση 7,4% εμφάνισε η μέση ζητούμενη τιμή φοιτητικής κατοικίας προς ενοικίαση στην Ελλάδα το β΄ τρίμηνο του 2025. Σύμφωνα με στοιχεία του Spitogatos Insights, το κόστος της συγκεκριμένης κατηγορίας διαμερισμάτων «έτρεξε» με ταχύτερο ρυθμό από τα ζητούμενα ενοίκια εν συνόλω (7,2%). Διψήφιες ήταν μάλιστα οι αυξήσεις που παρατηρήθηκαν από πέρυσι στις «φθηνές» περιοχές, στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες φοιτητοπόλεις, όπως τα Χανιά (15,6%).

Στην αναζήτηση φοιτητικής κατοικίας, τα σημαντικότερα κριτήρια επιλογής αποτελούν σήμερα ο όροφος, η επιπλοκή και ο αριθμός υπνοδωματίων, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναζήτηση φοιτητικής κατοικίας με κριτήρια που αφορούν την ενεργειακή κλάση και τον κλιματισμό. Όπως δείχνουν, πάντως, τα στοιχεία των αναζητήσεων, οι φοιτητές είναι προετοιμασμένοι να πληρώσουν τα υψηλότερα ενοίκια.

Αττική

Κατά 5,4% αυξήθηκε η μέση ζητούμενη τιμή ενοικίας φοιτητικής κατοικίας στην Αττική το β΄ τρίμηνο του 2025 σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2024. Η χαμηλότερη μέση ζητούμενη τιμή ανάμεσα στις πιο δημοφιλείς φοιτητικές περιοχές της Αθήνας εντοπίζεται στην περιοχή της Νίκαιας στα προάστια του Πειραιά (9 ευρώ/τ.μ.), ενώ η μέση ζητούμενη τιμή ενός φοιτητικού σπιτιού με εμβαδόν μικρότερο των 65 τ.μ. στη Νίκαια ανέρχεται στα 500 ευρώ. Υψηλές τιμές ενοικίας φοιτητικών κατοικιών καταγράφονται σε παραδοσιακά ακριβές περιοχές

Η μέση τιμή για ένα
στούντιο σε κοντινές
περιοχές του Οικονομικού Πανεπιστημίου,
όπως Πατησίων - Αχαρνών και Κυψέλη, φτάνει
στα 400 ευρώ.

της Αθήνας, όπως η περιοχή Μετς - Καλλιμάρμαρο, Κουκάκι - Μακρυγιάννη και Κολωνάκι - Λυκαβηττός, όπου η μέση ζητούμενη τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο κυμαίνεται μεταξύ 13-16,5 ευρώ/τ.μ. Ενδεικτικά, στην περιοχή του Ζωγράφου, την πλέον φοιτητική περιοχή της Αθήνας λόγω της εγγύτητάς της στην πανεπιστημιούπολη και την πολυτεχνειούπολη, ένα φοιτητικό σπίτι μικρότερο των 65 τ.μ. έχει μέση ζητούμενη τιμή ενοικίας 534 ευρώ.

Εναν ιδιαίτερα δημοφιλή τύπο κατοικίας για φοιτητές αποτελεί το στούντιο για το μικρό και βολικό του μέγεθος, αλλά και τη χαμηλότερη σε σχέση με μεγαλύτερες κατοικίες τιμή του. Εστιάζοντας λοιπόν σε αυτόν τον τύπο κατοικίας, αξίζει να αναφερθεί ότι ένα στούντιο σε κοντινές περιοχές του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως η περιοχή Πατησίων - Αχαρνών και η Κυψέλη, έχει μέση ζητούμενη τιμή ενοικίας 405 ευρώ και 400 ευρώ, αντίστοιχα.

Για όσους ψάχνουν φοιτητική κατοικία κοντά στην πανεπιστημιούπολη ή την πολυτεχνειούπολη, ενδεικτικά μπορούν να αναζητήσουν στούντιο με μέση ζητούμενη

ΑΘΗΝΑ			
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΜΕΣΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (€/τ.μ.)	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΣΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΤΙΜΗ <65 τ.μ.
Νίκαια	9,0	7,7%	€500
Πατησίων, Αχαρνών	9,6	10,8%	500
Κυψέλη	9,7	1,9%	500
Καλλιθέα	10,3	3,2%	550
Γκύζη, Πεδίο του Αρεως	10,7	8,1%	530
Ζωγράφου	11,0	8,6%	534
Νέα Σμύρνη	11,0	5,7%	550
Αιγάλεω	11,1	11,5%	465
Νέος Κόσμος	11,5	7,7%	555
Αμπελόκηποι, Πεντάγωνο	11,7	4,2%	598
Δάφνη	11,9	11,1%	500
Εξάρχεια, Νεάπολη	12,1	7,7%	598
Παγκράτι	12,2	1,6%	580
Γκάζι, Μεταξουργείο, Κεραμεικός	12,3	22,5%	582
Γουδή	12,4	11,2%	628
Κέντρο Αθήνας	12,7	7,7%	593
Ιλίσια	13,0	11,2%	540
Μετς, Καλλιμάρμαρο	13,7	0,6%	750
Κουκάκι, Μακρυγιάννη	14,3	13,8%	590
Κολωνάκι, Λυκαβηττός	16,5	6,4%	735

ΠΗΓΗ: Spitogatos

Φοιτητικές κατοικίες προς ενοικίαση

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ			
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΜΕΣΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (€/τ.μ.)	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΣΗ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΤΙΜΗ <65 τ.μ.
Σταυρούπολη	7,8	16,7%	€430
Εύοσμος	8,2	13,7%	400
Χαριλάου	9,1	5,6%	420
Τούμπα	9,7	10,8%	430
Τριανδρία, Δόξα, Κρυονέρι	9,7	11,5%	450
Ανάληψη, Μπότσαρη, Ν. Παραλία	10,0	11,5%	470
Ανω Πόλη	10,0	10,2%	400
40 Εκκλησιές, Ευαγγελίστρια	10,7	17,8%	440
Κέντρο Θεσσαλονίκης	11,2	8,4%	480

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τιμή ενοικίας 455 ευρώ στην περιοχή του Ζωγράφου, ενώ ένα στούντιο στα Ιλίσια νοικιάζεται στα 480 ευρώ. Επιπροσθέτως, ένα στούντιο στο κέντρο του Πειραιά που μπορεί να εξυπηρετήσει έναν φοιτητή του Πανεπιστημίου Πειραιά, έχει μέση ζητούμενη τιμή ενοικίας 450 ευρώ, ενώ στην Καλλιθέα ανέρχεται και πάλι στα 450 ευρώ.

Σε ό,τι αφορά την προσφορά των φοιτητικών κατοικιών προς ενοικίαση, η κατανομή των σποκ σε διάφορες περιοχές της Αττικής δείχνει ότι ο Δήμος Αθηναίων συγκεντρώνει το 39% της προσφοράς φοιτητικής κατοικίας, ενώ ακολουθούν τα νότια προάστια και τα βόρεια προάστια. Ο Πειραιάς και τα προάστια του συγκεντρώνουν μόλις το 11% των διαθέσιμων φοιτητικών κατοικιών προς ενοικίαση.

Αναλύοντας περαιτέρω το διαθέσιμο σποκ των φοιτητικών κατοικιών προς ενοικίαση ανά κατηγορία κατοικίας, είναι εμφανές ότι ο Δήμος Αθηναίων συγκεντρώνει τις περισσότερες φοιτητικές κατοικίες και πιο συγκεκριμένα διαμερίσματα μέχρι 65 τ.μ. αλλά και στούντιο, ενώ ακολουθούν τα νότια και τα βόρεια προάστια. Περιορισμένη σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές της Αττικής είναι η προσφορά φοιτητικών κατοικιών αλλά και κατοικιών με εμβαδόν μικρότερο των 65 τ.μ. στη Δυτική Αττική και στον Πειραιά.

Θεσσαλονίκη

Σημαντική αύξηση της τάξης του 10,9% σημείωσε η μέση ζητούμενη τιμή ενοικίας φοιτητικών κατοικιών στη Θεσσαλονίκη το β΄ τρίμηνο του 2025 σε σχέση με την ίδια περίοδο την προηγούμενη χρονιά. Η χαμηλότερη τιμή εντοπίζεται στην περιοχή της Σταυρούπολης και του Ευόσμου, ενώ οι υψηλότερες μέσες στην περιοχή 40 Εκκλησιές - Ευαγγελίστρια και στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Αυξήσεις στα ενοίκια φοιτητικής κατοικίας σημειώνονται στις περισσότερες φοιτητοπόλεις της Ελλάδας. Πιο προσιτές μέσες τιμές ενοικίας καταγράφονται στη Δράμα, στη Λαμία και στην Καστοριά, ενώ οι υψηλότερες σημειώνονται σε σημεία τα οποία έχουν έντονη τουριστική δραστηριότητα τους θερινούς μήνες όπως τα Χανιά, η Κέρκυρα και το Ρέθυμνο. Μεγάλες αυξήσεις στη μέση ζητούμενη τιμή ενοικίας σημειώθηκαν σε Φλώρινα, Σπάρτη και Χανιά κατά το β΄ τρίμηνο του 2025 σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2024.

Τι αναζητούν οι φοιτητές

Τη στιγμή που τα ενοίκια παρ

ουσιάζουν αυξήσεις σε όλη τη χώρα, ενδιαφέροντα είναι τα στοιχεία ζήτησης για φοιτητικές κατοικίες.

Πιο συγκεκριμένα, η μέση τιμή αναζήτησης φοιτητικού σπιτιού για τους γονείς ή τους μελλοντικούς φοιτητές που αναζητούν σπίτι στον κεντρικό τομέα της Αθήνας ανέρχεται στα 500 ευρώ, στα νότια προάστια στα 500 ευρώ, στα βόρεια στα 400 ευρώ και στα 450 ευρώ στα δυτικά προάστια.

Στον Δήμο Θεσσαλονίκης, η μέση τιμή αναζήτησης ανέρχεται στα 414 ευρώ, ενώ στα προάστια της συμπρωτεύουσας η αντίστοιχη τιμή είναι 356 ευρώ. Σε ό,τι αφορά την υπόλοιπη Ελλάδα, παρατηρείται ότι η μέση τιμή αναζήτησης ωθείται προς τα πάνω σε περιοχές που έχουν έντονη τουριστική δραστηριότητα τους θερινούς μήνες όπως τα Χανιά, η Κέρκυρα, η Λέσβος και η Μεσσηνία.

Ακίνητα 12 δισ. άλλαξαν χέρια σε έξι μήνες

Το 94% των αγοραπωλησιών έγινε με ίδια κεφάλαια και μόλις το 6% χρηματοδοτήθηκε μέσω στεγαστικών δανείων

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ακίνητα αξίας περίπου 12 δισ. ευρώ άλλαξαν χέρια το πρώτο εξάμηνο σύμφωνα με τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, με τη μέση αξία όσων μεταβιβάστηκαν να ανέρχεται σε 110.000 ευρώ. Πρόκειται αποκλειστικά για αγοραπωλησίες ακινήτων, με βάση τα συμβόλαια που συντάχθηκαν, κάτι που σημαίνει ότι η πραγματική αξία τους είναι μεγαλύτερη, καθώς εθίσθαι στα συμβόλαια να αναγράφεται η αντικειμενική αξία του ακινήτου, με ένα τμήμα του τελικού ποσού να δίνεται «κάτω από το τραπέζι». Σύμφωνα με τα στοιχεία της φορολογικής διοίκησης, στο πρώτο εξάμηνο του έτους καταγράφεται αύξηση των πωλήσεων για πρώτη κατοικία συγκριτικά με το πρώτο εξάμηνο του 2024 και μείωση των πωλήσεων για δευτερεύουσες και εξοχικές κατοικίες αλλά και οικοπέδα.

Παράλληλα, το μεγαλύτερο τμήμα των ακινήτων που μεταβιβάστηκαν στο προαναφερθέν διάστημα αφορά κατοικίες και δευτερευόντως οικόπεδα και κα

ταστήματα. Το ιδιαίτερα εντυπωσιακό στοιχείο είναι ότι από τις πωλήσεις ακινήτων ύψους 12 δισ. ευρώ που πραγματοποιήθηκαν, περίπου 700 εκατ. ευρώ προέρχονται από στεγαστικά δάνεια. Δηλαδή, οι χορηγήσεις στεγαστικών δανείων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025 προσέγγισαν τα 700 εκατ. ευρώ όταν οι πωλήσεις ήταν 17 φορές μεγαλύτερες.

Ενα ακόμη στοιχείο που καταγράφεται είναι η μείωση των αγοραπωλησιών χωρίς φόρο. Σε αυτές περιλαμβάνονται και οι ξένες επενδύσεις σε ακίνητα, που όπως φαίνεται καταγράφουν σημαντικά κόπωνς τα οποία οφείλονται ενδεχομένως στις αλλαγές που επιβλήθηκαν στην Golden Visa. Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρονται στην έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) για τη νομισματική πολιτική, κατά το φετινό πρώτο τρίμηνο, οι καθαρές ξένες επενδύσεις για την αγορά ακινήτων σημείωσαν ετήσια πτώση 31,4%, σε 356,8 εκατ. ευρώ, από 520 εκατ. ευρώ κατά το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

Από τα 12 δισ. ευρώ, τα περι

Η αύξηση του ορίου για
την απόκτηση «χρυσής
βίζας» φαίνεται
να επηρεάζει τις ξένες
επενδύσεις στα ακίνητα.
Το πρώτο τρίμηνο
μειώθηκαν κατά 31,4%
σε 356,8 εκατ., από 520
εκατ. το αντίστοιχο
περυσινό διάστημα.

που 500 εκατ. ευρώ (σύμφωνα με τις εκτιμήσεις εξαμηνίου) προέρχονται από ξένους επενδυτές, ενώ 1 δισ. ευρώ αφορά πωλήσεις μεγάλων ακινήτων, όπως για παράδειγμα ξενοδοχείων και ακριβών ακινήτων σε τουριστικές περιοχές κ.λπ. Τα υπόλοιπα, 10,5 δισ. ευρώ, αφορούν πωλήσεις διαμερισμάτων, γραφείων και οικοπέδων. Συνολικά υποβλήθηκαν 108.228 δηλώσεις μεταβίβασης ακινήτων, έναντι 107.928 το 2024. Σημειώνεται ότι σε κάθε μεταβίβαση

ακινήτου ενδεχομένως να υπάρχουν περισσότερες από μία δηλώσεις, καθώς η εφορία καταγράφει δικαιώματα (ποσοστά που ανήκουν στον κάθε ιδιοκτήτη). Τα ανωτέρω στοιχεία αφορούν μεταβιβάσεις ακινήτων που έγιναν μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής myProperty και δεν συμπεριλαμβάνονται οι μεταβιβάσεις αγοραπωλησιών.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, κατά το πρώτο εξάμηνο πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις σε ακίνητα η αξία των οποίων είναι ιδιαίτερα υψηλή. Σύμφωνα με τα στοιχεία του μητρώου Μεταβιβάσεων Αξιών Ακινήτων:

- Η υψηλότερη συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στον Δήμο Αθηναίων και αφορούσε επαγγελματικό ακίνητο επιφάνειας 860,1 τ.μ. σε διατηρητέο κτίσμα, με τιμή που ανήλθε σε 15.581.410 ευρώ, στις 10 Απριλίου 2025. Σημειώνεται ότι η τιμή ζώνης στην περιοχή ανέρχεται σε 4.500 ευρώ το τ.μ., ενώ η τιμή πώλησης ανήλθε σε 18.115 ευρώ το τ.μ.
- Στην ίδια περιοχή πραγματοποιήθηκε και δεύτερη σημαντική πώληση επαγγελματικής στέ

γης 226,76 τ.μ., με αξία 11.869.762 ευρώ. Και σε αυτή την περίπτωση η τιμή ζώνης είναι στα επίπεδα των 4.500 ευρώ το τ.μ., ενώ η τιμή πώλησης διαμορφώθηκε στις 52.345 ευρώ το τ.μ.

- Αξιοσημείωτη ήταν και η πώληση τουριστικής εγκατάστασης στην Ρόδο, συνολικής επιφάνειας 7.823 τ.μ., η οποία άλλαξε χέρια έναντι 8.700.000 ευρώ στα τέλη Ιανουαρίου.
- Στον μητροπολιτικό πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά πωλήθηκε ημιτελής κατοικία 330,3 τ.μ., με τιμή 3.769.000 ευρώ (Απρίλιος 2025). Η τιμή ζώνης ανέρχεται στις 6.850 ευρώ και η τιμή πώλησης διαμορφώθηκε στις 7.538 ευρώ το τ.μ., αν και ημιτελής.
- Στη Βάρη, μονοκατοικία 401,93 τ.μ. με βοηθητικούς χώρους 484,95 τ.μ. πωλήθηκε έναντι 3.300.000 ευρώ. Στην περιοχή η τιμή ζώνης ανέρχεται στα 1.600 ευρώ το τ.μ. Η τιμή πώλησης διαμορφώθηκε στις 8.210 ευρώ το τ.μ.
- Στη Μύκονο, μονοκατοικία 359,6 τ.μ. πωλήθηκε προς 3.800.000 ευρώ. Η τιμή ζώνης στην περιοχή ανέρχεται στα 1.050 το τ.μ. Η τιμή πώλησης έφθασε τις 10.567 ευρώ.

Μεταβιβάσεις ακινήτων

	α' εξάμ. 2024	α' εξάμ. 2025
Πωλήσεις ακινήτων	107.825	108.228
Συνολική αξία ακινήτων που μεταβιβάστηκαν	€11 δισ.	€12 δισ.
Μέση αξία των ακινήτων που μεταβιβάστηκαν	€107.000	€110.000

Γονικές παροχές		Δωρεές	
2,44%		8,69%	
49.048	50.245	30.947	33.637
α' εξάμ. 2024	α' εξάμ. 2025	α' εξάμ. 2024	α' εξάμ. 2025

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ADONIS HEIGHTS

AGLANTZIA

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM €285.000

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

CYFIELD

EPIC
«Κίτρινη
Προειδοποίηση»

Έκπτωση έως €320 σε κορυφαία smartphones με πλάνο 5G Unlimited, καθώς και 50% έκπτωση στο πάγιο δεύτερης γραμμής με μεταφορά της σε πλάνο 5G Unlimited για να απολαμβάνεις την επικοινωνία σου απεριόριστα από μόνο €9,99/μήνα προσφέρει η Epic.

Αν λοιπόν αυτό το καλοκαίρι θέλεις να το ζήσεις στην πιο επική του διάσταση και να απολαύσεις κάθε του στιγμή με video κλήσεις πλάι στο κύμα, stories από κάθε σου απόδραση, live streaming από συναυλίες και άλλα πολλά, τότε έλα στην Epic για νέο smartphone και πλάνο 5G Unlimited. Οι επιλογές σε smartphones είναι πολλές όπως το κορυφαίο Samsung Galaxy S25 Ultra και το επαναστατικό iPhone 16 Pro Max. Απόκτησέ τα από €0 αρχικά και έκπτωση έως €320 με πλάνο 5G Unlimited για να απολαμβάνεις την επικοινωνία σου απεριόριστα και χωρίς συμβιβασμούς, με τις ασύλληπτα γρήγορες ταχύτητες του κορυφαίου 5G δικτύου της Epic. Συνδέσου σε ένα από τα καταστήματα Epic σε όλη την Κύπρο, σε καταστήματα επιλεγμένων συνεργατών, online στο epic.com.cy ή τηλεφωνικώς στο 159. Οι προσφορές ισχύουν μέχρι 31 Αυγούστου 2025.

Ενίσχυσαν το έργο του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού

Στις 15 Ιουλίου 2025, σε λιτή τελετή που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού (Κ.Ε.Σ.) στη Λευκωσία, παραδόθηκε επιταγή ύψους €21.000. Το σημαντικό αυτό ποσό συγκεντρώθηκε κατά τη διάρκεια της εκστρατείας των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ «Ένα παγωτό, πολλά χαμόγελα!», στην οποία συμμετείχαν γνωστά brands παγωτού.

Στόχος της εκστρατείας αποτέλεσε η οικονομική ενίσχυση του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού και συγκεκριμένα η κάλυψη μέρους των αναγκών του Προγράμματος Κοινωνικής Πρόνοιας και της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Οικογενειακών Δεσμών. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, οι Υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ ένωσαν για ακόμη μία φορά τις δυνάμεις τους με το καταναλωτικό κοινό και προσέφεραν το 5% των εσόδων από τις πωλήσεις παγωτών που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 08/05 – 11/06/2025.

Κατά τη διάρκεια της σύντομης εκδήλωσης, η κ. Νατάσα Κωνσταντινίδου, διευθύντρια Επικοινωνίας και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ παρέδωσε την επιταγή στην πρόεδρο του Κ.Ε.Σ., κυρία Φωτεινή Παπαδοπούλου και στην Α΄ αντι-

πρόεδρο κ. Λήδα Κουρσουμπά, εκφράζοντας τις ευχαριστίες της για το αξιόλογο έργο που επιτελούν. Με τη σειρά της η κα Φωτεινή Παπαδοπούλου εξέφρασε την ευγνωμοσύνη της για τη διαχρονική στήριξη και την αφοσίωση των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ, των συνεργατών και των πελατών τους. Ο ανθρωπιστικός οργανισμός Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός, οποίος φέτος συμπληρώνει 75 χρόνια προσφοράς, ενεργεί με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής ευά-

λων ατόμων και οικογενειών. Παράλληλα, ο Οργανισμός περιφρουρεί τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια χωρίς διακρίσεις. Μέσω της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Οικογενειακών Δεσμών, ο Κ.Ε.Σ., ως μέλος του Διεθνούς Κινήματος Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου, προσφέρει διεθνείς υπηρεσίες εντοπισμού προσώπων και διανομής μηνυμάτων με στόχο την αποκατάσταση και διατήρηση της

επικοινωνίας οικογενειών και συγγενών που έχουν χωριστεί λόγω ένοπλων συγκρούσεων, φυσικών και άλλων καταστροφών.

Η εκστρατεία «Ένα παγωτό, πολλά χαμόγελα!» υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του πολυδιάστατου και ανθρωποκεντρικού προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ, το οποίο εστιάζει στον άνθρωπο και σε πρωτοβουλίες που ενδυναμώνουν την οικογένεια και την κοινωνία.

LIDL ΚΥΠΡΟΥ

Αναδεικνύει μέσω της ΓΑΛΠΟ τα κυπριακά γαλακτοκομικά

Μια ξεχωριστή γευστική εμπειρία είχαν την ευκαιρία να ζήσουν πρόσφατα εκπρόσωποι των ΜΜΕ και influencers, στη Lidl Food Academy στη Λευκωσία, συμμετέχοντας σε ένα δημιουργικό σεμινάριο μαγειρικής αφιερωμένο στα εκλεκτά προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας ΓΑΛΠΟ της Lidl Κύπρου.

Υπό την καθοδήγηση του σεφ της Lidl Food Academy, Κωνσταντίνου Πετρεβίνου, οι συμμετέχοντες φόρεσαν ποδιές και δημιούργησαν πρωτότυπες συνταγές που ανέδειξαν την ποιότητα και την αυθεντικότητα των προϊόντων ΓΑΛΠΟ – από φέτα Π.Ο.Π., γιαούρτι, κεφίρ και κρέμα γάλακτος, μέχρι χαλλούμι και γραβιέρα. Πιάτα όπως πίτσα με γραβιέρα και προσούτο, γαρίδες σαγανάκι με φέτα φλαμπέ, σαλάτα με χαλλούμι και καρπούζι, καθώς και δροσερά επιδόρπια με κεφίρ και ροδόσταγμα, εντυπωσίασαν με τη γεύση και την απλότητά τους.

Η σειρά ΓΑΛΠΟ αποτελεί ένα ξεχωριστό brand ιδιωτικής ετικέτας της Lidl Κύπρου, αναγνωρισμένο για την ποιότητα και την προσήλωσή του στις αυθεντικές γαλακτοκομικές γεύσεις. Τα προϊόντα της σειράς παράγονται σε συνεργασία με Κύπριους και Έλληνες παραγωγούς, συνδυάζοντας την τοπική παράδοση με τις σύγχρονες απαιτήσεις ποιότητας και ασφάλειας.

Η Lidl Κύπρου στηρίζει διαχρονικά την τοπική παραγωγή, συνεργαζόμενη με περισσότερους από 100 Κύπριους προμηθευτές, εκ των οποίων οι 13 ειδικεύονται σε γαλακτοκομικά και τυροκομικά προϊόντα. Μέσα από αυτή τη στρατηγική, η εταιρεία συμβάλλει ουσιαστικά στην ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μόνο το 2024, η Lidl Κύπρου εξήγαγε προϊόντα σε 27 χώρες, με τις συνολικές εξαγωγές να ανέρχονται στα 28,8 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 26 εκατομμύρια αφορούσαν αποκλειστικά το χαλλούμι.

AEGEAN

Επενδύει σε δύο αεροσκάφη Airbus A321neo XLR

Την προσθήκη δύο νέων αεροσκαφών τύπου Airbus A321 neo XLR (Extra Long Range) με ακόμη μεγαλύτερη εμβέλεια, έως 10,5 ώρες, ανακοινώνει η AEGEAN, επιταχύνοντας ταυτόχρονα την έναρξη των δρομολογίων της στην Ινδία, τον Μάρτιο του 2026. Με την προσθήκη αυτή το συνολικό μέγεθος της παραγγελίας σε Airbus 320/321 neo φτάνει τα 60 αεροσκάφη από τα οποία μέχρι σήμερα έχουν ήδη παραληφθεί τα 36.

Οι δυνατότητες άλλα και τα χαρακτηριστικά άνεσης των A321neo XLR που παρουσιάστηκαν

δημιουργούν νέες δυνατότητες για επιλογές νέων προορισμών (+ 2,5 ώρες πάνω από τα A321neo LR, + 4,5 ώρες πάνω από τα A321neo) αλλά και ένα νέο επίπεδο άνεσης και υπηρεσιών, με μόλις 138 θέσεις συνολικά και 24 Business Class Suites με πλήρως ανακλινόμενα καθίσματα (lie-flat) και αυξημένη ιδιωτικότητα.

Η επένδυση αυτή συνιστά μία ακόμη στρατηγική επιλογή της AEGEAN που προσθέτει επιλογές στους επιβάτες, αναβαθμίζει την εμπειρία πτήσης και ενισχύει περαιτέρω τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της εταιρείας αλλά και της

χώρας ενισχύοντας την παρουσία της Ελλάδας στον χάρτη των απευθείας διασυνδέσεων μεγαλύτερων αποστάσεων.

Ο κ. Ευτύχιος Βασιλάκης, πρόεδρος της AEGEAN, δήλωσε σχετικά: «Η προσθήκη των δύο νέων αεροσκαφών A321neo XLR, που παραλαμβάνουμε εντός του 2025, στα τέσσερα A321neo LR που θα παραλάβουμε το 2027 και το 2028, επιταχύνει την πρόσβασή μας στην εξαιρετικά σημαντική αγορά της Ινδίας, αλλά και επιτρέπει την άμεση αναβάθμιση του προϊόντος και των υπηρεσιών μας σε προορισμούς

εκτός Ε.Ε., μεγαλύτερους των τετράρων που ήδη καλύπτουμε. Τα XLR και LR αεροσκάφη σηματοδοτούν την έναρξη ενός νέου κεφαλαίου για την AEGEAN, με νέες δυνατότητες για την ανάπτυξη μας αλλά και νέες επιλογές για τους επιβάτες μας και τη διασυνδεσιμότητα της χώρας μας. Με νέες δυνατότητες στον στόλο, ισχυρές καθετοποιημένες υποδομές υποστήριξης και κυρίως τη δημιουργικότητα και την εξέλιξη της ομάδας των ανθρώπων μας θα προχωρήσουμε όπως πάντα με φιλόδοξα αλλά και προσεκτικά βήματα».

1η
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

—

ΤΟ ΣΕΡΒΙΣ
ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ
ΣΥΝΑΝΤΑ
ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΤΗ
ΓΕΥΣΗ
& ΤΑ ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΑ
COCKTAILS

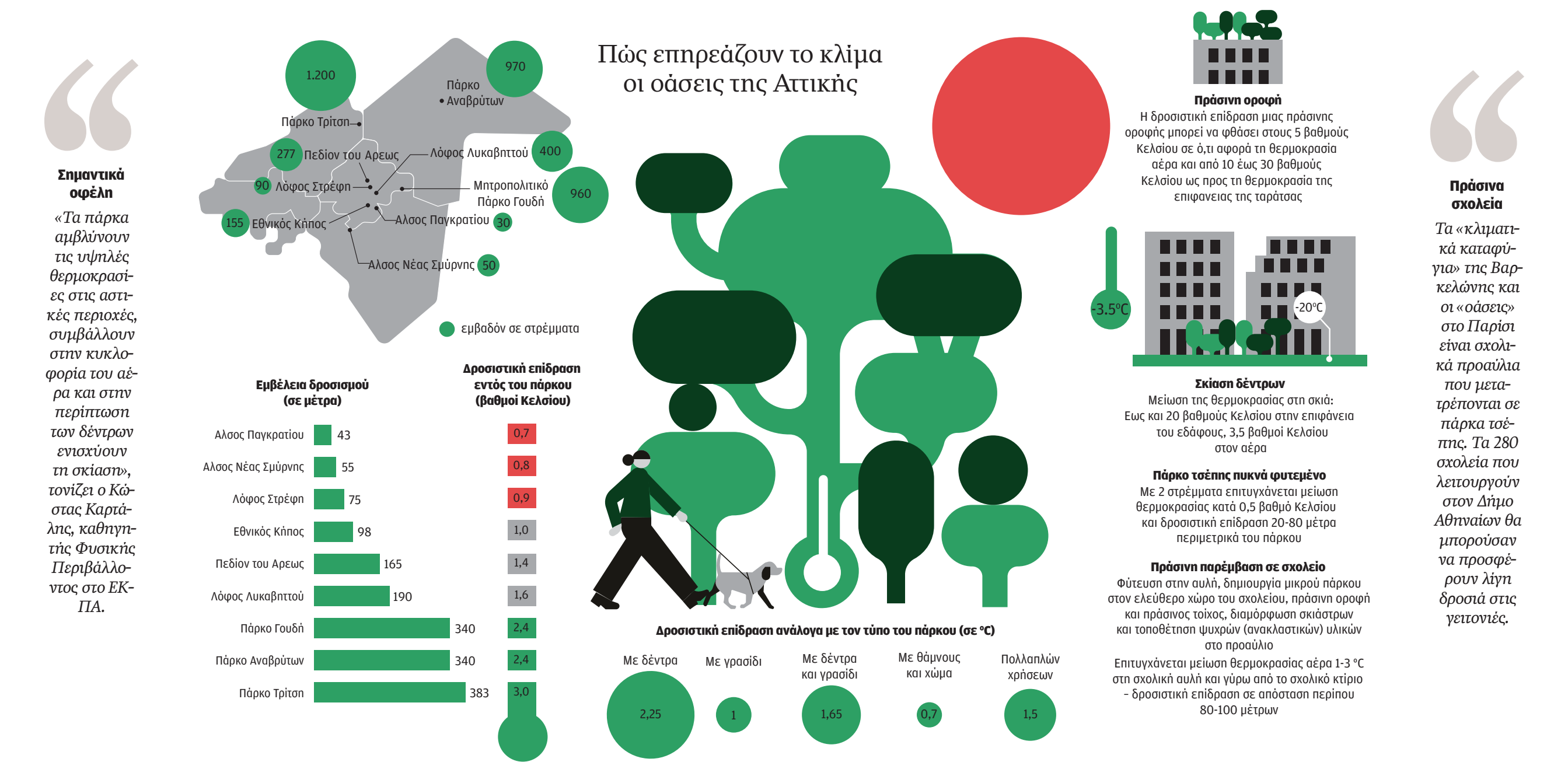
MASTERS
tennis academy

Παλαιά Ελιά

EUROBANK
MASTERS
TENNIS ACADEMY

ΑΘΛΗΤΙΚΑ
ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Το κλίμα έχει αλλάξει και θα αλλάξει κι άλλο. Γίνεται πιο θερμό και ξηρό, με συχνότερους και πιο ισχυρούς καύσωνες τους θερινούς μήνες. Οι πόλεις μας και ειδικά οι μεγαλουπόλεις, φτιαγμένες σε άλλες εποχές με τσιμέντο και άσφαλτο για τα Ι.Χ., πρέπει κι αυτές να αλλάξουν.

Η ατομική οχύρωση κάθε κτιρίου με κλιματιστικά σε μια έρπη από μπετόν δεν πάει μακριά, καθώς συνολικά αυξάνει και τη θερμοκρασία της πόλης και την κατανάλωση της ενέργειας, συνεισφέροντας στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Η μεγάλη ανάπτυξη του αστικού πρασίνου είναι βασική πλειυρά της αναγκαίας απάντησης στην κλιματική κρίση, ενώ συμβάλλει θετικά και σε άλλες πλευρές της ποιότητας ζωής, όπως το περιβάλλον και η κοινωνικότητα. Σε μια πόλη σαν την Αθήνα, όπου αντιστοιχούν μόλις 4,9 τ.μ. πρασίνου ανά κάτοικο, ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας συνιστά κατ' ελάχιστον 9 τ.μ., η στροφή στη μαζική φύτευση δέντρων και στην ανάπτυξη πράσινων επιφανειών είναι κάτι παραπάνω από επείγουσα.

Μετρώοντας την εμβέλεια

Μελέτη επιστημονών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καταγράφει συγκεκριμένα ποια είναι η δροσιστική επίδραση των πράσινων χώρων και δημιουργεί έναν χρήσιμο οδηγό ωφέλειας και παρεμβάσεων. «Εξετάστηκαν 2.083 πάρκα σε όλο τον κόσμο και στην Αθήνα και εντοπίστηκαν καλές πρακτικές κυρίως ως προς την έκταση των πάρκων και τη δροσιστική επίδραση, καθώς και την εμβέλεια δροσισμού που επιτυγχάνουν», σημειώνει στην «Κ» ο μεταδιδακτορικός ερευνητής του ΕΚΠΑ Ηλίας

Αγαθαγγελίδης.

«Τα πάρκα και εν γένει οι πράσινες επιφάνειες έχουν σημαντική δροσιστική επίδραση και αμβλύνουν τις υψηλές θερμοκρασίες στις αστικές περιοχές, συμβάλλουν στην κυκλοφορία του αέρα και στην περίπτωση των δέντρων ενισχύουν τη σκίαση. Στην εποχή της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή των υψηλότερων θερμοκρασιών και των πιο συχνών και με μεγαλύτερη ένταση καυσώνων, λύσεις βασισμένες στη φύση, όπως πράσινοι χώροι, πράσινες οροφές, κάθετοι κήποι και φύτευση δέντρων σε δρόμους και πεζοδρόμια είναι ζήτημα πρώτης προτεραιότητας», υπογραμμίζει στην «Κ» ο Κώστας Καρτάλης, καθηγητής στον τομέα Φυσικής Περιβάλλοντος στο ΕΚΠΑ.

Πράσινη Σόλωνος

Τι μπορεί να σημαίνει αυτό για μια πόλη σαν την Αθήνα, πυκνοδομημένη και σε πολλές περιοχές με ελάχιστο πράσινο; «Χρειάζεται να δούμε τις πόλεις με μια άλλη ματιά. Για παράδειγμα, την πλατεία Κοτζιά ως ένα νέο πάρκο αντί για μια άδεια πλατεία. Τα κτίρια στην οδό Σόλωνος, αλλά και σε κάθε δρόμο σαν τη Σόλωνος, δηλαδή με μεγάλο ύψος κτιρίων σε σχέση

με το πλάτος του δρόμου με αποτέλεσμα χαμηλή ταχύτητα ανέμου στην επιφάνεια και συγκράτηση θερμότητας και ρύπανσης, θα μπορούσαν να αποκτήσουν πράσινες οροφές. Με αυτόν τον τρόπο η θερμική τους επιβάρυνση θα μειωθεί και κατά συνέπεια θα περιοριστεί και η χρήση κλιματιστικών που μεταφέρουν θερμό αέρα και πάλι στον δρόμο. Στις επιφάνειες μπορούν να μπουν ψυχρά αστικά υλικά ώστε να απορροφείται λιγότερη ηλιακή ακτινοβολία», λέει ο κ. Καρτάλης. «Θα μπορούσαμε να δούμε ακόμα και τη μετατροπή του δρόμου σε ήπιες κυκλοφορίες με παράλληλη αύξηση των δέντρων ή και σε πεζοδρόμιο ώστε να απομακρυνθούν τα αυτοκίνητα που είναι πηγή θερμότητας».

Μέχρι 4 βαθμούς

Ποια είναι συγκεκριμένα η δροσιστική αξία των πάρκων και των χώρων πρασίνου σε μια πόλη; «Εξετάζοντας πολλά πάρκα σε όλο τον κόσμο, διαπιστώθηκε ότι τα πάρκα με πυκνά δέντρα έχουν μέχρι και τέσσερις βαθμούς Κελσίου χαμηλότερη επιφανειακή θερμοκρασία από την περιβάλλουσα αστική ζώνη, ενώ είναι επίσης περισσότερο ανθεκτικά σε συνθή-

κες ξηρασίας. Τέλος εκτιμήθηκε η εμβέλεια δροσισμού ενός πάρκου σε σχέση με τη δόμηση της περιβάλλουσας περιοχής, στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στα σχέδια προσαρμογής στις υψηλές θερμοκρασίες και τους καύσωνες», μας λέει ο κ. Αγαθαγγελίδης.

Στην Αθήνα, η μελετητική ομάδα του ΕΚΠΑ κατέγραψε τη μείωση της ζέστης στην επικράτεια ορισμένων από τους πιο σημαντικούς χώρους πρασίνου, καθώς και την εμβέλεια του δροσιστικού του αγγίγματος. Από τους 0,7 °C και τα 43 μέτρα του Αλσους Παγκρατίου των 30 στρεμμάτων, τον 1 °C του Εθνικού Κήπου των 155 στρεμμάτων με 98 μέτρα δροσιστικού του Μетроπολιτικού Πάρκου Γουδή (960 στρ.) και του Πάρκου των Αναβρύτων (970 στρ.). Στην κορυφή των πράσινων χώρων της πρωτεύουσας, το Πάρκο Τρίτση των 1.200 στρεμμάτων που ρίχνει τη θερμοκρασία 3 °C και έχει ακτίνα δροσιάς 383 μέτρα.

«Βελονισμός» στην Αθήνα;

«Σε μια πόλη με περιορισμένους

ελεύθερους χώρους, πρώτη προτεραιότητα πρέπει να είναι η ενίσχυση της δενδροφύτευσης είτε σε υπάρχοντα πάρκα, ώστε η αυξημένη πυκνότητα πρασίνου να ενισχύσει τη δροσιστική επίδραση, είτε στους οδικούς άξονες τόσο για δροσισμό όσο και για σκίαση. Χρειάζεται επίσης η διασπορά μικρών και μεσαίων πάρκων σε μέγεθος μέσα στον αστικό ιστό. Το ονομάζουμε αστικό βελονισμό, κυρίως σε περιοχές που είναι περισσότερο θερμικά επιβαρυνμένες. Ένα μεσαίο πάρκο, όπως ο Εθνικός Κήπος, ρίχνει τη θερμοκρασία του αέρα κατά περίπου 1-1,5 βαθμό Κελσίου. Εξαιρετικά σημαντική είναι και η δροσιστική επίδραση του Λυκαβηττού. Σε μεγαλύτερα πάρκα, όπως το Μетроπολιτικό Πάρκο Γουδή ή το Πάρκο Τρίτση, τα μεγέθη αυτά μπορεί να φθάσουν τα 2,5 και 3 βαθμούς Κελσίου, ιδίως εάν αυξηθεί και πυκνώσει η φύτευσή τους με δέντρα», σημειώνει ο κ. Καρτάλης.

«Τα πάρκα τσέπης αν και έχουν περιορισμένη δροσιστική επίδραση, περίπου 0,5 βαθμό Κελσίου και δροσιστική εμβέλεια 30-50 μέτρα, είναι μία ακόμα λύση, ιδίως αν δεν περιβάλλονται από πυκνά κτίρια και αν λειτουργούν ως δίκτυο που

διαμορφώνει διάδρομο αερισμού. Σε κάθε περίπτωση το γεγονός ότι παραμένουν άκτιστα είναι ένα σημαντικό κέρδος από μόνο του», συμπληρώνει ο καθηγητής του ΕΚΠΑ.

Σημαντικός μπορεί να είναι στην Αθήνα ο δροσισμός που προκύπτει από τη φύτευση δέντρων στους δρόμους. «Προσομοιώσεις που έχουμε κάνει σε επίπεδο οικοδομικού τετραγώνου –σε κλίμακα 3 επί 3 μέτρα– δείχνουν τη σημαντική δροσιστική επίδραση των δέντρων στον δρόμο σε συνδυασμό με ψυχρά υλικά στις επιφάνειες», αναφέρει ο κ. Αγαθαγγελίδης.

Αν δεν υπάρχουν ελεύθεροι χώροι, θα πρέπει να «ανακαλυφθούν», λένε οι μελετητές, όπως οι πράσινες οροφές στις ταράτσες των κτιρίων.

Μία πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση είναι η μετατροπή των σχολικών αυλών σε πάρκα τσέπης. «Τέτοια προγράμματα υλοποιούνται στη Βαρκελώνη και στο Παρίσι, ονομάζονται “κλιματικά καταφύγια” και “οάσεις” αντίστοιχα, καθώς και η δενδροφύτευση δημόσιων και ιδιωτικών χώρων, μεταξύ άλλων και οι αυλικοί χώροι των εκκλησιών», λέει ο κ. Καρτάλης.

Μάλιστα, όπως σημειώνει ο καθηγητής του ΕΚΠΑ, σε μία ενδεικτική προσομοίωση που έγινε σε σχολείο στα Σειτόλια, διαπιστώθηκε πως εάν μετατραπεί η αυλή του σε πάρκο τσέπης και βελτιωθεί η θερμική συμπεριφορά του κτιρίου, η δροσιστική επίδραση μπορεί να φθάσει στον 1 βαθμό Κελσίου και στους 1,5-2 °C το πρωί και το μεσημέρι, με εμβέλεια 50-80 μέτρα από το σχολείο. Εάν λάβουμε υπόψη πως ο πυκνοδομημένος Δήμος Αθηναίων έχει συνολικά 280 σχολικά κτίρια και το πολεοδομικό συγκρότημα της πρωτεύουσας πολλαπλάσια, καταλαβαίνουμε το εύρος της ωφέλειας από ανάλογες παρεμβάσεις.

Αναζητώντας τη χρυσή ισορροπία για βιώσιμη ανάπτυξη

Της ΛΕΝΑΣ ΑΛΑΦΟΥΖΟΥ

Η θάλασσα δεν είναι απλώς ένα φυσικό σύνολο, είναι πηγή ζωής. Ρυθμίζει το κλίμα, μας προσφέρει οξυγόνο και τροφή, σπριζεί εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως. Κι όμως, παραμένει ένας από τους ελάχιστους φυσικούς πόρους όπου η συλλογή άγριας ζωής γίνεται σχεδόν χωρίς ουσιαστικό έλεγχο. Σήμερα το 41% των ιχθυοαποθεμάτων παγκοσμίως θεωρείται μη παραγωγικό λόγω υπερλίψεως, ρύπανσης, κλιματικής αλλαγής.

Σύμφωνα με έκθεση του 2025 του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), αν δεν αλλάξουμε πορεία, πολλά οικοσυστήματα ενδέχεται να φτάσουν στο σημείο χωρίς επιστροφή. Καθώς η παγκόσμια ζήτηση αναμένεται να αυξηθεί κατά 15% έως το 2030, η υδατοκαλλιέργεια θεωρείται λύση στην πίεση που δέχονται τα άγρια αποθέματα. Όμως, η τοποθέτηση και η κλίμακα των μονάδων είναι κρίσιμες.

Στην Ελλάδα, το 80% της πα-

ραγωγής επικεντρώνεται σε σαρκοφάγα είδη όπως το λαβράκι και η τσιπούρα, κυρίως σε θαλάσσια ιχθυοτροφεία ανοικτού τύπου. Τα περισσότερα λειτουργούν σε ημικλειστούς κόλπους, με περιορισμένη κυκλοφορία νερού, γεγονός που εντείνει τις οικολογικές πιέσεις. Επιπλέον, η εκτροφή σαρκοφάγων ειδών συνδέεται με υψηλό δείκτη FiFo (Fish-In-Fish-Out), δηλαδή απαιτείται περισσότερη άγρια ιχθυώδης βιομάζα για την παραγωγή του καλλιεργούμενου ψαριού, κάτι που επιβαρύνει τα ήδη μειωμένα αποθέματα άγριων ψαριών. Η υδατοκαλλιέργεια παραμένει πυλώνας της ελληνικής οικονομίας, με σημαντική συμβολή στις εξαγωγές και τη στήριξη απομακρυσμένων περιοχών. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες, κυρίως λόγω της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης αλλά και της ελλιπούς διαβούλευσης. Απέναντι σε αυτά το μοντέλο της αναγεννητικής υδατοκαλλιέργειας προσφέρει μια βιώσιμη εναλλακτική. Περιλαμβάνει

Το θέμα δεν είναι αν θα συνεχίσουμε να καλλιεργούμε τη θάλασσα, αλλά πώς θα το κάνουμε χωρίς να την επιβαρύνουμε, χωρίς να φέρουμε τα οικοσυστήματα σε σημείο χωρίς επιστροφή.

την καλλιέργεια ειδών όπως μύδια, στρείδια, φύκια, που δεν απαιτούν τροφή ή χημικά και συμβάλλουν στην αναγέννηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Τα μύδια μπορούν να φιλτράρουν έως και 25 λίτρα νερού την ημέρα, ενώ τα φύκια απορροφούν άνθρακα και άζωτο, περιορίζοντας τη ρύπανση.

Συστήματα Ολοκληρωμένων Πολυτροπικών Υδατοκαλλιέργειας (IMTA), όπου συνδυάζονται ψάρια, οστρακοειδή και φύκια, αξι-

οποιούν τους φυσικούς κύκλους θρεπτικών ουσιών. Μπορούν να μειώσουν τα απόβλητα έως και 70%, περιορίζοντας τις ασθένειες και ενισχύοντας τη βιοποικιλότητα. Αν και ακόμα σπάνια στην Ελλάδα, τα ερευνητικά δεδομένα δείχνουν ότι τέτοιες πρακτικές έχουν σημαντικές προοπτικές.

Οικολογικά κριτήρια

Η Ισπανία και η Γαλλία έχουν ήδη ενσωματώσει οικολογικά κριτήρια στον χωροταξικό σχεδιασμό τους. Η Γαλλία απαγορεύει την ανάπτυξη μονάδων σε περιοχές Natura 2000 ή σε ευαίσθητα οικοσυστήματα όπως τα λιβάδια Ποσειδωνίας. Η Ελλάδα διαθέτει την πιο εκτεταμένη ακτογραμμή στην Ε.Ε., παράδοση στη μυθοκαλλιέργεια και φυσικά πλεονεκτήματα για βιώσιμες πρακτικές. Πιλοτικά προγράμματα στη Λήμνο και το Ιόνιο δείχνουν τον δρόμο: στη Λήμνο, οι πρωτοβουλίες εστιάζουν στον ρόλο της αναγεννητικής υδατοκαλλιέργειας, ενώ στο Ιόνιο ο στόχος είναι οι πρώτες καλ-

λίέργειες φυκιών σε ανοικτή θάλασσα, μια πρακτική με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μεγάλη δυναμική.

Αντιθέτως, η παραδοσιακή μυθοκαλλιέργεια στον Θερμαϊκό, παρότι οικονομικά και περιβαλλοντικά υποσχόμενη, παρουσιάζει μεγάλα προβλήματα εξαιτίας της ανόδου της θερμοκρασίας των υδάτων αλλά και της ρύπανσης.

Στη γενική εικόνα, το ασαφές ρυθμιστικό πλαίσιο, τα περιορισμένα κονδύλια για καινοτόμα έργα, η κλιματική κρίση, θέτουν τεράστιες προκλήσεις. Το θέμα δεν είναι αν θα συνεχίσουμε να καλλιεργούμε τη θάλασσα, αλλά πώς θα το κάνουμε χωρίς να την επιβαρύνουμε. Η αναγεννητική υδατοκαλλιέργεια δείχνει έναν δρόμο όπου η παραγωγή δεν είναι εις βάρος της φύσης. Με σωστό σχεδιασμό και οργάνωση η Ελλάδα μπορεί να γίνει παράδειγμα για το πώς η ανάπτυξη και το περιβάλλον μπορούν να συμβαδίζουν, χωρίς να θυσιάζεται το ένα για το άλλο.

Η υδατοκαλλιέργεια ειδών, όπως μύδια, στρείδια, φύκια, που δεν απαιτούν τροφή ή χημικά και συμβάλλουν στην αναγέννηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, δείχνει τον δρόμο.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.975,56	1.950,12	25,44	1,30%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	4.962,45	4.892,76	69,69	1,42%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	18.252,96	18.201,91	51,05	0,28%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.909,67	4.878,99	30,68	0,63%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.290,75	2.278,62	12,13	0,53%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.897,64	2.893,53	4,11	0,14%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.179,96	1.164,28	15,68	1,35%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	2.326,79	2.294,81	31,98	1,39%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.517,18	2.507,82	9,36	0,37%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	3.859,40	3.809,70	49,70	1,30%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.147,05	2.102,28	44,77	2,13%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.394,61	6.322,56	72,05	1,14%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	10.061,41	9.854,64	206,77	2,10%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.129,91	5.129,24	0,67	0,01%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.961,88	5.937,42	24,46	0,41%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.613,50	8.597,20	16,30	0,19%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.824,25	7.791,69	32,56	0,42%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	6.002,93	5.946,28	56,65	0,95%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.205,33	6.172,71	32,62	0,53%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	2,730	7,91%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,262 -2,96%
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	0,430	7,50%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,680 -2,55%
ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	1,080	6,93%	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	1,130 -1,91%
ALTER EGO MEDIA Α.Ε. (ΚΟ)	4,946	5,23%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	1,875 -1,83%
SPACE HELLAS (ΚΟ)	7,720	4,61%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,800 -1,64%
ΕΥΑΘ (ΚΟ)	4,480	4,43%	ΑΔΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,350 -1,62%
PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	6,550	3,80%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,473 -1,56%
ΠΑΠΟΥΤΣΙΑΝΗΣ (ΚΟ)	3,090	3,00%	ΕΛΙΝΟΙΑ (ΚΟ)	2,380 -1,24%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	6,828	2,99%	ΛΑΥΡΗΑΡΜ (ΚΟ)	0,804 -1,23%
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	3,285	2,98%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	2,420 -1,22%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	29.711.195,89	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ) 3,71%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	26.784.987,45	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ) 1,24%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	25.509.658,21	ΦΟΥΝΤΑΙΝΚ (ΚΟ) 0,99%
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	15.050.822,98	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ) 0,55%
ΟΤΕ (ΚΟ)	9.688.883,06	ΕΥΑΘ (ΚΟ) 0,53%
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	6.043.290,92	ALTER EGO MEDIA Α.Ε. (ΚΟ) 0,51%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	5.454.725,02	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) 0,50%
BANK OF CYPRUS HOLDINGS PLC (ΚΟ)	4.462.768,52	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ) 0,48%
ΔΕΗ (ΚΟ)	4.202.201,33	SPACE HELLAS (ΚΟ) 0,46%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.071.691,95	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) 0,44%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	82	314	8.313
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	1	10	1.949
FTSE/Χ.Α. Large Cap	81	304	6.364
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.398	18.056	631.036
ΑΔΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	22	155	16.032
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	15	78	3.837
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	13	1.159	55.564
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	229	5.101	71.406
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	0	0	210
AUTONELLAS (ΚΟ)	0	0	471
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	8	66	2.824
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	5	32	1.799
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	0	0	122
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	3	90	8.061
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	18	188	4.587
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	22	189	3.510
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	96	1.414	44.103
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	50	214	7.409
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	13	57	691
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	16	62	11.483
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	101	840	3.109
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	13	119	4.831
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	12	45	14.414
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	40	851	263.953
JUMBO (ΚΟ)	0	0	287
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	10	11	7.864
MIG (ΚΟ)	0	0	216
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	24	183	3.624
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	134	640	13.224
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	17	1.158
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	1	10	342
ΟΤΕ (ΚΟ)	106	361	3.076
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	1	73
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	315	5.332	49.077
ΔΕΗ (ΚΟ)	76	558	25.857
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	2	192
TITAN (ΚΑ)	19	61	1.481
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	31	220	6.149
Δικαιώματα σε Δείκτες	4	7	1.184
FTSE/Χ.Α. Large Cap	4	7	1.184
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	10	374
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	18
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	198
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	25
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	10	133
Συνολική Δραστηριότητα	1.486	18.387	640.907

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	104.536.570,62
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	9.688.883,06
ΠΟΛΥΜΕΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.043.290,92
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5.454.725,02
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.850.470,22
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.840.808,67
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	4.102.207,28
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.046.502,78
ΥΔΡΕΥΣΗ	2.466.423,24
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2.172.427,95
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.924.556,36
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.906.048,30
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.905.286,98
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.887.415,79
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.437.569,69
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΦΟΡΕΙΣ	1.430.592,43
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	884.238,50
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	737.825,63
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	621.104,20
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	557.473,95
ΤΡΟΦΙΜΑ	546.755,41
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	455.804,66
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	357.059,89
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	336.892,48
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	333.150,14
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	320.210,61
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	313.523,14

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΠΕΙΡ	6,828	2,99%
ΕΥΡΩΒ	3,212	1,97%
ΑΛΦΑ	3,285	2,98%
ΕΤΕ	12,015	1,61%
ΕΕΕ	45,64	0,84%
ΜΥΤΙΛ	46,16	0,57%
ΟΠΑΠ	18,96	0,96%
ΜΠΕΛΑ	30	0,00%
ΔΕΗ	14,05	0,29%
ΟΤΕ	15,73	2,21%
BOCHGR	6,7	0,60%
ΜΟΗ	25,18	1,37%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	20,8	0,39%
ΤΙΤΣ	36,1	0,00%
ΟΡΤΙΜΑ	7,15	0,70%
ΕΛΠΕ	7,695	0,20%
CENER	10,58	1,73%
ΔΑΑ	9,98	-0,30%
ΛΑΜΔΑ	6,56	0,00%
ΑΡΑΙΓ	12,52	-0,16%
ΑΚΤΡ	6,11	-0,16%
ΕΥΔΑΠ	7,64	1,46%
ΣΑΡ	13,24	-0,45%
ΒΙΟ	6,13	0,66%
ΕΛΧΑ	2,55	2,00%

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 22 Ιουλίου 2025

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	6.6000	6.6800	6.6416	-8.3830	"68,179"	6.6200	6.6800	6.6600	-0.30
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.6500	1.6950	1.6663	-0.8800	"25,033"	1.6600	1.6850	1.6800	0.90
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.1300	0.1300	0.1300	-0.7000	"1,668"	0.1300	0.1390	0.1300	-6.47
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0805	0.0810	0.0807	0.1010	"7,148"	0.0795	0.0810	0.0805	0.00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	4.0000	4.0400	4.0141	-6.5880	"8,500"	4.0000	4.0800	4.0000	-1.96
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.6800	2.8000	2.7283	-3.3910	"6,576"	2.7800	2.8000	2.6800	-2.90
ΚΟΞΑ	ΚΟΞΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.3140	0.3140	0.3140	-0.0010	373	0.3140	0.3340	0.3140	0.00
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0280	0.0280	0.0280	-0.0210	"3,827"	0.0270	0.0280	0.0280	0.00
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)						0.0595	0.0620		
ΑΚΕΠ	"ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0120	0.0000		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"	0.0490	0.0495	0.0494	0.4360	"14,980"	0.0500	0.0000	0.0490	8.89
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.4600	0.4660		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)						0.0300	0.0000		
ΙΞΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"						0.0275	0.0000		
ΚΕΛΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0050	0.0100		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0030	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0030	0.0040	0.0031	-0.0620	"51,558"	0.0030	0.0040	0.0040	0.00
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0175		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						0.0000	2.7000		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.1600		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.1700	0.1700	0.1700	1.0000	"2,500"	0.1600	0.1720	0.1700	6.25
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.4000	1.4700	1.4562	1.1310	"3,750"	1.4000	1.4400	1.4200	-4.05
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	0.2260	0.2400	0.2261	-2.3900	"176,251"	0.2300	0.2700	0.2260	-9.60
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0270	0.0295		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0095	0.0000		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						1.1600	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	1.1300	1.1600	1.1438	1.9300	"16,016"	1.1300	1.1500	1.1500	2.68
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.0000	0.6000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	4.1800	4.2400	4.1970	3.3730	"2,000"	4.1800	4.2400	4.1800	-0.48
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0680	0.0800		
ΚΕΟ	KEO PLC	2.5600	2.6000	2.5848	10.0240	527	2.5600	2.6400	2.6000	2.36
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.6350	0.7700		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	1.4500	1.4500	1.4500	-0.5000	"1,000"	1.4500	1.5800	1.4500	0.00
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.4800	0.4800	0.4800	0.9130	"2,500"	0.4520	0.4800	0.4800	2.13
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0.0000	1.2600		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.1680	0.1720		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.3860	0.3900	0.3878	0.4150	"6,610"	0.3700	0.3880	0.3880	1.04
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.1280	0.1320		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.1150	0.0000		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.0400	1.1100	1.0736	4.8360	"44,900"	1.0700	1.1000	1.0900	5.83
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΡΥΣ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2080		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0.0175	0.0180		
ΤΟΕΠ	"ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	"DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
Βιομηχανία										
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0.2740	0.2860		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0.2540	0.2700		

ΑΝΑΛΥΣΗ

Δασμοί και
αβεβαιότητα επηρεάζουν
τις τιμές ενέργειας

Παρότι η παγκόσμια ανάπτυξη ήταν ανθεκτική στο πρώτο τρίμηνο του 2025, υπό τη στήριξη της εμπροσθοβαρούς οικονομικής δραστηριότητας λόγω των αναμενόμενων δασμών από τις ΗΠΑ, εντούτοις δεν κινήθηκε με ρυθμούς υψηλότερους εκείνων των τελευταίων τριμήνων του 2024. Αυτή η διεθνής συγκυρία ευνόησε την Ευρώζων, καθώς ο τριμηνιαίος ρυθμός ανάπτυξης επιταχύνθηκε ελαφρώς στο 0,6%, έναντι 0,3% και 0,4% το τέταρτο και το τρίτο τρίμηνο πέρυσι, αντιστοίχως. Όμως, η πρόωρη υψηλότερη ζήτηση αναμένεται να εξασθενήσει στο δεύτερο τρίμηνο του 2025 και κυρίως στο δεύτερο εξάμηνό του, κατά το οποίο οι επιπτώσεις των αυξημένων δασμών, αλλά και της παρατεταμένης γεωπολιτικής αβεβαιότητας αναμένεται να είναι πιο αισθητές στην παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα.

Η προοπτική επιβράδυνσης της παγκόσμιας οικονομίας αντανακλάται στις αγορές πετρελαίου. Στην έκθεση Ιουλίου για τα πετρελαιοειδή, η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας (ΔΥΕ) αναθεώρησε εκ νέου επί τα χείρω την πρόβλεψή της για την αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης πετρελαίου φέτος, στα 700.000 βαρέλια ημερησίως, που είναι η χαμηλότερη από το 2009, με εξαίρεση το 2020, ενώ τον περασμένο Δεκέμβριο προέβλεπε άνοδο 1,1 εκατ. βαρελιών ανά ημέρα. Αντιθέτως, η διεύρυνση της παγκόσμιας προσφοράς πετρελαίου φαίνεται πως θα κινήθει ταχύτερα από ό,τι προβλεπόταν στο τέλος του 2024, με 2,1 εκατ. αντί 1,9 εκατ. βαρελιών ανά ημέρα, λόγω μεγαλύτερης της αρχικά αναμενόμενης αύξησης της παραγωγής στις χώρες του OPEC+. Οι συνθήκες υπερπροσφοράς εξαιτίας των παραπάνω παραγόντων οδήγησαν την τιμή του πετρελαίου μπρεντ 15,5% χαμηλότερα την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου σε σύγκριση με πέρυσι, στα 70,6 δολ. έναντι 83,6 δολ. ανά βαρέλι. Τα προθεσμιακά συμβόλαια Δεκεμβρίου 2025 - Ιανουαρίου 2026 κινούνται χαμηλότερα, στα 67,3-67,5 δολ. ανά βαρέλι, μια ένδειξη των υποτονικών προσδοκιών για την οικονομική δραστηριότητα στην αρχή του 2026.

Στην παγκόσμια αγορά φυσικού αερίου η ζήτηση θα ενισχυθεί φέτος κατά 1,3% σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (ΔΥΕ), έναντι πρόβλεψης για άνοδο περίπου 2% στην αρχή του 2025.

Στην Ευρώπη, τα πολύ μικρότερα από πέρυσι αποθέματα στο τέλος της περιόδου θέρμανσης (31,3), κατά 42%, λόγω κυρίως της λήξης της διαμετακόμισης ρωσικού φυσικού αερίου μέσω Ουκρανίας, σε συνδυασμό με τη γεωπολιτική αβεβαιότητα στη Μέση Ανατολή, ασκούν δύο βασικές επιδράσεις: αφενός κρατούν τις τιμές φυσικού αερίου υψηλότερα από πέρυσι, αφετέρου οδήγησαν σε εισαγωγές ρεκόρ LNG στην Ε.Ε. το δεύτερο τρίμηνο του 2025. Στο επτάμηνο φέτος η μέση τιμή στον κόμβο TTF ήταν 34,6% υψηλότερη από πέρυσι, στα 40,3 έναντι 30 ευρώ/MWh, με τα προθεσμιακά συμβόλαια Δεκεμβρίου - Ιανουαρίου να κινούνται χαμηλότερα, στα 34,5-34,7 ευρώ/MWh.

Με οριακά κέρδη έκλεισε
την Τρίτη το ΧΑΚ

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 264,23 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο της τάξης του 0,22%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €675.735,98.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 160,20 μονάδες, καταγράφοντας αύξηση σε ποσοστό 0,24%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σημείωσαν ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 1,06% και των Επενδυτικών Εταιρειών 0,89%, ενώ ζημιές κατέγραψαν ο δείκτης των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,92% και της Κύριας Αγοράς 0,45%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλαβαν οι τίτλοι της Τράπεζα Κύπρου με €452.815,90 (τιμή κλεισίματος €6,66 – πτώση 0,30%), της Petrolina (Holdings) με €48.203,01

(τιμή κλεισίματος €1,09 – άνοδος 5,83%), της Demetra Holdings με €41.712,63 (τιμή κλεισίματος €1,68 – άνοδος 0,90%), της Top Kinisis Travel με €39.850,93 (τιμή

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις **264,23 μονάδες**, σημειώνοντας **άνοδο της τάξης του 0,22%**.

κλεισίματος €0,226 – πτώση 9,60%) και της Logicom με €34.120 (τιμή κλεισίματος €4,00 – πτώση 1,96%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 8 κινήθηκαν ανοδικά, 7 καθοδικά και 5 αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 218.

Νέα διάσταση φαίνεται να παίρνει η υπόθεση πώλησης 43 λιμένων ανά τον κόσμο από την εταιρεία Hutchison του Χονγκ Κονγκ σε κοινοπραξία της Global Infrastructure Partners της BlackRock και της Terminal Investment MSC του Ιταλού μεγιστάνα Τζανλουίτζι Απόντε που βρίσκεται σε εκκρεμότητα από τον Μάρτιο. Η Hutchison ανακρίνωσε χθες επισήμως πως σχεδιάζει να φέρει στην κοινοπραξία έναν «μείζονα» επενδυτή από την Κίνα. Μολονότι η εταιρεία δεν διευκρινίζει την ταυτότητα του επενδυτή, πηγές προσκείμενες στις συνομιλίες δήλωσαν στους Financial Times ότι πρόκειται για τον κινεζικό κολοσσό της Cosco που έχει διεκδικήσει επίμονα τη συμμετοχή της

Οι συνομιλίες συνεχίζονται μολονότι την **Κυριακή εξέπνευσε η προθεσμία που προβλεπόταν για την ολοκλήρωση της συμφωνίας.**

στη συναλλαγή. Σύμφωνα, όμως, με τις ίδιες πηγές, οι όροι της συναλλαγής τροποποιούνται και η Cosco θα συμμετάσχει μεν στην αγορά 41 λιμένων ανά τον κόσμο, αλλά όχι και στην αγορά των δύο λιμένων της διώρυγας του Παναμά.

Εν ολίγοις, η Hutchison και τα μέλη της κοινοπραξίας δέχονται να ενσωματώσουν τον κινεζικό

κολοσσό της ναυτιλίας, ώστε να κατευθύνουν το Πεκίνο που είχε απειλήσει να εμποδίσει με κάθε τρόπο την πώληση των λιμανιών αν δεν συμμετάσχει η Cosco ή αν θιγούν τα κινεζικά συμφέροντα. Παράλληλα, όμως, επικειρούν να κρατήσουν τον κινεζικό κολοσσό εκτός της πώλησης των δύο λιμένων που η Ουάσιγκτον θεω-

ρεί στρατηγικής σημασίας για τα συμφέροντά της και για την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ. Η είδηση οδήγησε χθες σε άνοδο 1% τη μετοχή της Hutchison που σημειωτέον έχει σημειώσει συνολική άνοδο 9% μέσα στην περασμένη εβδομάδα από τη στιγμή που άρχισε να φαίνεται ότι τελικά θα υλοποιηθεί η συμφωνία. Παράλληλα, η μετοχή

της Cosco κατέγραψε άνοδο 2,5%, ενώ την περασμένη εβδομάδα σημείωσε άνοδο 4,1% όταν διέρρησε πως οι δύο εταίροι της κοινοπραξίας συναινούν στη συμμετοχή της στη συναλλαγή. Σύμφωνα με τους όρους που φαίνεται να έχουν συμφωνηθεί έως τώρα, η BlackRock πρόκειται να αναλάβει πλειοψηφικό πακέτο στα δύο λιμάνια της

Υπογραφή Σύμβασης για τη μελέτη
κατασκευής Συστήματος OPS

Παροχή Ηλεκτρικής Ενέργειας (Onshore Power Supply) στο Νέο Λιμάνι Λεμεσού

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου ανακοινώνει την υπογραφή της σύμβασης για την μελέτη κατασκευής συστήματος κερσαίας παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στο Νέο Λιμάνι Λεμεσού με την ανάδοχο εταιρεία DBA S.p.A. Η μελέτη θα καλύπτει τεχνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές πιυχές της εγκατάστασης, καθώς και τις απαιτούμενες προσαρμογές στις υφιστάμενες υποδομές του λιμανιού και η ολοκλήρωσή της θα αποτελέσει τη βάση για την υλοποίηση του συστήματος OPS. Πρόκειται για ένα έργο στρατηγικής σημασίας για την Κύπρο, ευθυγραμμισμένο με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος στον ναυτιλιακό τομέα και την Πράσινη Συμφωνία της Ε.Ε.

Το έργο αποτελεί σημαντικό βήμα προς την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη των λιμένων της Κύπρου. Η Αρχή Λιμένων Κύπρου, στο πλαίσιο της αποστολής της για τη συνεχή αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, θεωρεί την υλοποίηση του OPS ως βασικό εργαλείο για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σύμβαση εντάσσεται στο πλαίσιο του συγχρημα-

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου, στο πλαίσιο της αποστολής της για τη συνεχή αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, θεωρεί την υλοποίηση του OPS ως βασικό εργαλείο για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

τοδοτούμενου ευρωπαϊκού έργου DecarbonLIM (Decarbonising Limassol Port through OPS and Renewable Energy Solutions), το οποίο υλοποιείται με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το έργο υλοποιείται από την Αρχή Λιμένων Κύπρου σε συνεργασία

με το Πανεπιστήμιο Φρέντερικ, τις διαχειρίστριες εταιρείες του Λιμανιού Λεμεσού DP World Limassol Ltd και Eurogate Ltd, καθώς και την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου και τον Δήμο Λεμεσού.

Υποχρεωτική από το 2030

Οι εγκαταστάσεις παροχής ρεύματος (Onshore Power Supply OPS) περιορίζουν την ποσότητα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις ναυτιλιακές μεταφορές. Η χρήση συστημάτων OPS θα είναι υποχρεωτική από το 2030 και έπει-

τι διώρυγας του Παναμά και η MSC να αναλάβει πλειοψηφικό πακέτο στα υπόλοιπα 41 λιμάνια, σε Ευρώπη, Νοτιοανατολική Ασία και Μέση Ανατολή.

Οι δύο εταιρείες της κοινοπραξίας και η Hutchison έχουν από τον Μάρτιο ανακοινώσει την πρόθεσή τους να προχωρήσουν στη συναλλαγή, η οποία όμως έχει εγκλωβιστεί στην αντιπαλότητα του Πεκίνου με την Ουάσιγκτον και στις διεκδικήσεις του Αμερικανού προέδρου επί της διώρυγας του Καναδά. Ο Ντόναλντ Τραμπ έχει απειλήσει να ανακτήσει τη διώρυγα ακόμη και διά της βίας, θυμίζοντας ότι αποτελεί έργο των ΗΠΑ που ουσιαστικά το δώρισαν στον Παναμά. Εχει, άλλωστε, χαρακτηρίσει απειλή για την εθνική ασφάλεια της υπερδύναμης την ισχυρή παρουσία της Κίνας σε αυτήν. Και μόνον οι απαιτήσεις του Πεκίνου για συμμετοχή της Cosco στην κοινοπραξία οδήγησε προσφάτως τον Τζον Μούλεναρ, Ρεπουμπλικανό πρόεδρο της επιτροπής του Κογκρέσου για θέματα Κίνας, να δημοσιοποιήσει επιστολή του προς κορυφαίο κυβερνητικό στέλεχος του Παναμά στην οποία προειδοποιεί ότι «η συμμετοχή είτε της Cosco είτε οποιαδήποτε άλλης κινεζικής εταιρείας στη λειτουργία των λιμένων της διώρυγας θα αποτελεί απάραδικο κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια και των δύο χωρών». Στο μεταξύ, οι συνομιλίες συνεχίζονται μολονότι την Κυριακή εξέπνευσε η προθεσμία που προβλεπόταν για την ολοκλήρωσή της.

τα για τα πιο ρυπογόνα πλοία (χωρητικότητας τουλάχιστον 5.000 GT) στα λιμάνια. Ειδικότερα, μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2030, λιμάνια με πάνω από 50 (κατά μέσο όρο) ετήσιες προσεγγίσεις από containerships (κατά τα τρία προηγούμενα χρόνια) θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν ισχύ από τη στεριά για να καλύπτουν τουλάχιστον το 90% της ενεργειακής ζήτησης των πλοίων όσο είναι δεμένα. Το ίδιο θα ισχύσει και για τα λιμάνια με περισσότερες από 40 (κατά μέσο όρο) ετήσιες προσεγγίσεις Ro-Ro επιβατηγών και ταχυπλοίων και πάνω από 25 προσεγγίσεις άλλων επιβατηγών πλοίων.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Λιμένων (ESPO) η κερσαία ηλεκτροδότηση (Onshore Power Supply - OPS) αναδεικνύεται σε κρίσιμο εργαλείο για τη μείωση των εκπομπών καυσαερίων, του θορύβου και των κραδασμών κατά τον ελλιμενισμό κυρίως των μεγάλων πλοίων, καθώς επιτρέπει σε αυτά να απενεργοποιούν τις μηχανές τους και να συνδέονται στο ηλεκτρικό δίκτυο του λιμένα. Η ESPO υπογραμμίζει τη σημασία της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας –ηλιακής και αιολικής– για τη μείωση της περιβαλλοντικής αποτελεσματικότητας των συστημάτων αυτών.

Deloitte.

Deloitte Alumni
Colleagues for life

© 2025 Deloitte Limited

Scan to join
our community

